

**Základná škola s materskou školou Antona Matulu
Sebechleby**

Špeciálna trieda

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ
PROGRAM**

Motto :

**Čo chceš, aby žiaci vedeli,
ukáž im to.**

**Čo chceš, aby robili,
urob to pred ich očami.**

J.A.Komenský

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRE ŽIAKOV S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM**

ISCED 1 – PRIMÁRNE VZDELANIE

Názov ŠkVP: Vzdelávací program pre žiakov s MP v špeciálnej triede ZŠ

Stupeň vzdelania: ISCED 1 - Primárne vzdelanie

Dĺžka štúdia: ISCED 1

Variant A – deväť rokov, pri absolvovaní prípravného ročníka desať rokov

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma: denná

Druh školy: štátna

Predkladateľ: Základná škola

Názov školy: Základná škola s materskou školou Antona Matulu Sebechleby 145

Adresa: Sebechleby 145

IČO: 0037888536

Riaditeľ školy: RNDr. Ján Ruman

Emailová adresa: sebesko@gmail.com

Web: zssebechleby.edu.sk

Zriaďovateľ: Obec Sebechleby

Názov a adresa : ZŠ s MŠ Antona Matulu Sebechleby 145, 962 66

Platnosť dokumentu od: 2 .9 .2015

Dátum schválenia pedagogickou radou: 26.6.2015

Všeobecná charakteristika špeciálnej triedy

1. Veľkosť špeciálnej triedy

Špeciálna trieda vznikla v školskom roku 1999/2000. V triede, s vyučovacím jazykom slovenským, sa pri výchove a vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím sa podľa § 94 ods. 2 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 245/2008 Z. z.) postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím. Po ukončení 9. ročníka alebo po skončení povinnej školskej dochádzky je umožnené žiakom pokračovať vo vzdelávaní na odborných učilištiach.

Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím sa uplatňuje pri vzdelávaní žiakov s touto diagnózou v základnej škole podľa § 94 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 245/2008 Z. z., t.j. v špeciálnej základnej škole pre žiakov s mentálnym postihnutím a v ďalších školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, v špeciálnych triedach základných škôl alebo pri individuálnom začlenení. Vymedzuje špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o žiakov s mentálnym postihnutím v školách, kde sú vzdelávaní.

Podľa § 97 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z., základná škola podľa § 94 ods. 2 písm. a), ktorá vzdeláva žiakov s mentálnym postihnutím alebo s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, sa vnútorne člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na :

- a) variant A pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,
- b) variant B pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,

Výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje podľa vzdelávacích programov pre deti a žiakov s mentálnym postihnutím, a to s využitím špeciálnych učebných pomôcok a kompenzačných pomôcok, ktoré spolu s učebnicami a špeciálne upravenými učebnými textami podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb dieťaťa alebo žiaka poskytuje bezplatne škola, v ktorej sa vzdeláva.

Trieda je v budove školy. K dispozícii máme ihrisko, telocvičňu, školskú knižnicu, počítačovú učebňu, políčko a kvetinové záhony o ktoré sa počas šk. roka staráme. Naši žiaci navštevujú záujmové krúžky, ktoré sú v základnej škole.

2. Charakteristika žiakov

Vzdelávajú sa tu zdravotne znevýhodnení žiaci s rôznym stupňom mentálneho postihnutia, žiaci sú vzdelávaní podľa variantu A

3. Charakteristika pedagogického zboru

V súčasnej dobe vyučujú v špeciálnej triede 1 pedagóg, ktorý je plne kvalifikovaný. Na hudobnej výchove, občianskej výchove, svete práce a chémii sa vzdelávajú spolu s bežnou triedou. Na základnej škole pracujú:

- výchovný poradca, ktorý vykonáva výchovné poradenstvo pri riešení osobnostných, vzdelávacích, profesionálnych a sociálnych potrieb detí, spolupracuje s triednymi učiteľmi s odborníkmi CPPPaP v Krupine a ČŠPP vo Zvolene,
- koordinátor prevencie drogových závislostí a sociálno-patologických javov, ktorý v spolupráci s vedením školy navrhuje a koordinuje preventívne opatrenia školy, zameriava sa na ochranu detí pred drogovými závislosťami, fyzickým alebo psychickým násilím a prejavmi šikanovania,

Vyučujúci zabezpečujú pre žiakov okrem výučby aj voľnočasové aktivity – záujmové krúžky a akcie pri rôznych príležitostiach.

4. Prijatie a spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní žiaka zo špeciálnej triedy

4.1 Prijatie žiaka do špeciálnej triedy

Žiakmi špeciálnej triedy sú žiaci, ktorí nezvládli učivo bežnej základnej školy alebo majú odporúčanie už z MŠ. Návrh na prijatie žiaka do špeciálnej triedy základnej školy môže podať rodič, lekár a predškolské zariadenie.

Do školy sa prijímajú žiaci v zmysle **zákona č. 596/2003 podľa ustanovenia § 5 ods. 3 písm. a/ Z .z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o znení a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s § 19, ods. 4 zákona č. 245/2008 Z .z. o výchove a vzdelávaní / školský zákon / v znení neskorších predpisov a po zistení potrebných dokladov podľa § 32 a v súlade s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a Vyhlášky č. 322/2008 o špeciálnych školách, § 7, ods. 1 – 4 .**

Prijímajú sa žiaci s preukázateľným zdravotným znevýhodnením, ktorí sa vzhľadom na svoje zdravotné znevýhodnenie nemôžu vzdelávať v bežnej triede základnej školy.

Pred prijatím žiaka do školy zariadenie Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie alebo Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva vykoná diagnostické vyšetrenie žiaka (psychologické i špeciálno-pedagogické), toto je súčasťou podkladov na rozhodnutie o prijatí žiaka do školy.

Žiak sa prijíma na základe jeho zdravotného znevýhodnenia zdokumentovaného vo vyplnenom a potvrdenom tlačive schválenom MŠ SR „Návrh na prijatie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do špeciálnej školy...“, ktoré obsahuje aj správu z diagnostických vyšetrení a určenou diagnózou, odporúčania k vzdelávaniu žiaka a návrh na prijatie alebo neprijatie žiaka do príslušnej školy.

Žiaka, ktorý bol prijatý zo základnej školy, možno na základe výsledkov vstupného diagnostického vyšetrenia a po prerokovaní v pedagogickej rade zaradiť do vyššieho ročníka, pričom fyzický vek žiaka nesmie byť nižší, než fyzický vek žiakov tohto ročníka.

4.2 Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne:

„Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“. Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke a to nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“.

5. Projekty

Žiaci zo špeciálnej triedy sú zapojení do všetkých projektov, ktoré sú organizované v škole a do ktorých sú zapojení žiaci z bežných tried.

6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Rodičia majú možnosť sa pravidelne informovať o výchovno-vzdelávacích výsledkoch svojich detí prostredníctvom triednických schôdzok, ktoré sa uskutočňujú 4 krát ročne, prípadne aj individuálnym pohovorom.

Ďalej spolupracujeme so všetkými subjektmi ako máme uvedené v ŠkVP pre žiakov z bežných tried.

7. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Podmienkou vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením je aj primerané materiálno-technické vybavenie.

Triedy: Trieda sa je umiestnená v budove základnej školy. Trieda má plastové okná. V triede sú nové lavice a stoličky. Chýba nám relaxačná miestnosť.

Školský klub detí: Žiaci zo špeciálnej triedy majú možnosť navštevovať ŠKD.

Počítačová učebňa: Žiaci sa vzdelávajú aj v počítačovej učebni. K dispozícii je primerané množstvo počítačov s pripojením na internet.

Školská knižnica: Máme školskú knižnicu, ktorú môžu navštevovať. Využívajú ju nielen v rámci mimoškolských činností, ale aj vo vyučovacom procese.

Školská jedáleň: Žiaci majú možnosť stravovať sa v školskej jedálni. Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia sa stravujú za symbolický poplatok.

8. Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, treba klásť dôraz na: upravené a estetické prostredie tried, školského dvora, chodieb, aktuálne informácie o aktivitách školy na informačných tabuliach a nástenkách, budovanie priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pedagógmi...

9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Špeciálnej triede sa vykonáva :

- pravidelné poučenie žiakov o ochrane zdravia pri práci
- pravidelné školenie zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci
- pravidelné školenie zamestnancov o požiarnej ochrane
- sú vykonávané pravidelné kontroly BOZP a PO
- v špeciálnej triede sa dodržiava štruktúra práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov
- pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje podľa § 2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program špeciálnej triedy pri Základnej škole s materskou školou Sebechleby vychádza z výchovno – vzdelávacích cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní / Školský zákon / a Štátnom vzdelávacom programe pre žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

1. Pedagogický princíp špeciálnej triede

Ciele výchovy a vzdelávania

Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových

spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového,
- rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,

- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- vyvážené rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, nieť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.

Čiastkové vzdelávacie ciele špeciálnej triedy

Vyučovanie v špeciálnej triede je zamerané hlavne na pracovné vyučovanie, v rámci ktorého žiaci nadobudnú praktické zručnosti v rôznych oblastiach, ktoré im umožnia ľahšie začlenenie sa medzi ostatnú populáciu. Získané zručnosti a návyky dokážu uplatniť pri ďalšom vzdelávaní, prípadne v domácnosti.

Na vyučovaní vedíme žiakov ku kooperatívnemu učeniu a správaniu.

Počas celého vzdelávania vedíme žiakov k nadobúdaniu sociálnych zručností.

Na vyučovaní primerane využívame IKT, učíme žiakov pracovať s počítačom a internetom.

2. Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z., dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou (ISCED 1).

3. Profil absolventa

Kľúčové kompetencie sú viacúčelové, lebo slúžia na výkon pracovných a mimopracovných (občianskych, spotrebiteľských, rodinných, zdravotných a iných) aktivít v osobnom živote. Majú nadpredmetový charakter a vzájomne sa prelínajú. Sú výsledkom celkového procesu celostného vzdelávania. K ich rozvíjaniu prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, programové aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a v mimoškolskej činnosti. Vyvážené rozvíjajú perceptuálno-motorickú, kognitívnu a sociálno-emocionálnu oblasť osobnosti žiaka.

V etape primárneho vzdelávania sú za kľúčové považované: komunikačné spôsobilosti, matematická gramotnosť a gramotnosť v oblasti prírodných vied a technológií, spôsobilosti v oblasti digitálnej gramotnosti (informačno-komunikačné technológie), spôsobilosti učiť sa učiť sa, riešiť problémy, ďalej sú to osobné, sociálne a občianske

spôsobilosti, spôsobilosť chápať kultúru v kontexte a vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry.

Žiaci vzdelávaní podľa variantu A po ukončení primárneho vzdelávania môžu pokračovať v ďalšom vzdelávaní na odborných učilištiach.

3.1 Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia (variant A) má osvojené tieto kľúčové kompetencie :

a) sociálne komunikačné kompetencie

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',
- vie samostatne písomne komunikovať (nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí,
- je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- preberá spoluzodpovednosť za seba aj za činnosť skupiny,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy,

b) kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie,

c) kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- vie používať vyučovacie programy,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

d) kompetencia učiť sa učiť sa

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- ovláda algoritmus učenia sa a dodržiava ho,
- získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach,
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce,
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení,
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,

e) kompetencia riešiť problémy

- rozpozná problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie,
- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,

f) osobné, sociálne a občianske kompetencie

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,
- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,
-

g) kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať základné druhy umenia,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, rešpektuje vkus iných ľudí,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

3.2 Absolvent primárneho vzdelania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia (variant B) má osvojené nasledovné kľúčové kompetencie :

a) sociálne komunikačné kompetencie

- viesť k samostatnosti v elementárnom vyjadrovaní, schopnosti nadviazať jednoduchý komunikačný kontakt v bežnom živote,
- utvárať pevný systém návykov pre stále uvedomejšie správanie sa a konanie,
- využívať získané komunikačné schopnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k spoločenskej integrácii,
- zvládať jednoduchou formou písomnú komunikáciu,
- podieľať sa na jednoduchých sociálnych aktivitách,

- uplatňovať základné návyky spoločenského správania,

b) kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- viesť k aktívnemu vnímaniu, ku koncentrácii pozornosti a k zdokonaľovaniu analyticko – syntetickej činnosti v oblasti vnímania a myslenia žiaka,
- pracovať podľa naučeného pracovného postupu, podľa inštrukcií plniť zadané jednoduché úlohy,

c) kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- využívať základné formy informačnej a komunikačnej technológie,
- ovládať elementárne spôsoby práce s počítačom,

d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť

- ovládať základy čítania, písania, počítania a využívať ich k svojmu vzdelávaniu,
- používať učebnice, učebné materiály a učebné pomôcky,
- používať termíny, znaky s symboly v spojitosti s konkrétnymi situáciami každodenného života,
- uplatňovať získané vedomosti, zručnosti a návyky v praktických situáciách

e) kompetencia riešiť problémy

- získané poznatky vedieť využiť tak, aby dokázali prekonať problémy primerane k svojim možnostiam
- podľa individuálnej úrovne žiakov a v nadväznosti na ich vedomosti, riešiť problémové situácie podľa získaných praktických zručností a návykov,
- vie, na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov,

f) osobné a občianske kompetencie

- viesť k sebahodnoteniu, k samostatnosti, podporovať sebadôveru žiaka,
- využíva osvojené návyky a zručnosti k zapojeniu do spoločnosti,

g) kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- vnímať v rámci svojich intelektových schopností krásu umeleckých diel, ľudových tradícií, produktov ľudskej práce,
- na základe individuálnych schopností ovládať a dodržiavať pravidlá a normy bežného spoločenského života,
- dokáže sa chovať v krízových situáciách i v situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka podľa pokynov kompetentných osôb.

4. Pedagogické stratégie

V oblasti rozumovej výchovy je našim cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie.

Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností.

Špeciálny pedagóg poskytne odbornú pomoc žiakom so zdravotným znevýhodnením, ich rodičom a zamestnancom školy.

Pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať aj na iné aktivity ako besedy. Budeme sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom.

Chceme si všímať talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Viac budeme preferovať samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva. Dôležitým odporúčaním je pre nás potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprospeievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie.

Aktivity z oblasti environmentálnej výchovy, sexuálnej výchovy ako aj výchovy k plánovanému rodičovstvu sú zapracované do všetkých predmetov.

Organizácia vyučovania je zameraná na individuálne, skupinové, tímové, blokové a projekčné metódy a formy:

- slovné metódy
- názorné metódy
- dramatická výchova
- vychádzky
- exkurzie
- súťaže

Pri voľbe vyučovacích metód učiteľ prihliada na usporiadanie obsahu vyučovania. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť využívame **motivačné metódy**, napr.: motivačný rozhovor, motivačné rozprávanie, motivačný problém alebo motivačnú demonštráciu.

Expozičné metódy využívame pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Sú to: rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, demonštračná metóda, pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž, projektová metóda.

Pre realizáciu cieľov sú potrebné **praktické aktivity** žiakov. Dôraz kladieme na prácu s knihou a textom, samostatné vyhľadávanie učebnej látky prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie.

Z **aktivizujúcich metód** volíme často diskusiu, rozhovor a didaktické hry.

Z **fixačných metód** využívame metódy opakovania a precvičovania učiva. Táto metóda je pre našich žiakov najdôležitejšia.

Ako **organizačné formy** vyučovacích hodín volíme hodiny základného typu, motivačného, diagnostického typu a pod., terénne vychádzky, praktické aktivity a exkurzie. Žiaci môžu pracovať v skupinách, samostatne, frontálne, vo dvojiciach.

Podporujeme vyučovanie pomocou didaktickej techniky. Využívame IKT vo vyučovaní na: - vyhľadávanie zaujímavostí o preberanom učive na internete, precvičovanie učiva pomocou rôznych edukačných programov.

5. Zabezpečenie výučby pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

- zabezpečovanie stravovania všetkých žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- zabezpečovanie školských potrieb pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- široká ponuka záujmových útvarov

6. Vzdelávacie oblasti

Škola poskytuje vzdelávanie vo variantoch špeciálnej základnej školy, a to momentálne vo variante A.

Variant A – vzdelávame žiakov s ľahkým stupňom mentálnej retardácie. Všetci žiaci pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia. K ľahkej mentálnej retardácii je často pridružená i porucha správania, prípadne psychiatrická diagnóza a preto vzdelávanie v tomto variante je veľmi náročné. Medzi hlavné metódy a priority kladieme individuálny prístup ku

každému dieťaťu, znížené počty žiakov v triede sú samozrejmosťou. Poskytovanie vzdelávania i v oblasti najmodernejších technológií vyplýva z napredovania doby a je i v našom záujme základné IKT zručnosti naučiť aj našich žiakov. Ďalej prostredníctvom krúžkovej činnosti na škole vedieme žiakov k rozvíjaniu ich talentu, nadania ale i zdravého spôsobu života.

Základné predmety vo vzdelávacích oblastiach pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia – variant A - podľa ISCED 1 – primárne vzdelávanie

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	ROZVÍJANIE KOMUNIKATÍVNYCH SCHOPNOSTÍ
	ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATICKÁ VÝCHOVA
PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ	VECNE UČENIE
	VLASTIVEDA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA /NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
	SVET PRÁCE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ VÝCHOVA
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATICKÁ VÝCHOVA
PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ	VECNE UČENIE
	VLASTIVEDA
ČLOVEK A PRÍRODA	FYZIKA
	CHÉMIA
	BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	DEJEPIS
	GEOGRAFIA
	OBČIANSKA VÝCHOVA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA /NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
	SVET PRÁCE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ VÝCHOVA

8. Učebné osnovy

Voliteľné hodiny boli začlenené do už existujúcich predmetov podľa potrieb žiakov jednotlivých ročníkov.

9. Ukončovanie vzdelávania

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne:

„Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“. Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke a to nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“.

Doložka sa bude aktualizovať podľa pokynov Ministerstva školstva.

III. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia

1. Hodnotenie žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu.

1. budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.
2. hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka.
3. pri hodnotení učebných výsledkov žiakov sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon
4. budeme odlišovať hodnotenie spôsobilosti od hodnotenia správania

Hodnotenie žiaka sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov:

a) slovným hodnotením,

b) klasifikáciou (v zmysle Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1, Metodického pokynu č. 35/2011 na hodnotenie žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia ISCED -1.)

c) vo výchovných predmetoch (HUV, TEV, VYV, INV, OBN, SEE) sú žiaci neklasifikovaní, nakoľko sú vo vyšších ročníkoch v týchto predmetoch vzdelávaní v bežných triedach ZŠ.

Žiak, ktorý bude z jednotlivých vyučovacích predmetov vyučovaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu bude z daných vyučovacích predmetov hodnotený slovné. Vyučovanie podľa IVP bude zaznamenané v triednom výkaze a v doložke vysvedčenia žiaka.

Klasifikácia sa bude aktualizovať podľa pokynov a smerníc Ministerstva školstva na dané obdobie

ISCED 1

Učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	8+1	8+1	8+1	7+1	6,5+ 1,5	6,5+ 1,5	5+1	5+1	5+1	
	rozvíjanie komunikačných schopností										
	rozvíjanie grafomotorických zručností										
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1+1	1+1	1+1							
	vlastiveda				2+1	2+1	3				
Človek a príroda	fyzika							1	1	1	
	chémia									1	
	biológia							1+1	1+1	1+1	
Človek a spoločnosť	dejepis							1	1	1	
	geografia							1	1	1	
	občianska náuka							1	1	1	
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova				0+1	1	1	1	1	1	
Matematika a práca s informáciami	matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	
	informatická výchova					0,5+ 0,5	0,5+ 0,5	0,5+ 0,5	0,5+ 0,5	1	
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1+2	2+1	3+1	4	4	4	4+0,5	4	3,5+ 0,5	
	svet práce							0,5+ 0,5	0,5+ 0,5	0,5+ 0,5	
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
					4	3			4	4	
Spolu povinná a voliteľná časť		22	23	24	21+4	23+3	26	28	24+4	25+4	

ŠVP – povinná časť štátneho vzdelávacieho programu

ŠkVP – voliteľné hodiny školského vzdelávacieho programu

Poznámky:

vyučovacia hodina trvá 45 minút,

Tv sa učí pre chlapcov a dievčatá spoločne,

Vv a Pv sa môže vyučovať v dvojhodinových celkoch,

Žiaci sú vzdelávaní v bežných triedach ZŠ v nasledovných predmetoch:

HUV 4., 5. ročník v štvrtej triede

HUV 8., 9. ročník v siedmej triede

OBN 8. ročník v ôsmej triede

OBN 9. ročník v deviatej triede

SEE 8., 9. ročník v siedmej triede

CHE 9. ročník v deviatej triede

Žiaci 4. ročníka majú nový voliteľný predmet NBV v rozsahu 1 hodina týždenne

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Slovenský jazyk a literatúra	
Vzdelávacia oblasť:	Jazyk a komunikácia	
Ročník:	štvrtý	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	7	261
ŠkVP	1	33
Počet hodín spolu	8	297

1. Charakteristika predmetu

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni špeciálnej základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti a to na úrovni ústnej i písomnej. Jazyk slovenský ako vyučovací jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce. Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť. Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí. Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie. Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení. K hlavným aspektom rozvíjania už získaných jazykových zručností a návykov patrí rozvoj slovnej zásoby, získanie základov pravopisu a znalostí z oblasti literatúry. V rámci zložky čítanie a literárna výchova sa kladie dôraz na čítanie s porozumením, verbálnu a neverbálnu komunikáciu. Nezanedbateľnou je i emocionálna stránka jazykovej výchovy – vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám a prostredníctvom nich k materinskému jazyku. Písanie je základným nástrojom gramotnosti. Na hodinách písania sa žiaci učia písať predpísané tvary písmen a číslíc (latinka) s ohľadom na dodržiavanie hygienických a estetických zásad. V oblasti slohu sa učia žiaci vyjadrovať v krátkych ústnych prejavoch, odpovedajú na otázky, vedú sformulovať prosbu a poďakovanie, vedú sa ospravedlniť, poľahoželať blízkym osobám, formulovať krátku správu.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry v špeciálnej základnej škole je naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka, utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania, naučiť ich rozumieť prečítanému textu, z väčšiny žiakov vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre. Počas celého školského roka systematicky viesť žiakov k vyjadrovaniu osobných a spoločenských zážitkov a skúseností v krátkych hovorených prejavoch. Naučiť žiakov odpovedať na otázky, stručne oznamovať správy, formulovať želanie, prosbu, poďakovanie, blahoželenie. Opísať jednoduché známe činnosti, osoby, zvieratá, veci z domáceho, školského i mimoškolského prostredia. Ďalej spresňovať správnu výslovnosť žiakov. Učiť žiakov členiť krátke jazykové prejavy na vety, slová a slabiky. Slovenský jazyk a literatúra spája v sebe niekoľko oblastí, ktoré sa navzájom prelínajú a špecifickým spôsobom prispievajú k plneniu cieľov výchovy, rozvíjajú zmyslovú, emocionálnu, vôľovú a rozumovú stránku osobnosti dieťaťa, spoluutvárajú charakter žiaka a spolu s ostatnými predmetmi posilňujú výchovu k vlastenectvu. Vo 4. ročníku zložkami slovenského jazyka a literatúry sú: jazykové vyučovanie, písanie, slohový výcvik a literárna výchova.

Z celkového cieľa jazykového vyučovania v 4. ročníku vyplývajú tieto úlohy:

- ☐ naučiť sa poznávať vetu ako jazykový celok,
- ☐ vedieť rozoznávať druhy viet,
- ☐ rozlišovať slová vo vete,
- ☐ poznávať slová rovnakého a opačného významu,
- ☐ vedieť rozoznávať spisovné a nespisovné slová,

- členiť slová na slabiky a hlásky, rozlišovať hlásky a písmená,
 - vedieť rozlišovať samohlásky a spoluhlásky, krátke a dlhé samohlásky, tvrdé a mäkké spoluhlásky,
 - nacvičovať výslovnosť a písanie mäkkých slabík, správne písanie „i“ po mäkkých a „y“ po tvrdých spoluhláskach,
 - cvičiť sa v členení jednoduchých jazykových prejavov na vety,
 - cvičiť sa v tvorbe jednoduchých ústnych jazykových prejavov.
- Ďalej chceme vyučovaním slovenského jazyka a literatúry rozvíjať a posilniť kvalitu spôsobilostí:
- čitateľskú gramotnosť (klásť dôraz na čítanie s porozumením, využívať rôzne techniky a druhy čítania s porozumením),
 - vytvárať kladný vzťah k čítaniu a knihám,
 - prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa,
 - viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej) - komunikačné spôsobilosti žiakov v ústnom a písomnom prejave (funkčne používať jazyk v komunikačných situáciách, osvojiť si verbálne i neverbálne výrazové komponenty, adekvátne interpretovať komunikačnú situáciu, primerane individuálnym možnostiam a mentálnym schopnostiam ovládať ústnu a písomnú komunikáciu).

3 Obsah vzdelávania

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA (3+1 hod. týždenne, 99 hodín ročne)

Vo 4.ročníku si žiaci osvojujú spisovnú podobu jazyka. Učia sa rozlišovať spisovné a nespisovné jazykové javy a pri vhodných príležitostiach používať spisovný jazyk bez nespisovných a nárečových slov. Rozširuje sa ich slovná zásoba, spresňuje a aktivizuje sa ich slovník. Vyučovanie má charakter elementárneho uvedenia do náuky o jazyku a ide v ňom predovšetkým o utváranie jazykových zručností. Žiaci sa oboznamujú so základnými gramatickými pojmami a zároveň si osvojujú aj ďalšie javy lexikálneho pravopisu. Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis

I. Veta – slovo

Poznávanie vety z obsahovej, zvukovej a grafickej stránky.

Rozlišovanie oznamovacej a opytovacej vety.

Rozlišovanie slov vo vete.

Usporiadanie známych slov do významových okruhov.

Slová rovnakého a opačného významu.

Rozlišovanie spisovných a nespisovných slov.

II. Slovo – slabika – hláska – písmeno

Členenie slova na slabiky a hlásky. Rozlišovanie hlásky a písmena.

Rozlišovanie malých a veľkých písmen.

Rozlišovanie samohlások, spoluhlások a dvojhlások.

Rozdeľovanie slova podľa slabík na konci riadka (v jednoduchých prípadoch).

Rozlišovanie krátkych, dlhých samohlások a dvojhlások sluchom, ich správne vyslovovanie a písanie.

Rozlišovanie tvrdých a mäkkých spoluhlások.

Písanie „i“ po mäkkých spoluhláskach a „y“ po tvrdých spoluhláskach.

Osvojovanie výslovnosti a písania slov s mäkkými slabikami de, te, ne, le, di, ti, ni, li.

III. Súhrnné opakovanie

Opakovanie a stručné zhrnutie učiva z celého roka.

Počas celého roka sa venuje starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov žiakov. Do učiva sa zaraďujú lexikálno-sémantické a štylizračné cvičenia.

Písanie

Docvičovanie a opakovanie všetkých malých a veľkých písmen a číslic.

Precvičovanie písmen strednej výšky s veľkosťou 4 mm.

Precvičovanie písmen s hornou a dolnou dĺžkou s veľkosťou 8 mm.

Precvičovanie písmen s dĺžňom a mäčkňom.

Spresňovanie štíhlosti oválnych písmen s oblúkom a hornými a dolnými slučkami.

Spresňovanie rovnomernej výšky písmen, rozdielnej výšky písmen tvarovo podobných (e –

l, v – V, c – C, č – Č, ch – Ch, o – O, z – Z, ž – Ž).

Precvičovanie spájania písmen o, v, b s ostatnými písmenami prehĺbením a pretiahnutím háčikov (najmä s písmenami e, r, z).

Nacvičovanie spojov zvrátnym ťahom a umiestňovanie didaktických znamienok.

Nadobudnutie zručnosti jednoduchej úpravy písomných prác (nadpis, odsek, okraje papiera). V písaní žiaci spresňujú tvary písmen a číslic, zachovávajú rovnakú veľkosť, odporúča sa jednotný sklon písma 75 stupňov. Učia sa správne spájaniu písmen. Postupuje sa podľa tvarových skupín písmen a číslic:

1. skupina: l, í, ĺ, e, é, b, f, h, k, d, ď, t, ť, číslice 1, 4;

2. skupina: U, u, ů, (ü, ú)*, i, í, r, ř, (ř)*, n, ñ, m, V, v, y, ý, (W, w, X, x)*;
3. skupina: C, c, Č, č, E, Ch, ch, číslíca 6;
4. skupina: O, Ó, o, ó, (ö)*, a, á, ä, d, d', dz, dž, G, g, (Q, q)* a číslíce 0, 9;
5. skupina: j, p, g, G, y, ý, (Q, q)*;
6. skupina: I, J, H, K, (X, x)*, číslíce 8, 4;
7. skupina: P, B, R, (Ř)*, T, Ě, F, číslíce 3, 5, 8;
8. skupina: S, s, Š, š, L, Ľ, D, Ď, Dz, Dž, Z, z, Ž, ž, číslíce 2, 7;
9. skupina: A, N, Ň, M;
10. skupina: . : , ; , , , ! ? - = + x ().

*)Písmená v zátvorkách sa nacvičujú len podľa potreby (ak sa vyskytujú v menách žiakov, v miestnych názvoch).

V čítaní venujeme zvýšenú pozornosť a individuálnu starostlivosť žiakom s chybami reči. Pri čítaní ukážok sa zameriavame na poéziu detských hier a zábav, prírodu a ľudí v premene ročných období, na krásu ľudských vzťahov a kladných ľudských vlastností. Výcvik písania je organicky spojený s jazykovým vyučovaním. Namiesto jednej hodiny písania týždenne sa obsah písania začleňuje do vyučovacích hodín jazyka. Vzdelávacie úlohy písania sa plnia na obsahu jazykového vyučovania.

KOMUNIKÁCIA A SLOH (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

I. Štylizácia

Členenie krátkych jazykových prejavov na vety.

Obmieňanie oznamovacích, rozkazovacích a opytovacích viet.

Dopĺňanie vhodného slova do vety.

II. Výcvik v súvislých jazykových prejavoch

Pozorovanie: Pomenúvanie pozorovaných predmetov a javov, jednoduché vyjadrovanie o nich.

Odpovede na otázky: Ústne odpovedanie na otázky na základe obrázkov, vlastných skúseností, textov z čítanky.

Tvorenie otázok k jednoduchému textu.

Reprodukcia: Reprodukovanie krátkych, jednoduchých viet.

Rozprávanie: Rozprávanie podľa obrázkov alebo série obrázkov.

Opis: Opis jednoduchých predmetov. (napr. veci dennej potreby a veci, ktoré poznajú žiaci z vlastivedy).

Formy spoločenského styku: Precvičovanie pozdravov, oslovenia, požiadania, vyjadrenia súhlasu a nesúhlasu, poďakovania, ospravedlnenia, krátkeho odkazu, blahoželaní.

ČÍTANIE A LITERATÚRA (3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne)

I. Technika čítania

Čítanie jednoduchých krátkych textov správne a s porozumením.

Precvičovanie správneho slovného prízvuku a prirodzenej intonácie.

Rozvíjanie schopnosti orientovať sa v prečítanom texte. Rozvíjanie kultúry hovoreného slova žiakov, vytváranie návykov správneho dýchania, znenia hlasu, správnej artikulácie a spisovnej výslovnosti.

II. Literárna výchova

Oboznámenie sa s ukážkami v čítanke počúvaním a hlasným čítaním.

Vnímanie a chápanie ilustrácie v čítanke, v knihe a v detskom časopise pri práci s textom.

Nácvik spájania obsahu čítaného textu s ilustráciou.

Menovanie postáv vystupujúcich v rozprávke, príbehu o deťoch alebo zvieratách.

Jednoduchá reprodukcia obsahu rozprávky alebo príbehu podľa otázok.

Nácvik vnímania rytmu verša, rýmu.

Praktické rozlišovanie verša od prózy.

Porozumenie pojmom a výrazom bez ich definovania, napr.: rozprávka, hlasné čítanie, bábkové divadlo, bábkový maňuš, divadelné predstavenie, filmové predstavenie, kniha.

Literatúra odporúčaná na čítanie v 4.ročníku ukazuje poéziu detských hier a zábav, prírodu a ľudí v premene ročných období.

Pri počúvaní a čítaní rozprávok sa žiaci presvedčujú o kráse ľudských vzťahov a kladných ľudských vlastností, ubezpečujú sa, že pracovitosť, statočnosť a vernosť bývajú zaslúžene odmenené. O ľudských vzťahoch sa dozvedajú aj v príbehoch detí, v ktorých je prítlačivo zobrazený svet prírody a ľudí, ich práce a výtvorov. Príbehy citlivo viažu deti k rodine, domovu, rodnému kraju. Tento ideovo-umelecký obsah si žiaci osvojujú pri čítaní a počúvaní ukážok z literatúry pre deti a mládež.

Poézia od detských autorov (napr. Ľ. Podjavorinská, H. Zelinová, J. Turan, D. Hevier).

Rozprávky a rozprávkové dobrodružstvá (P. Dobšínský, E. Čepčková, J. C. Hronský, F. Hrubín, J. Kožíšek, J. Pavlovič, S. Maršák, C. Janczarski).

Povedky o prírode, zvieratách a deťoch (M. Jančová, M. Haštová, M. Haľamová, R. Gauberová, R. Moric).

Povesti, literárno-náučné texty o prírode a technike.

Divadelné a filmové predstavenia:

Sledovať scény, hry (nahrávky) detské divadelné a filmové predstavenia. Sledovať vhodné literárne a dramatické relácie rozhlasu a televízie pre deti. Dramatizácia a reprodukcia známych literárnych textov. V školskom roku zorganizovať dve návštevy filmového alebo bábkového predstavenia pre deti. Uskutočňovať dramatizáciu známych literárnych textov s aplikáciami, plošnými alebo prstovými bábkami, maňuškami a pod.

4. STRATÉGIE VYUČOVANIA – METÓDY A FORMY PRÁCE

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania.

Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú a podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

Odporúčame používať metódy:

- ☐ metódy získavania štylistických vedomostí (poznávanie sprostredkované učiteľom, pozorovanie ukážkových jazykových prejavov a ich analýza, posudzovanie textov z bežnej komunikačnej praxe,)
- ☐ metódy nácvikové – slohové cvičenia nižšieho typu (odpisovanie, napodobňovanie, imitovanie, mechanická reprodukcia, práca s otázkami, práca s básnickým textom, spojenie výtvarného prejavu s rozprávaním, práca s ilustráciami a obrázkami).

Na základe cieľovej zameranosti odporúčame metódy:

- ☐ utvárania jazykovej kompetencie žiaka (riadený induktívny rozhovor, pozorovanie, kognitívne jazykové cvičenia, riadený deduktívny rozhovor, štylizované cvičenia, pojmová mapa,
- ☐ rozvíjania komunikačných zručností žiaka (cvičenia na rozvíjanie fonematického sluchu, štruktúrované počúvanie, zvukové hádanky, štruktúrované čítanie, pantomíma, reprodukcia textu, dramatizácia textu, rôzne dychové, hlasové a artikulačné cvičenia, výrazné čítanie, dialogizované čítanie, nácvik konverzačných rituálov,
- ☐ metóda individuálneho prístupu,
- ☐ metóda pozitívneho posilňovania,
- ☐ motivovanie pomocou hodnotenia (vytvorenie príležitosti, aby sa mohlo dieťa pochváliť, hodnotiť najmä významné veci, viac odmeňovať ako kritizovať, používanie spôsobov hodnotenia cez body, pochvaly, tleskanie, slovné a individuálne hodnotenia).

Na základe obsahu odporúčame:

- ☐ jazykové cvičenia (výslovnostné, pravopisné, lexikálne, morfológické, syntaktické, kombinované)
- ☐ metóda intenzívnej spätnej väzby,
- ☐ metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami (prezentácia s využitím dataprojektoru).

Je potrebné zamerať sa na progresívne interaktívne postupy učenia tak, aby každá vyučovacia hodina bola ozajstným zážitkom, inšpiráciou na riešenie reálnych komunikačných situácií, aby si dieťa osvojovalo poznatky ľahko a prirodzene v činnostiach primeraných jeho veku a mentálnym schopnostiam. Pri vytváraní modelových situácií je vhodné okrem racionálnych postupov používať aj rôzne imaginárne a emotívne pôsobenie na žiaka, ktoré sa nachádza v ríši rozprávok, hier, dramatického alebo výtvarného prejavu (tzv. zážitkové učenie).

Formy vyučovania:

- ☐ skupinové vyučovanie
- ☐ projektové vyučovanie
- ☐ integrované tematické vyučovanie
- ☐ tvorivé vyučovanie
- ☐ objavujúce vyučovanie

V širšom zmysle slova ako didaktické formy vyučovania slovenského jazyka môžeme použiť vyučovaciu hodinu v triede, vychádzku, vyučovaciu hodinu v školskej knižnici.

5. UČEBNÉ ZDROJE

Čítanka pre 4. ročník ŠZŠ

Pracovné listy k čítanke pre 4. ročník ŠZŠ

Slovenský jazyk, učebnica, pre 4. ročník ŠZŠ

Pracovný zošit zo slovenského jazyka, pre 4. ročník ŠZŠ

Pracovné listy z písania, pre 4. ročník ŠZŠ

Detské časopisy

Knihy zo školskej knižnice

CD – nosiče

DVD – nosiče

Videokazety

Internet

6. POŽIADAVKY NA VÝSTUP

Je to súbor zručností, vedomostí, schopností, postojov a hodnôt ako komplexná výbava, ktorú žiaci v priebehu vzdelávania získavajú a ktorá im umožňuje efektívnejšie jednať a lepšie využiť všetko čomu sa naučili. Medzi kľúčové kompetencie žiak sme zaradili vzťah k celoživotnému vzdelávaniu, komunikačné, pracovné, sociálne, občianske a kultúrne kompetencie. Naším cieľom je, aby žiak mal pri ukončení 4. ročníka osvojené kľúčové kompetencie, zodpovedajúce jeho osobnostným možnostiam.

Žiak sa naučí:

Percepčno-motorické zručnosti

- ☐ samostatne čítať slová rôzneho slabikového zloženia ako celkov viazaným slabikovaním, jednoduché vety (písaná a tlačaná podoba) a arabské číslice,
- ☐ samostatne písať jednoduché slová a krátke vety s dôrazom na dodržiavanie základných parametrov písma, podľa predlohy odpísať alebo podľa diktovania napísať slová a krátke vety,
- ☐ prečítať, podľa predlohy odpísať alebo podľa diktovania napísať a prečítať arabské číslice v súvislosti s učivom v matematike.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- ☐ zapamätať si základné informácie a fakty a vedieť ich použiť v praxi,
- ☐ v písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 4. ročník ŠZŠ.

Analytické zručnosti a interpretačné zručnosti

- ☐ analyzovať zvukovú rovinu jazyka na úrovni vety, slova, slabiky,
- ☐ uskutočniť jazykovú analýzu textu, vyhľadávať jazykové javy, vyhodnocovať ich a postupne zatriedovať,
- ☐ prerozprávať obsah vypočutého textu,
- ☐ s pomocou zostaviť osnovu prečítaného textu,
- ☐ určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu,
- ☐ vyjadriť svoje pocity a zážitky z vypočutého textu.

Tvorivé zručnosti

- ☐ porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh),
- ☐ porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu),
- ☐ dokončiť rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner,
- ☐ zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text.

Technika čítania a verejná prezentácia textu, verejný prejav

- ☐ na základe predchádzajúcej prípravy správne, plynule a s porozumením čítať nahlas aj potichu po príprave texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané skúsenostiam žiaka,

- ☐ pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na primeranej úrovni žiaka 4. ročníka ŠZŠ,

- ☐ recitovať básne a úryvky z prózy,

- ☐ osvojiť si správnu výslovnosť,

- ☐ reprodukovať umelecký text (na primeranej úrovni). Informačné zručnosti

- ☐ vedieť využívať možnosti vyhľadania si daných informácií formou kníh, slovníkov, encyklopédií, internetu (na primeranej úrovni žiaka 4. ročníka ŠZŠ).

Komunikačné zručnosti

- ☐ poznať základy princípu vyjadrovania osobných a spoločenských skúseností

v krátkych hovorených prejavoch,

- ☐ poznať základy neverbálnej komunikácie: nadviazať očný kontakt, vhodný postoj a gestá pri hovorení pred skupinou spolužiakov),

- ☐ adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.

7. HODNOTENIE PREDMETU

Pri hodnotení postupujeme podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED -1.

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú hodnotené a klasifikované tri zložky predmetu: jazyková komunikácia, komunikácia a sloh, čítanie a literatúra. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa 4. ročníka je pozitívne hodnotenie. Uplatňujeme rôzne formy hodnotenia – sebahodnotenie, formatívne hodnotenie, priebežné, kritériálne hodnotenie (keď učiteľ hodnotí žiakov v triede napr. pečiatkami), autentické hodnotenie, autonómne hodnotenie. Hodnotí sa schopnosť získať, upraviť,

spracovať, používať a prezentovať vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách, obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t.j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť a stupeň rečovej pohotovosti. Podklady na hodnotenie a klasifikáciu získava učiteľ rôznymi metódami, formami a prostriedkami. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známami.

8. ČASOVÁ DOTÁCIA

Zvýšenie časovej dotácie o 1 hodinu týždenne, 33 hodín ročne.

Časová dotácia spolu 8 hodín týždenne, 264 hodín ročne.

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Vlastiveda	
Vzdelávacia oblasť:	Príroda a spoločnosť	
Ročník:	štvrtý	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	2	66
ŠkVP	1	33
Počet hodín spolu	3	99

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

V tomto predmete žiaci získavajú základné poznatky o prírodných a spoločenských javoch v rozsahu zodpovedajúcom stupňu ich postihnutia. Učivo čerpá z miestneho prírodného prostredia a z prežívanej sociálnej skutočnosti. Formou pozorovania sa žiaci oboznamujú so živou a neživou prírodou zo svojho okolia. Poznaním miestnej krajiny si osvojujú učivo o Slovenskej republike. Prostredníctvom tohto predmetu si vytvárajú citový vzťah k miestu, kde žijú, upevňujú si úctu k dospelým a priateľstvo k spolužiakom. Pestuje v nich kladný postoj k ochrane životného prostredia. Dôležitou súčasťou tohto predmetu sú vychádzky a exkurzie, počas ktorých žiaci získavajú konkrétne poznatky o predmetoch, javoch, a živočíchoch v ich prírodnom prostredí.

2. CIELE PREDMETU

- ☐ Žiaci sa naučia orientovať v školskej budove, poprípade v internáte. Osvoja si školský poriadok, rozdelia si služby v triede, upevnia si návyky pri príprave na vyučovanie.
- ☐ Zorientujú sa v príbuzenských vzťahoch v rodine a najbližšom príbuzenstve. Mali by sa naučiť, v akom veku sú najbližší príbuzní, kto a ako sa podieľa na prácach v domácnosti.
- ☐ V rámci miestnych podmienok sa budú snažiť pozorovať a popisovať okolitú krajinu, oboznámia sa s jej prírodnými podmienkami. Oboznámia sa s miestnymi priemyselnými podnikmi, obchodnou sieťou, službami, budú poznávať základné dopravné značky a naučia sa správať v rôznych situáciách dopravnej premávky, privolať prvú pomoc pri dopravnej nehode a požiari.
- ☐ V jednotlivých ročných obdobiach budú vedieť opísať charakteristické javy a procesy prírody.
- ☐ Oboznámia sa s hlavnými časťami ľudského tela, starostlivosťou o ľudské zdravie, so zásadami racionálnej stravy a a základnými princípmi hygieny.

☐ Počas školského roka sa priebežne oboznamujú s najdôležitejšími sviatkami, s pamätnými dňami a významnými udalosťami.

3. OBSAH PREDMETU

Obsah predmetu je rozdelený do dvanástich oblastí.

I. Škola a život v škole

Orientácia v školskej budove, znalosť školského poriadku, upevnenie si návykov pri príprave na vyučovanie, vzťah k triede a triednemu kolektívu. Dohoda o službách v triede, rešpekt k týmto povinnostiam.

II. Rodina

Rodina, príbuzenské vzťahy (rodičia, deti, súrodenci, prarodičia, vnuk, vnučka, teta, strýc, bratranec, sesternica.)

Členovia rodiny: príbuzný – známy.

Orientácia vo veku osôb: starý - mladý, starší –mladší.

Deľba práce v domácnosti, starostlivosť o vzhľad domácnosti.

Dôležité rodinné dáta (narodenie, smrť, meniny a pod.)

III. Príroda v jeseni

Charakteristické prejavy počasia a prírody v jeseni. Oboznámenie sa s vtákmi, ktoré odlietajú do teplých krajín.

Počasia v jeseni , jeseň v záhrade a sade. Zber zeleniny, vymenovať jednotlivé druhy. Zber ovocia – vymenovať jesenné druhy. Význam ovocia pre zdravie človeka, zimné uskladnenie a konzervovanie. Jesenné kvety podľa miestnych podmienok. Jesenné práce v záhrade, na poli.

IV. Domov, obec

Poznávanie obce, kde žiaci žijú a jej blízkeho okolia. Informácie o obci, sídle školy, udanie adresy bydliska. Pomenovať vodné toky, mosty, umelé nádrže. Vedieť názvy susedných obcí a možnosti dopravného spojenia medzi nimi a svojou obcou. Oboznámiť sa s činnosťou miestneho zdravotného strediska a lekárne, pošty, polície a požiarného útvaru. Doprava. Základné pravidlá pre chodcov a cyklistov, osvojenie pravidiel riadenia križovatky. Prechádzanie vozovky, vhodné miesta. Bezpečné správanie sa chodca v cestnej premávke.

Služby obyvateľstvu, zásobovanie v obchodnej sieti. Významné objekty a inštitúcie , podniky a pamätihodnosti v okolí obce.

V. Príroda v zime

Prejavy počasia a prírody v zimnom období. Porovnávanie zimy s jeseňou.

Skupenstvá vody.

Starostlivosť o izbové rastliny v zime. Listnaté a ihličnaté rastliny v zime.. Prezimovanie

lesných zvierat, starostlivosť o vtáky a lesné zvieratá. Zimné športy a bezpečnosť pri nich.

Správanie sa voľne žijúcich zvierat v zime, starostlivosť o ne. Izbové rastliny, pomenovanie aspoň dvoch, starostlivosť o ne.

VI. Orientácia v čase

Orientácia v kalendárnom roku, rozlišovať kalendárny rok od školského. Vedieť nazvať dni v týždni, mesiace a ročné obdobia.. Časti dňa, činnosť žiakov v týchto obdobiach. Rozlišovať hodinu od polhodiny.

VII. Príroda a činnosť človeka. Živá a neživá príroda.

Oboznámiť sa s dostupnými prírodninami živej aj neživej prírody. Snaha riešiť vplyv človeka na prírodu.

VIII. Živá príroda

☐ Človek

- Hlavné vonkajšie časti tela, hlavné časti tváre a najdôležitejšie vnútorné orgány.

- Starostlivosť o zdravie, hygiena, správny režim dňa. Ochrana pred úrazmi a iným poškodením.

☐ Zvieratá

- Hlavné časti tela. Hmyz, ryby, vtáci, cicavce, životné prejavy zvierat. Vzťah človeka k zvieratám.

☐ Rastliny

Byliny a dreviny. Časti tela rastlín. Význam zelených rastlín.

IX. Príroda na jar

Charakteristické prejavy počasia a prírody na jar. Porovnanie so zimou. Návrat vtákov. Hniezdenie. Jarné práce na poli, v záhrade, sade. Rozoznávať ovocné stromy podľa kvetu. Ochrancovia a škodcovia ovocných stromov a záhrad. Poznať jarné kvety podľa miestnych podmienok.

X. Príroda v lete

Charakteristické prejavy počasia a prírody v lete. Druhy obilia. Žatva. Význam obilia. Lesné plody, ovocie, ich zber a využitie. Poznávať niektoré záhradné a lúčne kvety. Letné športy. Správanie sa cez prázdniny pri vode a v lese z hľadiska bezpečnosti. Ochrana Prírody. Chránené oblasti, ich význam.

XI. Sviatky, pamätné dni a významné udalosti. Preberajú sa priebežne.

XII. Vychádzky, exkurzie

4. STRATÉGIA VYUČOVANIA – METÓDY A FORMY PRÁCE

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihladáme na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a atmosféru triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet. Pri výučbe vlastivedy využívame najmä:

- motivačné rozprávanie a rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
- didaktické hry (na uplatnenie záujmov a spontánnosti),
- problémové metódy (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
- demonštračné metódy (demonštráciu predmetov, javov a činností),
- kooperatívne vyučovanie (formu skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach),
- heuristické metódy (učenie sa riešením problémov),
- výklad učiteľa,
- prezentačné metódy,
- samostatnú prácu žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom),
- projektové, zážitkové vyučovanie

5. UČEBNÉ ZDROJE

Učebnica Vlastivedy pre 4. ročník ŠZŠ
Pracovný list k učebnici Vlastivedy pre 4. ročník ŠZŠ
Encyklopédie
Náučná literatúra Internet
CD
DVD

6. POŽIADAVKY NA VÝSTUP

Na základe poznávania miestnej krajiny sa žiaci učia pozorovať a popisovať okolitú krajinu, oboznamujú sa s jej prírodnými podmienkami. Poznávajú činnosť podnikov, obchodnej siete a služieb. V cestnej premávke spoznávajú osvojené základné dopravné značky. Učia sa privolať prvú pomoc. Vyučovanie vlastivedy má byť založené na pozorovaní, nepreťažujeme žiakov množstvom faktov.

7. HODNOTENIE PREDMETU

Žiaci sú hodnotení podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED-1. Kontrola vedomostí prebieha ústnou, písomnou a praktickou formou, individuálne, skupinovo alebo hromadne. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne.

Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Hodnotíme úroveň vedomostí, činností, schopnosť uplatniť vedomosti v nových situáciách, úroveň samostatnosti myslenia, presnosť a výstižnosť spôsobu vyjadrovania. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známami.

8. ČASOVÁ DOTÁCIA

2 hodiny týždenne (66 hodín ročne)
Zvýšenie časovej dotácie o 1 hodinu týždenne 33 hodín ročne)

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Matematika	a práca
Vzdelávacia oblasť:	Matematika	
Ročník:	s informáciami	
Forma štúdia:	štvrtý	
Vyučovacia jazyk:	denná	
Vyučovacia jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	Týždenne	ročne
ŠVP	4	132
ŠkVP	1	33
Počet hodín spolu	5	165

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Poňatie vyučovania matematiky v špeciálnej základnej škole je v súlade s poňatím vyučovania matematiky na základnej škole. Učebný predmet matematika 4.ročníka ŠZŠ je založená na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Vyučovanie matematiky na ŠZŠ plní vzdelávaciu funkciu a zameriava na stimuláciu a následné rozvíjanie matematických schopností, predstáv, vedomostí a zručností, matematického myslenia, časovej a priestorovej predstavivosti žiakov a návykov, ale participuje významnou mierou i na komplexnom harmonickom rozvoji psychických procesov a vlastností osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím, a tým sa podieľa na výchovnej úlohe vyučovacieho procesu. Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka, systematicky sa uplatňuje zásada názornosti. U žiakov sa postupne buduje pojem prirodzeného čísla, prezentuje sa podstata realizácie matematických operácií a riešenia algebrických výrazov, rovníc, nerovníc a slovných úloh, ktorých námet zodpovedá skúsenostiam a poznatkom z ostatných vyučovacích predmetov a z bežného života. Žiaci si osvojujú časové a priestorové predstavy a pojmy, rysovacie a meracie zručnosti a poznatky z geometrie. Tieto špecifické matematické znalosti a skúsenosti žiaci nadobúdajú v kontexte procesu celkového rozvíjania poznávacích procesov, motorických zručností a osobnosti žiaka, na základe jeho individuálnych potrieb a možností. Osvojenie si matematických poznatkov, zručností a návykov je tiež nevyhnutnou súčasťou vedomostnej výbavy v rámci profesionálnej prípravy pre budúce povolanie a činnosť žiaka ŠZŠ. Preto vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života a pracovného pomeru.

2. CIELE PREDMETU

Cieľom učebného predmetu matematika v 4.ročníku ŠZŠ je naučiť žiakov tým poznatkom, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať a rozvíjať ich schopnosti, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie ďalších poznatkov. Je potrebné sprostredkovať žiakovi primeraným spôsobom matematickú dimenziu okolitého prostredia v kontexte celkového poznávania a porozumenia jeho vlastností a zákonitostí.

Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu, aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

- ☐ opakovať a prehĺbiť učivo z 3. ročníka,
- ☐ vedieť sčítať prirodzené čísla v obore do 100,
- ☐ vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy,
- ☐ osvojiť si násobenie a delenie v obore do 30,
- ☐ vedieť rysovať a označiť priamku,
- ☐ vyznačiť body ležiace a neležiace na priamke,
- ☐ vedieť merať dĺžku úsečky,
- ☐ využívať osvojené vedomosti v reálnom živote porovnávať a triediť činnosti každodenného života, predmety, vlastnosti, podľa určitých kritérií,
- ☐ stimulovať priestorové a časové predstavy, názorné predstavy o prirodzenom čísle a matematických operáciách,

- ☐ rozvíjať tvorivosť,
- ☐ presne používať materinský a odborný jazyk (vzhľadom na vek a mentálne schopnosti) a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku,
- ☐ využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh,
- ☐ na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore,
- ☐ riešením úloh a problémov postupne budovať poznatky žiakov o vzťahu medzi matematikou a realitou,
- ☐ spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače),
- ☐ vytvárať a rozvíjať kladný vzťah žiakov k spoločným európskym hodnotám, k permanentnému poznávaniu kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi a Slovenskom.

3. OBSAH PREDMETU

Aritmetika

Numerácia v obore do 100

- ☐ Určovanie počtu predmetov počítaním po desiatich.
- ☐ Čítanie a písanie čísl.
- ☐ Určovanie rádu čísel jednotky, desiatky, stovky.
- ☐ Usporiadanie čísel, porovnávanie čísel, zápis pomocou znakov =, >, <, číselná os.
- ☐ Riešenie jednoduchých nerovnic typu $a < 75$ postupným dosadzovaním.
- ☐ Riešenie jednoduchých slovných úloh na porovnávanie čísel.

Sčítovanie a odčítovanie prirodzených čísel v obore do 100 bez prechodu cez základ

- ☐ Sčítovanie a odčítovanie násobkov čísla 10. Príklady typu:

$$30 + 40 = 70 \quad \begin{array}{r} 30 \\ 40 \\ \hline \end{array}$$

$$70 - 40 = 30 \quad \begin{array}{r} 70 \\ - 40 \\ \hline \end{array}$$

- ☐ Pričítanie jednociferného čísla k číslu, ktoré je násobkom čísla 10.

Príklady typu: $30 + 7$. $\begin{array}{r} 30 \\ 7 \\ \hline \end{array}$

- ☐ Odčítanie jednociferného čísla od čísla, ktoré je násobkom čísla 10.

Príklady typu: $30 - 7$. $\begin{array}{r} 30 \\ - 7 \\ \hline \end{array}$

- ☐ Sčítovanie dvojčiferných a jednociferných čísel bez prechodu cez základ.

Príklady typu: $34 + 5$. $\begin{array}{r} 34 \\ 5 \\ \hline \end{array}$

- ☐ Odčítanie jednociferného čísla od dvojčiferného čísla bez prechodu cez základ.

Príklady typu: $37 - 4$. $\begin{array}{r} 37 \\ - 4 \\ \hline \end{array}$

- ☐ Písomné sčítovanie a odčítanie.

- ☐ Riešenie jednoduchých slovných úloh.

Sčítovanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100 s prechodom cez základ

- ☐ Odčítanie jednociferného čísla od násobkov desiatich.

Príklady typu: $40 - 6$. $\begin{array}{r} 40 \\ - 6 \\ \hline \end{array}$

- ☐ Sčítovanie jednociferného a dvojčiferného čísla s prechodom cez základ.

Príklady typu: $46 + 7$. $\begin{array}{r} 46 \\ 7 \\ \hline \end{array}$

- ☐ Odčítanie jednociferného čísla od dvojčiferného čísla s prechodom cez základ. Príklady typu: $53 - 7$

- ☐ Sčítanie a odčítanie čísel, ktoré sú násobkom desiatich.

Príklady typu: $36 + 50$, $86 - 50$. $\begin{array}{r} 36 \quad 86 \\ 50 \quad - 50 \\ \hline \end{array}$

- ☐ Riešenie jednoduchých slovných úloh.

Násobenie a delenie v obore do 30

- ☐ Násobenie čísla 0 a 1.

Riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie.

- ☐ Delenie – názorné objasnenie podstaty delenia, znak : (deleno).

Delenie podľa obsahu a na časti,

Príklady na delenie,

Riešenie jednoduchých slovných úloh na delenie.

Násobenie a delenie tromi – pamäťový nácvik.

- ☐ Precvičovanie a upevňovanie násobenia a delenia v obore násobiliek do 30.
- ☐ Riešenie jednoduchých slovných úloh.

Geometria

Priamka

- ☐ Rysovanie a označovanie priamok.
- ☐ Vyznačovanie bodov ležiacich a neležiacich na priamke.
- ☐ Rôznobežky.
- ☐ Vyznačovanie úsečiek na priamke.

Meranie dĺžky úsečky

- ☐ Jednotka dĺžky – cm. Meradlo s centimetrovou stupnicou.
- ☐ Meranie dĺžky úsečky.

4. STRATÉGIA VYUČOVANIA – METÓDY A FORMY PRÁCE

Podmienkou úspešného učenia sa žiakov je získanie žiakov pre učebnú činnosť a to nenásilnou, prirodzenou motiváciou. Hlavným motívom učenia je radosť z osvojeného poznatku, z vyriešeného problému, z objaveného postupu riešenia. Vzhľadom k nízkej úrovni a individuálnej mozaike schopností, elementárnych matematických predstáv, vedomostí a spôsobilostí žiakov ŠZŠ je nevyhnutné uplatňovať pri ich vzdelávaní individuálny prístup, špecifické zásady a metódy, špeciálne vzdelávacie postupy zodpovedajúce ich vývinovým a osobnostným podmienkam a facilitujúce ich učenie, ale v zásade vychádzajúce z konceptu všeobecnej didaktiky.

Učebnice a pracovné zošity spolu s bežnými školskými zošitmi sú dôležitými prostriedkami práce na vyučovacích hodinách pri plnení domácich úloh a pri príprave na vyučovanie. Učiteľ zadáva domáce cvičenia neformálne a ukladá len také úlohy, o ktorých vie, že ich žiaci v určenom čase dokážu samostatne vypracovať. Aj pri zadávaní domácich prác uplatňuje diferencovaný prístup. Účinnými prostriedkami pre pochopenie matematického učiva sú učebné pomôcky. Učiteľ využíva učebné pomôcky tak, pri vytváraní matematických pojmov a objasňovaní súvislostí medzi nimi, ako aj pri upevňovaní učiva. Dbá o to, aby správne používali zásadu názornosti v závislosti od intelektovej úrovne triedy, aby nebrzdili rozvoj ich abstraktného myslenia, čo je jedným z dôležitých konečných cieľov vyučovania matematiky.

Odporúčame použitie týchto metód

- ☐ Motivačná metóda – ide o stimulačné pôsobenie – rozprávkový príbeh, rozhovor, didaktickú hru, demonštráciu. Zmysel osvojovania si matematických poznatkov je potrebné žiakom demonštrovať na konkrétnych reálnych situáciách ako napr. nakupovanie, počítanie a sporenie peňazí, meranie, váženie, varenie a pod.
- ☐ Metóda viacnásobného opakovanie informácie – v záujme vytvorenia pamäťovej stopy, pri vytváraní kvantitatívnej a priestorovej predstavy na základe názoru a manipulácie.
- ☐ Nadmerné zvýraznenie informácie spočíva v grafickom alebo hlasovom zvýraznení informácie s cieľom uľahčenia jej vnímania.
- ☐ Metóda zapojenia viacerých zmyslov do prijímania informácie – prostredníctvom konkrétnej manipulácie s reálnymi predmetmi z rôznych druhov materiálov a pohybových činností.
- ☐ Metóda pozitívneho posilňovania a vytvárania pocitu úspešnosti u žiakov.
- ☐ Metóda intenzívnej spätnej väzby.
- ☐ Diagnostické metódy.

a tieto didaktické formy:

- ☐ Skupinová forma práce (rozvíja aktivitu žiakov, učia sa pracovať v kolektíve = kolektívnosť, zvýšenie humanizácie vyučovania)
- ☐ Individuálna/samostatná práca - žiak sa spolieha len na svoje vedomosti a schopnosti, žiak pracuje vlastným tempom
- ☐ Frontálna forma práce- práca s celou triedou

Pri skúšaní, hodnotení a klasifikácii žiackych učebných výkonov učiteľ sa má riadiť zásadou, že zisťovať a hodnotiť treba to, čo žiak vie, a nesnažiť sa v prvom rade odhaľovať jeho nedostatky, aj keď bez ich poznania nemožno pristúpiť k ich odstráneniu.

5. UČEBNÉ ZDROJE

Učebnica – Matematika, pre 4.ročník ŠZŠ, Pracovný zošit, pre 4.ročník ŠZŠ, didaktické pomôcky (modely, makety, a magnetické obrázky konkrétnych predmetov, geometrických tvarov, telies, peňazí a pod., drobné predmety, prírodný a odpadový materiál), rysovacie potreby, internet. Učiteľ by si mal premyslieť a zvážiť, aké učebné pomôcky do vyučovania zaradiť, koľko času venuje práci s pomôckami, a akú formu práce použije.

6. POŽIADAVKY NA VÝSTUP

Žiak sa naučí:

- ☐ prirodzené čísla v obore do 100,
- ☐ určovať počet predmetov počítaním po desiatich,
- ☐ určovať pozičnú hodnotu čísl v čísle: jednotky, desiatky, stovky,
- ☐ rozklad čísla,
- ☐ usporiadanie čísel, porovnávanie čísel, zápis pomocou znakov =, >, <, číselnú os,
- ☐ riešiť jednoduché nerovnice typu $a < 75$ postupným dosadzovaním,
- ☐ riešiť jednoduché slovné úlohy na porovnávanie čísel,
- ☐ sčítat' a odčítat' v obore do 100 bez prechodu a s prechodom cez základ,
- ☐ násobenie a delenie v obore do 30,
- ☐ uvedené poznatky aplikovať pri riešení jednoduchých slovných úloh na základe názoru,
- ☐ určovať a rysovať priamku a vyznačovať body, ktoré na danej priamke ležia a neležia,
- ☐ pojem rôznobežky,
- ☐ vyznačovať úsečky na priamke, merať dĺžky úsečiek v jednotkách dĺžky (cm).

7. HODNOTENIE PREDMETU

Žiaci sú hodnotení podľa metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom Mentálneho postihnutia ISCED -1. Kontrola vedomostí prebieha ústnou, písomnou a praktickou formou, individuálne, skupinovo alebo hromadne. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Hodnotíme úroveň vedomostí (pojmy, vzťahy), činností (rysovanie, slovné úlohy), schopnosť uplatniť vedomosti v nových situáciách, úroveň samostatnosti myslenia, presnosť a výstižnosť spôsobu vyjadrovania. Snaha každého učiteľa 4. ročníka je pozitívne hodnotenie. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známami.

8. ČASOVÁ DOTÁCIA

Zvýšenie časovej dotácie o 1 hodinu týždenne, 33 hodín ročne.
Časová dotácia spolu 5 hodín týždenne, 165 hodín ročne.

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Pracovné vyučovanie	
Vzdelávacia oblasť:	Človek a svet práce	
Ročník:	štvrtý	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	4	132
ŠkVP		
Počet hodín spolu	4	132

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Pracovné vyučovanie je pre mentálne postihnutých žiakov najdôležitejším rehabilitačným predmetom, rozvíja ich motoriku pre vytváranie pracovných zručností a spolupôsobí na zvýšenie ich rozumovej úrovne. Je predmetom s najvýraznejším dopadom na budúci život žiakov, lebo rozširuje ich možnosti seberealizácie a rozvíja to, čo je u žiakov najsilnejšou stránkou v oblasti schopností a možností. Systematicky ovplyvňuje rozvoj ich jemno-motorických zručností a schopnosť napodobňovania. Žiaci sa postupne a primerane veku vedú k

chápaniu vzťahov medzi materiálom, nástrojmi a spôsobmi práce, a tak sa rozvíja ich technické myslenie a technické vyjadrovanie. Učia sa rozpoznávať druhy materiálov, ich vlastností, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Pracovné vyučovanie vzbudzuje u žiakov záujem o prácu, zameranie práce na užitočný výsledok, vzbudzuje pozitívny vzťah k práci. Pracovné zaťaženie musí byť primerané fyzickým schopnostiam žiakov. Nesmie byť náročné, aby žiakov vyčerpalo, ale ani príliš jednoduché, lebo by nedostatočne aktivizovalo ich myslenie a v dostatočnej miere ich nezamestnávalo. V pracovnom vyučovaní sa žiaci učia kolektívnej, uvedomelej a tvorivej práci, vytvárajú sa u nich osobné vlastnosti, ako je presnosť, trpezlivosť, húževnatosť, disciplinovanosť a zodpovednosť. V spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiakov. Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ostatných predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacími predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností mentálne postihnutých žiakov – spájať konkrétnu činnosť s poučením, prax s teóriou. Pracovné vyučovanie pestuje aj kultúrne návyky, upevňuje hygienické pravidlá a tiež učí žiakov k bezpečnosti pri práci.

2. CIELE PREDMETU

- ☐ Oboznámiť sa s názvami a funkciou pracovných nástrojov,
- ☐ oboznámiť sa s vlastnosťami dreva,
- ☐ oboznámiť sa s vlastnosťami kože a koženky,
- ☐ naučiť sa pracovať s mäkkým drôtom,
- ☐ udržiavať poriadok na pracovnom mieste,
- ☐ naučiť sa šetriť materiálom.

3. OBSAH PREDMETU

Sebaobslužné činnosti

Práce v domácnosti

- ☐ Príprava pokrmov
- ☐ Šitie

Práce v dielni

- ☐ Práce s papierom a kartónom
- ☐ Modelovanie
- ☐ Montážne a demontážne práce
- ☐ Práce s drevom
- ☐ Práce s kovom

Pestovateľské práce

4. STRATÉGIE VYUČOVANIA – METÓDY A FORMY PRÁCE

- ☐ metóda motivačná,
- ☐ expozičná,
- ☐ demonštračná,
- ☐ metóda fixačná,
- ☐ vychádzky, exkurzie, besedy

5. UČEBNÉ ZDROJE

Barffová, U.-Burkhardtová, I.: Veľká kniha pre malých majstrov, Lienka spol. s r.o. Bratislava, 1995

Barffová, U. : Hračky z prírody, Nezávislosť Bratislava, 1995

Leššo, K.: Urob si z hlíny, moduritu, plastelíny, Mladé letá Bratislava, 1987

Výkresy, obrazy, ilustrácie, modely, prírodniny, predlohy, filmy.

6. POŽIADAVKY NA VÝSTUP

Žiak sa naučí:

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena.

Umývanie rúk toaletným mydlom, čistenie nechtov kefkou.

Ošetrovanie pri bodnutí hmyzom, pri malej popálenine.

Práce v domácnosti

Hygiena domácnosti.

Umývanie, utieranie a upratovanie riadu.

Utieranie prachu, čistenie nábytku.

Umývanie umývadla a vane.

☐ Príprava pokrmov

Obsluha elektrického variča, varnej kanvice, mikrovlnnej rúry.

Prestieranie stola k raňajkám.

Príprava raňajok: chlieb s maslom a džemom, čaj s citrónom, biela káva.

Varenie zemiakov v šupke, ošúpanie zemiakov.

☐ Šitie

Šitie predným stehom na kanave.

Spájanie látky jednoduchým zošitím, prišívanie gombíka, spínačky, pútky.

Zošívanie látky predným stehom, zadným stehom do jednoduchého švika.

Začísťovanie okrajov látky obnítkovacím alebo slučkovým stehom.

Navliekanie šnúrkou a gumy, zošívanie koncov gumy.

Rozoznávanie tkanín: bavlnené, hodvábné, vlnené, syntetické.

Háčkovanie.

Nacvičovanie retiazkových očiek.

Práce v dielni

☐ Práce s papierom a kartónom

Prekladanie, skladanie, strihanie, vystrihovanie, lepenie, rezanie, zošívanie, meranie a prebíjanie. (používanie dierkovača, zošívачky) Zostavovanie skladačky z papiera.

Prepletanie farebných pásikov.

Strihanie podľa predkresleného vzoru.

Balenie balíka.

☐ Modelovanie

Príprava modelovacieho materiálu na modelovanie (vláčnosť, hustota), používanie modelovacích potrieb.

Modelovanie drobných predmetov tvaru kocky, hranola, valca, gule.

☐ Montážne a demontážne práce

Zostavovanie modelov zo stavebnice.

Nacvičovanie správneho pomenovania nástrojov a stavebnicových dielov.

Oboznámenie žiakov s funkciou používaných nástrojov.

Demontáž modelov a ukladanie jednotlivých častí do škatule.

Zostavovanie modelov z kartónových stavebnicových častí.

☐ Práce s drevom

Oboznamovanie žiakov s vlastnosťami dreva.

Oboznámenie sa s názvami a funkciou pracovných nástrojov.

Nacvičovanie základných prác s drevom: strihanie a zapletanie prútov, brúsenie (šmirgl'ovým papierom).

Meranie skladacím metrom.

☐ Práce s kovom

Práca s mäkkým drôtom – vyrovnávanie, ohýbanie, vyrovnávanie klincov.

Pestovateľské práce

Ošetrovanie izbových rastlín: zalievanie, kyprenie, prihnojovanie, presádzanie.

Rozmnožovanie izbových rastlín stonkovými odrezkami (pelargónia, begónia a iné).

Práca s kľúčidlom (cibuľa, cesnak).

Rýchlenie cibulovitých rastlín (narcis, tulipán, krokus).

Pestovanie zeleniny: hrach, reďkovka, šalát, fazuľa, pažitka, rajčiak.

Zber liečivých rastlín podľa miestnych a časových podmienok.

Pestovanie trvaliek (pivónia, králiky, nevädze a iné).

7. HODNOTENIE PREDMETU

Žiaci sú hodnotení podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1. Kontrola vedomostí prebieha ústnou a praktickou formou, individuálne, skupinovo alebo hromadne. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známami.

8. ČASOVÁ DO

Časová dotácia spolu 4 hodiny týždenne, 135 hodín ročne.

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Výtvarná výchova	
Vzdelávacia oblasť:	Umenie a kultúra	
Ročník:	štvrtý	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovacia jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

1 CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet výtvarná výchova má nezastupiteľné miesto vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím. Prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia –vedomých i nevedomých duševných aktivít. Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktoré napomáhajú žiakom rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíjajú aj komunikačné schopnosti, expresívna a receptívna zložka reči, a aj nonverbálna forma komunikácie.

2 CIELE PREDMETU

- ☐ Spresňovať, rozvíjať a obohacovať získané poznatky a výtvarné zručnosti,
- ☐ pestovať vkus a zmysel pre farebnosť,
- ☐ učiť sa správne komponovať a zobrazovať priestor,
- ☐ učiť sa správne vidieť a odpozorovaný tvar nakresliť.

3 OBSAH PREDMETU

Výtvarné osvojovanie skutočností

Tematické práce

Námety zo života detí, ich činností a prostredia, v ktorom sa pohybujú v nadväznosti na obsah vyučovania ostatných predmetov v tomto ročníku (slovenský jazyk a literatúra, vlastiveda, pracovné vyučovanie, hudobná výchova).

Komponovanie a zobrazovanie priestoru: maľbou (akvarel, tempera, suchý pastel) a kresbou (mastný pastel v kombinácii s akvarelom, tuš kolorovaný akvarelom).

Zobrazovanie prírodných a umelých foriem

Výtvarné stvárnenie skutočností na základe priameho pozorovania (zrakového, hmatového, sluchového vnímania).

Zachytenie tvarov, štruktúr a farebnosti prírodnín.

Zachytenie veľkosti, tvarov a materiálov vecí dennej potreby.

Výtvarné stvárnenie kresbou (rudka, mäkká ceruzka, kolorovaná kresba, kombinované techniky), maľbou (suchý a mastný pastel, fixy).

Plošné a priestorové úžitkové práce

Dekoratívne práce

Poznávanie a hodnotenie rôznych výtvarných techník a materiálov.

Jednoduché členenie plochy s využitím farby a línie.

Ornamentálna kresba, vyplňanie plochy podľa šablóny.

Dvojfarebné a trojfarebné kombinácie.

Volíme námety v súvislosti s kultúrou bývania a odievania.

Priestorové práce

Modelovanie a priestorové vytváranie s rôznym výtvarným materiálom.

Modelovanie dvojrozmerných a trojrozmerných plastík.

Výtvarná kultúra

Návšteva výstav prác detí, umelcov, ľudových umelcov, remeselníkov podľa regionálnych možností.

Vychádzky zamerané na pozorovanie architektúry a panorámy krajiny. Besedy o ilustráciách a reprodukciách umeleckých diel.

4 STRATÉGIE VYUČOVANIA – METÓDY A FORMY PRÁCE

Pri vyučovaní predmetu výtvarná výchova dbáme na individualitu žiaka. Rozvíjame u žiakov získané poznatky a zručnosti. Pomocou farieb cibríme vkus a zmysel pre farebnosť. Učíme ich správne pozorovať, komponovať a zobrazovať priestor a v ňom dané predmety. Učíme ich prezentovať vlastnú prácu v triede, v škole.

Formy:

- ☐ -individuálna, skupinová a tímová práca žiakov, diskusie,
- ☐ -vychádzky, návšteva výtvarných prác detí.

5. UČEBNÉ ZDROJE

Pre vyučovanie výtvarnej výchovy sa budú využívať metodické príručky výtvarnej výchovy, knihy o umení, dostupná literatúra o výtvarných námetoch a technikách a rozprávkové knižky, prípadne materiály z internetu, na rozvoj fantázie.

6 POŽIADAVKY NA VÝSTUP

Umelecké aktivity obsiahnuté v predmete výtvarnej výchovy by mali viesť predovšetkým k estetickému rozvoju žiaka a vytváraniu si správneho estetického vzťahu k prostrediu a okolitému svetu, čo prispieva k procesu socializácie. V tomto procese má dôležitú úlohu konkrétny estetický materiál a umenie v ňom vystupuje v troch funkciách: umenie ako hra, umenie ako prostriedok poznania, umenie ako prostriedok komunikácie. Žiaci by mali dokázať samostatne experimentovať s farbou a tvarom, hrať sa s predmetmi, dokázať ich fantazijne dotvoriť, spájať do nových tvarových a významových celkov, dokázať esteticky upraviť výsledky svojej práce do tematickej výstavky.

7 HODNOTENIE PREDMETU

Kontrola vedomostí prebieha ústnou a praktickou formou, individuálne, skupinovo alebo hromadne. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Žiakov postupne vedíme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

8 ČASOVÁ DOTÁCIA 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Hudobná výchova	
Vzdelávacia oblasť:	Umenie a kultúra	
Ročník:	štvrtý	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovacia jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet hudobná výchova ako jeden z výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj iných druhoch umenia. Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a

individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia. Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu. Výchovnovzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v prítlačivo motivovaných hudobných činnostiach – speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových. Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne. HV prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citových život žiakov.

2. CIELE PREDMETU

- ☐ Učiť sa rozlišovať melódiu a sprievod,
- ☐ vytvárať sprievod k piesňam na elementárnych nástrojoch,
- ☐ vedieť rozlišovať pieseň a nástrojovú skladbu,
- ☐ učiť sa rozoznávať zvuk klavíra, huslí, bubna, a trúbky ,
- ☐ uplatňovať základné pohybovo-rytmické prvky v ľudových hudobno-pohybových hrách.

3. OBSAH PREDMETU

Rozlišovanie piesne a nástrojovej skladby, vyčítanky, rečňovanky, uspávanky, pochodu a hudby k tancu. Vytváranie sprievodu k piesňam s využitím kvinty alebo opakovaného motívu na elementárnych nástrojoch. Počúvanie inštrumentálnej a vokálnej skladby, zameriavanie pozornosti na výrazný prvok skladby. Rozoznávanie zvuku klavíra, huslí, bubna, a trúbky v skladbách na počúvanie. Uplatňovanie a rozvíjanie základných pohybovo-rytmických prvkov v ľudových hudobno-pohybových hrách, napodobňovanie známych pracovných činností.

Piesne na spev žiakov:

Milá kamarátka (O. Francisci); Maličká som (ľudová); Nech si lieta (A. Čobej); Ovce moje, ovce (ľudová); U susedov, tam je topol' (ľudová); Lietala si lastovička (ľudová); Letela páva, letela (ľudová); Fúka, fúka fujavica, Vianočné koledy, Snehuliak (S. Hochel); Sniežik sa nám chumelí (J. Matuška); Fašiangy, Turíce (ľudová); Čierne oči, choďte spať (ľudová); Ej, už sa k jari blíži (ľudová); Kukulienska, kde si bola (ľudová); Na bielej hore (ľudová); Číže je to biely dom (ľudová); Zahrajte mi muzikanti (ľudová); Mamička moja (O. Francisci); Od kolieska do kolieska (ľudová) a iné.

Piesne na počúvanie:

Uspávanka (F. Schubert); Mamičkám (I. Hurník); Nad Tatrou sa blýska a iné.

Skladby na počúvanie: Maličká som; Zahrajte mi muzikanti (E. Suchoň); Zázračná muzika (J. Letňan); Chorá bábika, Pohreb bábiky, Nová bábika (P.I.Čajkovskij); Pochod komediantov (B. Smetana) a iné.

Hudobno-pohybové hry:

Tiki-taki, tiki-tak (Š. Kantor); Cip, cip, cipovička (ľudová); Čížiček, čížiček (ľudová)

4. STRATÉGIE VYUČOVANIA – METÓDY A FORMY PRÁCE

Hudobnú aktivitu žiakov realizujeme prostredníctvom skupinového, či sólového spevu.

Osvojovanie piesni s doprovodom hudobného nástroja. Pri hudobno pohybových hrách využívame skupinové formy, informačno-receptívne formy a improvizáciu. Návšteva kultúrnych podujatí a účasť na hudobných súťažiach.

5. UČEBNÉ ZDROJE

Učebnice hudobnej výchovy pre SZŠ

Zborníky piesní

CD – nosiče

DVD – nosiče

Videokazety

6. POŽIADAVKY NA VÝSTUP

Pri spievaní piesní a v hudobno-pohybových hrách vedíme žiakov k uvoľnenému, plynulému spevu, k ľahkému tvoreniu tónu, hospodárnemu dýchaniu, zreteľnej výslovnosti, čistej intonácii a spontánnemu rytmu. V skladbách

na počúvanie učíme žiakov rozoznávať zvuk hudobných nástrojov, s ktorými sa oboznamujú. V hudobno-pohybových činnostiach si rozvíjajú základné pohybovo-rytmické prvky, napodobňujú známe pracovné činnosti.

7. HODNOTENIE PREDMETU

Žiaci sú hodnotení podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. Kontrola vedomostí prebieha ústnou a praktickou formou, individuálne, skupinovo alebo hromadne. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka.

8. ČASOVÁ DOTÁCIA

1 hodina týždenne / 33 hodín ročne/

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Telesná výchova	
Vzdelávacia oblasť:	Zdravie a pohyb	
Ročník:	štvrtý	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovacia jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	2	66
ŠkVP		
Počet hodín spolu	2	66

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Telesná výchova je zameraná na dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov s mentálnym postihnutím, vypestovanie pozitívneho vzťahu k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich možností a schopností. S rozvíjaním pohybovej aktivity úzko súvisí rozvoj poznávacej činnosti, nakoľko pri pohybových aktivitách pôsobíme aj na rozvoj psychických funkcií – na vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu a reč. Po určení motorickej a senzomotorickej vývinovej úrovne žiaka sa treba zamerať na utváranie účelových pohybových zručností, kompenzáciu motorických nedostatkov, elimináciu nevhodných motorických prejavov a pohybových stereotypov a tiež na rozvoj komunikačných schopností, s pozitívnym dopadom – okrem rozvoja motoriky a pohybových schopností – aj na jeho percepciu, kognitívne a sociálne funkcie. Ciele telesnej výchovy žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov telesnej výchovy ako vyučovacieho predmetu vo výchovno-vzdelávacom procese pričom sú prispôbené špecifikám vývinu a prejavov žiakov s mentálnym postihnutím. Žiaci si osvojujú a zdokonaľujú základy techniky pohybových činností, rozvíjajú prirodzenú pohyblivosť a obratnosť, osvojujú si estetický pohybový prejav. Vytvárame predpoklady k správne držaniu tela. Rozvíjame u žiakov rýchlosť, vytrvalosť, pohybovú silu a obratnosť. Zdokonaľujú si základné herné zručnosti s loptou.

2. CIELE PREDMETU

Hlavným cieľom predmetu telesná výchova je dosiahnuť harmonický duševný a fyzický rozvoj osobnosti žiaka s prihliadnutím na jeho individuálne potreby a záujmy a s ohľadom na jeho možnosti, druh a stupeň postihnutia, prostredníctvom telesných cvičení a športových aktivít rozvíjať kladný vzťah žiakov k športu a pohybu samotnému.

Cieľom telesnej výchovy je:

- ☐ sústavne rozvíjať telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť žiakov,
- ☐ poskytovať žiakom čo najviac pohybových podnetov,
- ☐ rozvíjať všeobecnú vytrvalosť, obratnosť, rýchlosť a dynamickú silu,
- ☐ uplatňovať estetický pohybový prejav a rytmické cítenie.

3. OBSAH PREDMETU

1. Poradové cvičenia
2. Kondičné cvičenia
3. Prípravné cvičenia
4. Rytmická gymnastika a tanec
5. Akrobacie
6. Atletika
7. Základné činnosti športových hier
8. Drobné pohybové hry
9. Turistika

4. STRATÉGIE VYUČOVANIA – METÓDY A FORMY PRÁCE

Metódy práce:

- ☐ Motivačné: vstupné a priebežné.
- ☐ Metódy oboznámenia sa s cvičením: slovné, názorné, praktický pokus žiaka.
- ☐ Metódy nácviku: praktické metódy, slovné metódy, názorné metódy.
- ☐ Metódy výcviku a zdokonaľovania: praktické etapy, slovné a názorné etapy.
- ☐ Fixačné metódy: opakovania, precvičovania a zdokonaľovania získaných zručností a návykov.

Formy práce:

Zmiešaná

5. UČEBNÉ ZDROJE

Zdravotná telesná výchova, Prešov

Šport, Timm Hammond, Tatran, Bratislava, 1991

Metodika nácviku a technika priamej dopomoci v gymnastických prvkoch v školskej TV, Tibor Klaček, Prešov, 2005

IAAF Kid's Athletics – praktická príručka, 2000

Športová gymnastika, Rovná, Varga, B. Bystrica, 1985

Sportovní gymnastika mládeže, Sportovní a turistické nakladatelství, Praha, 1965

Abeceda gymnastiky, Kos, Praha, 1972

Teória a didaktika športovej gymnastiky, Slávik, Košice, 1991

CD

DVD

videoprehrávač

televízor, internet

6. POŽIADAVKY NA VÝSTUP

Žiak sa naučí:

- ☐ Poradové cvičenia

Upevniť si osvojené základné povely z nižších ročníkov.

Nástup družstva do radu, dvojradu, zástupu a dvojstupu.

Hodina Tv, cvičenia v prírode, vychádzka, výlet.

Cvičenia pred vyučovaním.

Športová súťaž.

Individuálna práca so žiakom, prevádzanie dopomoci pri cvičeniach jednotlivým žiakom.

Hromadná

Skupinová

Obraty na mieste.

Pochod podľa hudby, pochod so spevom.

☐ Kondičné cvičenia

Cvičenia s využitím behu

Rýchly beh do 20 m po priamej alebo slalomovej dráhe so zmenami smeru s predbiehaním a preskakovaním nízkych prekážok.

Vytrvalostný beh postupne až do 12 minút podľa individuálnych možností žiakov.

Beh vzad, cval stranou.

Cvičenia s krátkym švihadlom

Opakované preskoky znožmo, jednonož, striedavo znožmo, so zameraním na techniku a vytrvalosť.

Preťahovanie vo dvojiciach.

Cvičenia s dlhým švihadlom

Preskoky krúžiaceho švihadla.

Cvičenia s využitím lana

Preťahovanie družstiev i po rýchlom uchopení lana z rôznych polôh.

Cvičenie s plnou loptou 1 – 2 kg

Nosenie, prenášanie, gúľanie a podávanie na mieste i v pohybe.

Súťaživé štafety.

☐ Prípravné cvičenia

Prostné cvičenia jednotlivca zamerané na rozvíjanie základnej pohybovej koordinácie a techniky pohybu v kĺboch a chrbtici.

☐ Rytmická gymnastika a tanec

Rytmizovaná chôdza, beh s využitím priestoru a zmenami v tempe.

Prísuný krok so zmenami v tempe.

Využitie nacvičených tanečných prvkov miestnych ľudových tancov.

Polkový krok.

Pohybová improvizácia na hudobnú alebo rytmicкую predlohu.

☐ Akrobacie

Zo stoja na lopatkách oporou v bokoch – pádom vpred skrčmo.

Kotúľ vpred.

Kotúľ vpred opakovane, posledný zakončený skokom prehnuto do stoja, vzpažiť.

Kotúľ vpred na zvýšenej podložke (2-3 diely debny).

Kolíška vzad z rôznych postojov a polôh.

Kotúľ vzad do vzporu drepmo i opakovane.

Stoj na rukách s dopomocou aj samostatne pri stene.

☐ Atletika

Rýchly beh na 30 – 50 m s preskakovaním nízkych (20 cm) pravidelne rozostavaných prekážok.

Vytrvalostný beh do 12 minút.

Skok do diaľky skrčmo z rozbehu.

Hod loptičkou do diaľky a na cieľ.

☐ Základné činnosti športových hier

Precvičovanie osvojených pohybových zručností z nižších ročníkov v zmenených, náročnejších podmienkach.

Podávanie lopty na mieste i v pohybe.

Dribling v pohybe pravou i ľavou rukou.

Prihrávka obojruč trčením na mieste v dvojiciach alebo proti stene.

Odbitie lopty obojruč o zem na mieste a prihrávka obojruč trčením v dvojiciach.

Nadhodenie lopty a prihrávka obojruč trčením v pohybe.

Prihrávka jednoruč, obojruč trčením v pohybe.

☐ Drobné pohybové hry

Formovanie kladných vlastností.

Loptové hry zamerané na hádzanie, chytanie a hry spojené s rýchlym behom.

Hry na snehu, na ľade.

☐ Turistika

Chôdza a beh v teréne k cieľu vzdialenému 2 km. Prekonávanie terénnych prekážok. Vybiehanie a zbíhanie krátkeho svahu. Preliezanie a podliezanie prekážky. Cvičenie rovnováhy na prírodných prekážkach. Dvíhanie a nosenie ľahkých predmetov.

Hádzanie, vrhanie predmetu do diaľky, do výšky, na cieľ. Preťahovanie vo dvojiciach a pretláčanie v skupinách.
 Ošetrovanie povrchových poranení.
 Prenášanie ranených.
 Základné spôsoby orientácie v prírode.

7. HODNOTENIE PREDMETU

Žiaci sú hodnotení podľa Metodického pokynu č.32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED-1. Vhodné je hodnotiť žiakov v priebehu hodiny a na konci hodiny. Dôležitý prvok v hodnotení je pozitívny prístup k žiakom a použitie vhodných prostriedkov za účelom motivácie. Hodnotíme žiaka na základe jeho pokrokov za určité časové obdobie, vždy s ohľadom na druh a stupeň postihnutia.

8. ČASOVÁ DOTÁCIA

Časová dotácia spolu 2 hodiny týždenne, 99 hodín ročne.

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Slovenský jazyk a literatúra	
Vzdelávacia oblasť:	Jazyk a komunikácia	
Ročník:	piaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	6,5	214,5
ŠkVP	1,5	49,5
Počet hodín spolu	8	264

1. Charakteristika predmetu

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celého vzdelávania a výchovy. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh slovenského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ďalších vyučovacích predmetov.

Slovenský jazyk a literatúra spája v sebe niekoľko oblastí, ktoré sa navzájom prelínajú a špecifickým spôsobom prispievajú k plneniu cieľov výchovy: rozvíjajú zmyslovú, emocionálnu, vôľovú a rozumovú stránku osobnosti dieťaťa, spoluutvárajú charakter žiaka a spolu s ostatnými predmetmi posilňujú výchovu k vlastenectvu.

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry v 1. až 9. ročníku je rozdelený do troch oblastí:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA
KOMUNIKÁCIA A SLOH
ČÍTANIE A LITERATÚRA

V 2. až 5. ročníku jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA
 - zvuková rovina jazyka a pravopis
 - písanie
 - významová rovina
 - tvarová rovina

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- sloh, komunikácia

- ústny a písomný prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania – čítanie textu, základy čítania s porozumením

- literárna výchova – všeobecné pojmy a základné literárne žánre

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry je:

• naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka

- utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania
- naučiť ich rozumieť prečítanému textu
- vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre.

Cieľom vyučovania SLJ v 5. ročníku je:

- správne písať „i“ po mäkkých spoluhláskach a „y“ po tvrdých spoluhláskach,
- poznávať obojaké spoluhlásky a pravopis vybraných slov po b, p, m,
- poznávať podstatné mená, učiť sa určovať ich rod a číslo,
- rozlišovať všeobecné a vlastné podstatné mená, učiť sa ich správne písať,
- ústne tvoriť vety s danými slovami,
- písomne dopĺňať a obmieňať vety,
- cvičiť sa v tvorení jednoduchých krátkych textov a rozprávania.

3. Obsah vzdelávania

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry má 3 oblasti: *Jazyková komunikácia*, *Komunikácia a sloh*, *Čítanie a literatúra*.

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA		
Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis	Obojaké spoluhlásky, správne písanie „y“ vo vybraných slovách po b, p, m. Podstatné mená - rod a číslo. Poznávanie vlastných mien osôb, zvierat, miest, obcí, hôr, riek (všeobecne známych z najbližšieho okolia). Rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien. Nacvičovanie správneho písania vlastných podstatných mien.	Žiak - vie vymenovať obojaké spoluhlásky - dokáže správne písať "y" vo vybraných slovách po b, p, m - vie určiť rod a číslo pri podstatných menách - vie vyhľadať vlastné mená osôb, zvierat, obcí, hôr, riek - dokáže rozlíšiť všeobecné podstatné meno od vlastného podstatného mena - vie, že pri vlastných menách sa píše začiatkové veľké písmeno
Písanie	V spojení s jazykovým vyučovaním si žiaci zdokonaľujú rukopis so zreteľom na svoje individuálne potreby. Zvyšuje sa dôraz na plynulé písanie slov (bez zbytočného prerušovania písacieho ťahu), so zameraním na automatizáciu písacieho pohybu.	Zdokonaľovať rukopis so zreteľom na individuálne potreby žiakov. Zautomatizovať písací pohyb, zvyšovať dôraz na plynulé písanie slov.

	Dbá sa na dodržiavanie všetkých kvalitatívnych znakov písma, najmä na tvaropis, jednotný sklon a na úpravu písaných celkov. Postupne sa zvyšuje rýchlosť písania. Priemerná veľkosť písmen strednej výšky je 3 – 4 mm, hornej a dolnej dĺžky 6 – 8 mm.	Dodržiavať kvalitatívne znaky písma. Zvyšovať rýchlosť písania.
KOMUNIKÁCIA A SLOH		
	Tvorenie viet s danými slovami (ústne). Výber vhodných výrazov. Dopĺňanie viet (písomne) a obmieňanie slovami zvládnutými z pravopísnej stránky.	Žiak - dokáže ústne tvoriť vety s danými slovami - dokáže písomne dopĺňať vety a obmieňať slová zvládnuté z pravopísnej stránky
	Pomenovávanie pozorovaných predmetov, javov a vlastnej činnosti (vyjadriť sa o nich).	- vie pomenovať pozorované predmety, javy a činnosti
Odpovede na otázky	Odpovedanie na otázky podľa obrázkov, na základe vlastných skúseností a čítaných textov. Odpovede postupne tvoria súvislejší celok. Tvorenie otázok k jednoduchému textu.	Žiak - vie odpovedať na jednoduché otázky - vie tvoriť otázky k jednoduchému textu
Reprodukcia	Reprodukcia kratších textov.	Žiak - dokáže reprodukovať kratšie texty
Rozprávanie	Rozprávanie podľa obrázkov alebo podľa série obrázkov a na základe vlastných zážitkov. Rozprávanie podľa jednoduchej osnovy, ktorú najprv zostavil učiteľ, neskôr za spolupráce všetkých žiakov.	Žiak - vie rozprávať podľa obrázkov, na základe vlastných zážitkov i podľa jednoduchej osnovy
Opis	Opis spolužiaka, skutočných predmetov alebo obrázkov s dejovými prvkami (ústne).	Žiak - dokáže ústne opísať spolužiaka, skutočné predmety alebo obrázky
Formy spoločenského styku	Požiadanie o informáciu a vedieť podať stručnú informáciu, privítať návštevu a rozlúčiť sa s ňou; blahoželať (k narodeninám, k Novému roku, Dňu matiek – ústne). Napísať pozdrav a blahoželanie na pohľadnici (úprava – adresa, dátum, oslovenie, pozdrav, podpis).	Žiak - dokáže požiadať o informáciu a vie podať stručnú informáciu - dokáže privítať návštevu a rozlúčiť sa s ňou - dokáže blahoželať k sviatku, napísať pozdrav na pohľadnicu
ČÍTANIE A LITERATÚRA		
Technika čítania	Čítanie primeraných textov správne a s porozumením.	Žiak - dokáže čítať primerané texty správne a s porozumením

	Postupné plynulé, vhodne členené a prirodzene intonované čítanie súvetí (sústredovanie sa na významovú stránku viet a odsekov a na porozumenie obsahu textu). Upevňovanie správneho slovného prízvuku, správne klásť vetný prízvuk. Rozvíjanie a uplatňovanie návykov správneho a ekonomického dýchania, správneho znenia hlasu, starostlivosti artikulácie a spisovnej výslovnosti. Rozširovanie slovnej zásoby žiakov.	- dokáže prirodzene intonovať - vie používať správny slovný i vetný prízvuk - dokáže správne dýchať, starať sa o artikuláciu i spisovnú výslovnosť - snaží sa neustále rozširovať slovnú zásobu
	Presnejšie rozlišovanie významu slov, vyberať vhodný výraz a správne tvoriť vety, odpovedať na otázky z čítaného a s pomocou učiteľa jednoducho reprodukovat obsah.	- dokáže jednoducho reprodukovat obsah
Literárna výchova	Oboznamovanie sa s literárnymi textami - hlasným čítaním, počúvaním predčítaného alebo hraného textu. Spájanie obsahu čítaného textu s príslušnou ilustráciou k literárnemu textu, vnímať ju, rozumieť jej. S pomocou učiteľa reprodukovat, prípadne dramatizovat dej rozprávky alebo poviedky. Rozprávať príbeh hlavnej postavy a hodnotiť jej povahové vlastnosti, určiť čas a miesto deja, rozlišovat reálne a nereálne (rozprávkové) prostredie. Rozumieť niektorým ďalším literárnym pojmom a výrazom (bez ich definovania) v súvislosti so skutočnosťou, ktorú tieto pojmy a výrazy označujú, napr.: rozhlasové a televízne relácie, povest' hádanka, báseň, spisovateľ, časopis. Poézia od detských autorov (napr. K. Bendová, J. Turan, Š. Žáry, F. Hrubín) Rozprávky a dobrodružná literatúra (napr. O. Sekora, A. Tolstoj, J. C. Hronský, J. a W. Grimmovci a iní). Povesti a balady (napr. M. Ďuričková, M. Rázusová-Martáková a iní).	Žiak - sa snaží vnímať literárne texty - dokáže spájať obsah čítaného textu s príslušnou ilustráciou - vie reprodukovat, dramatizovat dej rozprávky alebo poviedky - vie vyrozprávať príbeh hlavnej postavy, - vie hodnotiť jej povahové vlastnosti... - snaží sa rozumieť niektorým ďalším literárnym pojmom a výrazom

	Povedi zo života detí (napr. M. Haľamová, J. Šrámková, M. Jančová). Rozprávky, bájky a poviedky o prírode a zvieratkách (napr. R. Móric, Ezopove bájky, V. Bednár)
--	---

4. Proces

Počas celého roka sa venuje starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov žiakov. Do učiva sa zaraďujú lexikálno-sémantické a štylistické cvičenia.

Literatúra odporúčaná na čítanie v 5.ročníku ukazuje krásu sveta, prírody a ľudí. V slovenských rozprávkach sa žiaci oboznamujú s typom národného rozprávkového hrdinu, čítaním moderných rozprávok o zvieratkách si rozvíjajú vzťah k prírode, pri čítaní poviedok o deťoch získavajú poznatky o živote detí v minulosti a v súčasnosti. Pri čítaní poviedok zo súčasnosti poznávajú vzťahy k rodine, v detskom a školskom kolektíve a prebúdajú sa ich city priateľstva k osobám vo svojom okolí, k deťom vo všetkých krajinách a k dospelým ľuďom na celom svete. Tento ideovo-umelecký obsah si žiaci osvojujú pri čítaní a počúvaní ukážok z týchto kníh literatúry pre deti a mládež.

5. Štandard kompetencií – kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie:

- žiak vie používať získané informácie v bežnom živote
- vie využiť svoj vlastný názor a zrealizovať ho
- dokáže využiť svoju kreativitu, skúša nové nápady
- objavuje radosť a uspokojenie z dobre vykonanej práce
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie
- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce

Osobnostné kompetencie:

- dokáže ísť premyslene a vytrvalo k cieľu
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- zaujíma sa o nové veci
- dokáže spontánne vyjadrovať emócie
- je schopný odhadnúť pocity ostatných a brať ich do úvahy

Sociálne kompetencie:

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie samostatne písomne komunikovať
- vie prispôbiť svoje správanie, akceptuje druhých ľudí
- dokáže spolupracovať na spoločnej úlohe v skupine, dokáže pracovať aj samostatne
- dokáže počúvať a akceptovať potreby a záujmy iných ľudí
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu

6. Stratégia vyučovania – metódy a formy práce

Využitie hlavne zážitkových foriem vyučovania, objavovať učivo so žiakmi formou hier, využitie názoru pri vyučovaní. Dôležitou súčasťou vyučovacieho procesu je vhodný výber a použitie metód a foriem práce. Výber a použitie metód a foriem práce je výlučne v kompetencii učiteľa, ktorý daný predmet vyučuje.

Formy:

- frontálna: – pracuje sa s celou triedou spoločne
- samostatná: - frontálna - celá trieda pracuje na rovnakej úlohe
 - diferencovaná – individuálna – žiaci podľa schopností riešia úlohy rôznej náročnosti
 - skupinová – žiaci pracujú v skupinách podľa schopností

Metódy práce:

- výklad učiteľa

- zážitkové metódy učenia- hra, metódy tvorivej dramatizácie, didaktická hra, tvorivé metódy
- nadmerné zvyrazňovanie informácií
- viacnásobné opakovanie
- IVP
- algoritmizácia obsahu vzdelávania
- intenzívnej spätnej väzby
- zapojenie viacerých kanálov do prijímania informácií
- motivačné metódy
- fixačné metódy
- projektové vyučovanie
- práca s pracovnými listami, s výukovými programami PC
- demonštračné metódy

7. Učebné zdroje

- učebnice: Brestenská,Dobeková: Slovenský jazyk pre 5.roč.ŠZŠ
Demianičová: Čítanka pre 5.roč.ŠZŠ
- pracovné zošity a listy: Brestenská,Dobeková: Pracovný zošit zo SJ pre 5.roč.ŠZŠ
Maňková: Pracovné listy k čítanke pre 5.roč.ŠZŠ
- detské knihy a časopisy

Konečné rozhodnutie sa ponecháva na učiteľa, pretože je podmienené viacerými činiteľmi (napr. aj materiálnym vybavením školy).

8. Hodnotenie predmetu

Na hodinách sa bude hodnotiť:

- čítanie sa porozumením,
- technika čítania,
- písomný prejav,
- ústny prejav,
- komunikačné zručnosti
- aktivita žiaka

Spôsoby hodnotenia:

- verbálne (slovné)
- neverbálne (mimika, gestá)
- Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Vlastiveda	
Vzdelávacia oblasť:	Príroda a spoločnosť	
Ročník:	piaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	2	66
ŠkVP	1	33
Počet hodín spolu	3	99

1. Charakteristika predmetu

Vlastiveda je integrovaný predmet v 4.až 6.ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, prostredníctvom ktorého žiaci získavajú základné poznatky z oblasti prírodovedných a spoločenskovedných

odborov. Nadväzuje na poznatky o prírode a spoločnosti, ktoré žiaci získali vo vecnom učive a utvára základy pre vyučovanie spoločensko-vedných a prírodovedných predmetov.

Dôležitou súčasťou vyučovania vlastivedy sú vychádzky a exkurzie, pri ktorých žiaci získavajú konkrétne poznatky o predmetoch, javoch a živočíchoch v ich prirodzenom prostredí. Sviatky, pamätné dni a významné výročia žiakom pripomíname priebežne. Využívame predovšetkým miestne a regionálne kultúrne podujatia a slávnosti.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania vlastivedy v 5. ročníku je:

- orientovať sa v príbuzenských vzťahoch v rodine
- orientovať sa v príbuzenských vzťahoch v najbližšom príbuzenstve
- orientovať sa vo veku osôb
- starať sa primeraným spôsobom o domácnosť
- orientovať sa na mape v miestnej krajine
- vedieť najdôležitejšie údaje o obci v ktorej žiak žije
- oboznámiť sa so životom ľudí v dávnej minulosti
- získať základné poznatky o živej a neživej prírode

3. Obsah vzdelávania

Obsah predmetu vlastivedy vychádza z miestneho prírodného prostredia a prežívanej sociálnej skutočnosti. Na základe pozorovania získajú žiaci základné poznatky o živej a neživej prírode z prostredia miestnej krajiny. Obsah predmetu vytvára vzťah k miestu, kde žiaci žijú. Na základe bezprostredného poznania miestnej krajiny si žiaci osvojujú základné poznatky o Slovenskej republike. Vedie ich k úcte k dospelým, priateľskému vzťahu k spolužiakom. Vychováva ich k ochrane životného prostredia.

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
Život v rodine	Vzťahy v rodine. Deľba práce. Rodičia a deti. Úcta k starobe. Povinnosti a práva členov rodiny. Rodisko a bydlisko. Vybavenie domácnosti – jednoduché stroje a prístroje v domácnosti, používanie výťahu, plynového variča, telefónu, elektrických spotrebičov, – bezpečnosť v domácnosti, možnosti vzniku a šírenia požiaru, predchádzanie požiaru, nebezpečenstvo požiaru v byte, v budove, privolanie požiarnikov	Žiak - vie vymenovať členom rodiny a vysvetliť rodinné vzťahy - vie ako funguje deľba práce v domácnosti - si váži svojich rodičov, dokáže im pomáhať - má v úcte starších ľudí, je k nim empatický - pozná základné povinnosti a práva členov rodiny - vie povedať aký je rozdiel medzi rodiskom a bydliskom, vie kde býva a kde sa narodil - vie používať jednoduché stroje a prístroje v domácnosti - pozná zásady bezpečnosti pri práci v domácnosti - pozná dôležité telefónne číslo (112)

Orientácia na mape a v regióne	<i>Orientácia v obci</i> Ulice, ich názvy, križovatky, význam orientačných tabúl. Dopravné značky, správanie sa chodcov, automobilistov, cyklistov na ceste, spôsoby riadenia križovatky, pravidlá cestnej premávky pre cyklistov Poznávanie obce a okolitej krajiny, dominantné prvky obce, pamätihodnosti, významné objekty, inštitúcie, a zariadenia - obchod, služby, správne inštitúcie, zdravotnícke zariadenia, stanica polície, požiarny útvar, kultúrne a športové zariadenia. <i>Charakteristika miestnej krajiny na základe pozorovania.</i> Jednoduchý opis krajiny – nížina, vrchovina, pohorie. Krajina – mestská, vidiecka, zalesnená, nezalesnená, poľnohospodárska, priemyselná. Chránené krajinné oblasti najbližšieho regiónu. Priemysel a poľnohospodárstvo v regióne. Dopravné spojenie v regióne – cesty, železnice, vodné cesty, letiská. <i>Orientácia na mape</i> Mapa – farby na mape, značky, turistická mapa, automapa. Orientácia na mape regiónu. Určovanie hlavných svetových strán (podľa slnka, kompasu). <i>Slovenská republika</i> Mapa SR. Poloha. Hlavné mesto – Bratislava. Hranice štátu. Susedné štáty – ukázať a vymenovať podľa mapy. Naše mesto, obec na mape, poloha.	Žiak - sa dokáže orientovať v obci, pozná názvy ulíc, vie sa orientovať podľa orientačných tabúl - pozná základné dopravné značky - snaží sa dodržiavať pravidlá cestnej premávky (ako chodec, i ako cyklista) - vie aké významné objekty a inštitúcie sa nachádzajú v obci - vie ako sa má správať pri ich návšteve - vie povedať aký majú význam tieto objekty (inštitúcie) - pozná dôležité telefónne číslo (112) - vie na základe pozorovania opísať krajinu - vie rozdeliť krajinu z viacerých hľadísk - vie aké chránené krajinné oblasti sa nachádzajú v blízkom okolí - vie aký priemysel a poľnohospodárstvo sa vyskytuje v regióne - vie rozdeliť dopravu - vie povedať, aká doprava sa využíva v najbližšom okolí - vie aké farby, značky sa používajú na mape, automape - dokáže sa orientovať na mape regiónu - vie určovať hlavné svetové strany - dokáže sa orientovať na mape SR - vie jednoducho opísať polohu SR - vie ukázať na mape hlavné mesto - vie ukázať a vymenovať podľa mapy susedné štáty - dokáže na mape vyhľadať rodnú obec
Život ľudí v dávnej minulosti	Život ľudí v najstaršej minulosti, spôsob ich života. Zberači a lovci, lovci mamutov, prví roľníci.	Žiak - dokáže porozprávať o živote ľudí v najstaršej minulosti, o zberačov, lovcov mamutov, prvých roľníkov

Živá príroda	Hlavné znaky života. Rozdelenie živej prírody: živočíchy a rastliny. <i>Živočíchy</i> Cicavce – životné prostredie cicavcov, charakteristické znaky; hlavní predstavitelia: mačka, tur, ostatní predstavitelia: pes, myš, srna, význam a ochrana cicavcov Vtáky – životné prostredie vtákov, charakteristické znaky; hlavní predstaviteľ: holub, ostatní predstavitelia: hus, kura, lastovička, sova, význam a ochrana vtákov Plazy – životné prostredie plazov, charakteristické znaky; hlavní predstavitelia: jašterica, vretenica, ostatní predstavitelia: užovka, význam a ochrana plazov Obojživelníky – životné prostredie obojživelníkov, charakteristické znaky; hlavní predstavitelia: žaba, skokan zelený, ostatní predstavitelia: ropucha, rosnička, význam a ochrana obojživelníkov.	Žiak - vie vymenovať hlavné znaky života - dokáže rozdeliť živú prírodu na živočíchy a rastliny - dokáže charakterizovať cicavce, opísať časti tela, deliť na bylinožravce, mäsožravce, všežravce, pozná ich význam a chráni ich - dokáže charakterizovať vtáky, opísať časti tela, deliť na domáce, poľné, nočné..., pozná ich význam a chráni ich - dokáže charakterizovať plazy, opísať časti tela, deliť na jedovaté, nejedovaté, pozná ich význam a chráni ich - dokáže charakterizovať obojživelníky, opísať časti tela, pozná ich význam a chráni ich
	Ryby – životné prostredie rýb, charakteristické znaky; hlavní predstaviteľ: kapor, ostatní predstavitelia: štika, sardinka, význam a ochrana rýb <i>Rastliny</i> Spoločné znaky rastlín a živočíchov. Charakteristické znaky rastlín. Rozdelenie rastlín – dreviny, byliny. Dreviny: strom, ker; ihličnaté stromy – smrek; listnaté stromy – dub, čerešňa; ker – ríbezľa. Byliny: púpava, pšenica, zemiak, pelargónia. Význam a ochrana rastlín.	- dokáže charakterizovať ryby, opísať časti tela, pozná ich význam a chráni ich - vie vymenovať spoločné znaky rastlín a živočíchov - dokáže charakterizovať znaky rastlín a podmienky života - vie deliť rastliny na dreviny a byliny - vie aký je rozdiel medzi stromom a krom - vie rozdeliť stromy na listnaté a ihličnaté - vie vymenovať niektoré byliny - vie aký význam majú rastliny a chráni ich
Neživá príroda	Vzduch, voda, nerasty, horniny. <i>Voda</i>	Žiak

	V prírode a v živote človeka – kolobeh vody v prírode, povrchová a spodná voda, ochrana vôd, úprava vody a jej čistenie, minerálna voda a kúpele Vzduch Význam vzduchu pre život, prúdenie vzduchu, znečisťovanie vzduchu. Pôda Význam pôdy, typy pôd. Starostlivosť o pôdu - kyprenie, hnojenie, zavlažovanie, odvodňovanie, vplyv vonkajších činiteľov na pôdu, ochrana pôd.	- dokáže opísať kolobeh vody v prírode - vie aký je rozdiel medzi povrchovou a spodnou vodou - uvedomuje si dôležitosť vody pre život, dôležitosť šetrenia pitnej vody - vie aký význam majú kúpele a minerálna voda pre zdravie človeka - vie aký je vzduch pre život potrebný - vie ako chrániť ovzdušie, chráni prírodu - vie aký význam má pôda pre život ľudí - vie povedať aké typy pôd poznáme - vie ako máme ochraňovať pôdu
--	--	---

4. Štandard kompetencií – kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie:

- žiak vie používať získané informácie v bežnom živote
- vie využiť svoj vlastný názor a zrealizovať ho
- dokáže využiť svoju kreativitu, skúša nové nápady
- vie si predstaviť ako postupovať ďalej podľa priloženého návodu alebo postupu
- objavuje radosť a uspokojenie z dobre vykonanej práce
- dokáže začať riešiť problematické úlohy
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti prírodných vied
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi
- má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie,
- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce

Osobnostné kompetencie:

- dokáže ísť premyslene a vytrvalo k cieľu
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- zaujíma sa o nové veci
- dokáže spontánne vyjadrovať emócie
- je schopný odhadnúť pocity ostatných a brať ich do úvahy

Sociálne kompetencie:

- vie prispôbiť svoje správanie, akceptuje druhých ľudí
- dokáže spolupracovať na spoločnej úlohe v skupine, dokáže pracovať aj samostatne
- dokáže počúvať a akceptovať potreby a záujmy iných ľudí
- má úctu k živým a neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- vie rozoznať problém alebo konflikt v medziľudských vzťahoch
- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času

5. Stratégia vyučovania – metódy a formy práce

Využitie hlavne zážitkových foriem vyučovania, objavovať učivo so žiakmi formou hier, využitie názoru pri vyučovaní. Dôležitou súčasťou vyučovacieho procesu je vhodný výber a použitie metód a foriem práce. Výber a použitie metód a foriem práce je výlučne v kompetencii učiteľa, ktorý daný predmet vyučuje.

Formy:

- frontálna: – pracuje sa s celou triedou spoločne

- samostatná: - frontálna - celá trieda pracuje na rovnakej úlohe
- diferencovaná – individuálna – žiaci podľa schopností riešia úlohy rôznej náročnosti
- skupinová – žiaci pracujú v skupinách podľa schopností

Metódy práce:

- výklad učiteľa
- zážitkové metódy učenia- hra, metódy tvorivej dramatizácie, didaktická hra, tvorivé metódy
- nadmerné zvyrazňovanie informácii
- viacnásobné opakovanie
- IVP
- algoritmizácia obsahu vzdelávania
- intenzívnej spätnej väzby
- zapojenie viacerých kanálov do prijímania informácii
- motivačné metódy
- fixačné metódy
- projektové vyučovanie
- práca s pracovnými listami, s výukovými programami PC
- demonštračné metódy

6. Učebné zdroje

- učebnice: Škultétyová, Žiškova: Vlastiveda pre 5.roč.ŠZŠ
- pracovné zošity: Pracovný zošit k vlastivede pre 5.roč.ŠZŠ
- odborné publikácie k daným témam vlastivedy, encyklopédie, webové stránky, materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii.

7. Hodnotenie predmetu

Hodnotiť sa budú :

- ústne odpovede,
- písomné odpovede,
- praktické aktivity (tvorba herbára, zbierka liečivých rastlín, práca na projektoch,...)

„Spôsoby hodnotenia:

- verbálne (slovné)
- neverbálne (mimika, gestá)
- Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Matematika Matematika a práca s informáciami	
Vzdelávacia oblasť:		
Ročník:	piaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovacia jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	Týždenne	Ročne
ŠVP	4	132
ŠkVP	1	33
Počet hodín spolu	5	165

1. Charakteristika predmetu

Poňatie vyučovania matematiky v špeciálnej základnej škole je v súlade s poňatím vyučovania matematiky na základnej škole.

Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života a pracovného pomeru.

Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka, systematicky sa uplatňuje zásada názornosti. Pri opakovaní a upevňovaní učiva sa žiaci učia využívať svoje matematické poznatky pri riešení problémov praxe predovšetkým prostredníctvom riešenia úloh, ktorých námety zodpovedajú skúsenostiam a úrovni poznania žiakov špeciálnej základnej školy i pri riešení rôznych problémov v ostatných vyučovacích predmetoch. Spojeniu vyučovania matematiky s praxou prispieva i to, že sa žiaci naučia používať rôzne pomôcky umožňujúce geometrické konštrukcie.

Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôbuje individuálnym schopnostiam žiaka.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného a štruktúrovaného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím

Cieľom vyučovania matematiky v 5.ročníku je:

- opakovať a prehĺbiť učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- vedieť sčítavať a odčítavať prirodzené čísla písomne, v obore do 100,
- riešiť slovné úlohy,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel v obore do 1000,
- vedieť sčítavať a odčítavať prirodzené čísla v obore do 1000 spamäti a písomne,
- osvojiť si násobenie a delenie v obore násobilky do 60,
- vedieť merať a rysovať úsečky danej dĺžky,
- vedieť používať jednotky dĺžky: m, dm, cm,
- pracovať s kružidlom.

3. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
ARITMETIKA		

Sčítovanie a odčítovanie prirodzených čísel písomne v obore do 100	1. Sčítovanie a odčítovanie dvojčiferných čísel bez prechodu cez základ. Príklady typu: 34 + 57 23 - 34 Sčítovanie a odčítovanie dvojčiferných čísel s prechodom cez základ. Príklady typu: 47 + 82 35 - 35 2. Riešenie slovných úloh. Nový typ: o n viac, o n menej.	Žiak - vie sčítovať a odčítovať dvojčiferné čísla bez prechodu cez základ - vie sčítovať a odčítovať dvojčiferné čísla s prechodom cez základ - vie riešiť jednoduché slovné úlohy typu o n viac, o n menej
Prirodzené čísla v obore do 1000	Počítanie po stovkách, desiatkach, jednotkách, násobky čísel 10, 100. Čítanie a písanie číslíc. Rád čísel tisícky, stovky, desiatky, jednotky. Usporiadanie čísel, číselná os. Porovnávanie čísel, zápis pomocou znakov =, <, >. Riešenie jednoduchých nerovníc postupným dosadzovaním. Riešenie jednoduchých slovných úloh na porovnávanie čísel.	Žiak - vie počítat' po stovkách, desiatkach, jednotkách - vie násobky 10, 100 - vie čítať a písať čísllice - dokáže sa orientovať v rade čísel - vie usporiadať čísla od najmenšieho, aj od najväčšieho aj pomocou číselnej osi - dokáže porovnávať čísla - porovnané čísla vie zapísať pomocou znakov > < = - vie riešiť jednoduché nerovnice postupným dosadzovaním - vie riešiť jednoduché slovné úlohy na porovnávanie čísel
Sčítovanie a odčítovanie prirodzených čísel do 1000 spamäti a písomne	1. Sčítovanie a odčítovanie násobkov 100. Príklady typu: 300 + 400, 700 - 400. 2. Pričítovanie jednociferných a dvojčiferných čísel k násobkom 100. Príklady typu: 300 + 4, 300 + 34. 3. Odčítovanie jednociferných a dvojčiferných čísel od násobkov 100. Príklady typu: 304 - 4, 334 - 34.	Žiak - vie sčítovať a odčítovať násobky 100 - dokáže pričítovať jednociferné a dvojčiferné čísla k násobkom 100 - dokáže odčítovať jednociferné a dvojčiferné čísla od násobkom 100

	4. Ostatné príklady sčítovania a odčítovania v obore do 1000 bez prechodu cez základ. Príklady typu: $532 + 4$, $648 - 40$. 5. Precvičovanie a upevňovanie sčítovania a odčítovania v obore do 1000. Vzťah: o n viac, o n menej, Riešenie slovných úloh.	- dokáže riešiť príklady na sčítovanie a odčítovanie v obore do 1000 bez prechodu cez základ - vie riešiť jednoduché slovné úlohy typu o n viac, o n menej
Násobenie a delenie v obore násobiliek	1. Opakovanie a prehĺbenie násobenia a delenia v obore násobiliek do 30. 2. Násobenie a delenie v obore násobiliek do 60. Tvorenie a zápis príkladov násobenia a delenia v obore násobiliek do 60. Násobilka číslom 4, 5, 6 – pamäťový nácvik.	Žiak - dokáže riešiť príklady na násobenie a delenie v obore do 30 - snaží sa naučiť násobilku a delilku v obore do 60
GEOMETRIA		
Dĺžka úsečky	1. Jednotka dĺžky, meradlo, dĺžka úsečky. 2. Jednotka dĺžky dm, m. - jednotka dĺžky – dm, - meradlo s decimetrovou stupnicou, - jednotka dĺžky – m, - meradlo s metrovou stupnicou, - premieňanie jednotiek (m – dm, m – cm, dm – cm). 3. Meranie dĺžky úsečky, rysovanie úsečky danej dĺžky, - meranie dĺžky úsečky s presnosťou na cm, dm, - rysovanie úsečiek danej dĺžky,	Žiak - vie čo je to jednotka dĺžky, meradlo, dĺžka úsečky - snaží sa naučiť premieňať jednotky dĺžky - cm - dm – m - vie zmerať dĺžku úsečky a narysovať ju
	- vytyčovanie úsečky v teréne a meranie dĺžky úsečky v m. 4. Súčet dĺžok úsečiek – numericky. Rozdiel dĺžok úsečiek – numericky. 5. Práca s kružidlom. Rysovanie kružnice (stred, polomer).	- vie vytýčiť úsečku v teréne a merať dĺžku úsečky v m - dokáže vypočítať súčet a rozdiel dĺžok úsečiek - vie pracovať s kružidlom - dokáže narysovať kružnicu

4. Štandard kompetencií – kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie:

- žiak vie používať získané informácie v bežnom živote
- vie využiť svoj vlastný názor a zrealizovať ho

- dokáže využiť svoju kreativitu, skúša nové nápady
- vie si predstaviť ako postupovať ďalej podľa priloženého návodu alebo postupu
- objavuje radosť a uspokojenie z dobre vykonanej práce
- dokáže začať riešiť problematické úlohy
- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pritom konkrétne a abstraktné myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky
- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa
- vie používať vyučovacie programy

Osobnostné kompetencie:

- dokáže ísť premyslene a vytrvalo k cieľu
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- zaujíma sa o nové veci
- dokáže spontánne vyjadrovať emócie
- je schopný odhadnúť pocity ostatných a brať ich do úvahy

Sociálne kompetencie:

- vie prispôbiť svoje správanie, akceptuje druhých ľudí
- vie pracovať samostatne
- dokáže spolupracovať na spoločnej úlohe v skupine
- dokáže počúvať a akceptovať potreby a záujmy iných ľudí
- má úctu k živým a neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- vie rozoznať problém alebo konflikt v medziľudských vzťahoch
- dokáže sa dopracovať ku konštruktívnemu riešeniu problému alebo konfliktu

5. Stratégia vyučovania – metódy a formy práce

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Špeciálne metódy:

- nadmerné zvyrazňovanie informácií
- viacnásobné opakovanie
- IVP
- algoritmizácia obsahu vzdelávania
- intenzívnej spätnej väzby
- zapojenie viacerých kanálov do prijímania informácií
- motivačné metódy
- fixačné metódy
- projektové vyučovanie
- práca s výukovými programami PC
- demonštračné metódy

Formy: individuálna forma vzdelávania

6. Učebné zdroje

- učebnice: Melišková: Matematika pre 5.roč. ŠZŠ
- pracovné zošity: Krejza: Matematika pre 5.roč. ŠZŠ – pracovný zošit – 1.časť
Krejza: Matematika pre 5.roč. ŠZŠ – pracovný zošit – 2.časť
- didaktické prostriedky, programy IKT

7. Hodnotenie predmetu

Spôsoby hodnotenia:

- verbálne (slovné)
- neverbálne (mimika, gestá)
- Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie

Predmet:	Informatická výchova
Vzdelávacia oblasť:	Matematika a práca s informáciami
Ročník:	piaty
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	slovenský

Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	0,5	16,5
ŠkVP	0,5	16,5
Počet hodín spolu	1	33

1. Charakteristika predmetu

Predmet informatická výchova má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci môžu pomocou rôznych aplikácií precvičovať napr. učivo z matematiky, slovenského jazyka a iných predmetov. Získavajú vedomosti za podpory edukačných programov napr. z vlastivedy

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Cieľom predmetu je zoznámiť sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote, získať základné zručnosti v používaní počítača primerane individuálnym schopnostiam žiaka s mentálnym postihnutím.

Cieľom vyučovania INF v 5.roč. je:

- samostatne /s pomocou zapnúť a vypnúť počítač
- samostatne /s pomocou pracovať s myšou
- samostatne / s pomocou pracovať s klávesnicou
- samostatne / s pomocou správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD
- minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou
- chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla
- spustiť DD, DVD cez tento počítač
- e-mailly posilať a prijať
- používať jednoduché zásady písania e-mailov
- rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné, je oboznámený s negatívnym vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním
- získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime
- pracovať so slúchadlami – zapojenie, hlasitosť
- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Informácie okolo nás
- Komunikácia prostredníctvom IKT
- Postupy, riešenie problémov
- Princípy fungovania IKT
- Informačná spoločnosť

Informácie okolo nás – žiaci sa učia pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby vedeli základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou, získali prvé zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí, porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí.

Komunikácia prostredníctvom IKT – sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie sa. Žiaci by sa mali naučiť pracovať s elektronickou poštou, mali by pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete, uvedomovať si bezpečnostné riziká pri práci s internetom

Postupy, riešenie problémov – žiaci sa zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako program, programovanie.

Princípy fungovania IKT – sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť s možnosťami vstupných a výstupných zariadení, so získavaním základných zručností pri práci so súborami a priečkami.

Informačná spoločnosť – tematický okruh sa zaoberá s etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Žiaci by sa mali oboznámiť s ukážkami využitia IKT v bežnom živote, pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám, viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
Informácie okolo nás	<i>Oboznámenie sa s počítačom</i> Vedieť z akých základných častí sa skladá počítačová zostava (PC, monitor, klávesnica, myš). Ovládanie klávesnice, myši. <i>Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty</i> Práca s textovým editorom, vytváranie jednoduchého textu, mazanie, ukladanie dokumentu. Ukladanie rôznych informácií do súborov (text). Jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka). Dodržiavanie základných zásad písania textu. Počítačové didaktické hry.	Žiak - vie z akých základných častí sa skladá počítačová zostava - dokáže ovládať klávesnicu a myš - dokáže vykonávať jednoduché činnosti pri práci v textovom dokumente - sa snaží dodržiavať základné zásady písania textu - vie ovládať počítačové didaktické hry
Komunikácia prostredníctvom IKT	<i>E-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár</i> Oboznámenie sa s pojmami – e-mail, poštový program, e-mailová adresa. Správne posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, kamarátom, spolužiakom). Bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii (ochrana osobných údajov). E-mailové adresy rodičov a kamarátov (zistenie adresy, využitie adresára), <i>www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe</i>	Žiak - dokáže komunikovať prostredníctvom internetovej pošty - otvorenie e-mailovej adresy, posielanie, prijímanie pošty... - vie, že je potrebné chrániť si svoje osobné údaje - dokáže pracovať s internetom

	Oboznámenie sa s pojmi – www, webový prehliadač, webová stránka. Bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu. Detské webové stránky (rozprávky, obrázky).	- dodržiava zásady bezpečnosti a správania sa v prostredí internetu - vie si vyhľadať detské webové stránky
Postupy, riešenie problémov	<i>Oboznámenie sa s pojmi – detský programovací jazyk, elementárne príkazy</i> Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí (kreslenie obrázkov).	Žiak - je schopný sa oboznámiť s pojmi – detský programovací jazyk, elementárne príkazy - dokáže riešiť jednoduché algoritmy (kresliť obrázky)
Princípy fungovania IKT	<i>Oboznámenie sa s pojmi myš, klávesnica</i> Funkcie vybraných klávesov. <i>Tlačiareň</i> Funkcia tlačiarne. <i>CD</i> Spúšťanie hry a hudby z CD, ovládanie jednoduchých hier <i>Ukladanie informácií, súbor</i> Uloženie informácií do súboru, otvorenie.	Žiak -vie čo je myš, čo je klávesnica, vie načo slúžia - vie používať niektoré vybrané klávesy - vie používať tlačiareň - vie ovládať CD mechaniku - dokáže ukladať informácie do súboru, vie otvoriť súbor
Informačná spoločnosť	<i>Informačné technológie v škole</i> Edukačné programy, komunikácia. - objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety. <i>Voľný čas a IKT</i> Počítačové hry, hudba, filmy.	Žiak - vie používať edukačné programy pre rôzne predmety - dokáže vo voľnom čase využívať IKT - vie o možnosti vyhľadávať rôzne hry, hudbu, filmy

4. Štandard kompetencií – kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie:

- žiak vie používať získané informácie v bežnom živote
- vie správne a vhodne zareagovať v rôznych situáciách
- vie využiť svoj vlastný názor a zrealizovať ho
- dokáže využiť svoju kreativitu, skúša nové nápady
- vie si predstaviť ako postupovať ďalej podľa priloženého návodu alebo postupu
- objavuje radosť a uspokojenie z dobre vykonanej práce
- dokáže začať riešiť problematické úlohy
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa
- vie používať vyučovacie programy
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu

Osobnostné kompetencie:

- dokáže ísť premyslene a vytrvalo k cieľu
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- zaujíma sa o nové veci
- dokáže spontánne vyjadrovať emócie
- je schopný odhadnúť pocity ostatných a brať ich do úvahy

Sociálne kompetencie:

- vie prispôbiť svoje správanie, akceptuje druhých ľudí
- vie pracovať samostatne
- dokáže spolupracovať na spoločnej úlohe v skupine
- dokáže počúvať a akceptovať potreby a záujmy iných ľudí
- má úctu k živým a neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- vie rozoznať problém alebo konflikt v medziľudských vzťahoch
- dokáže sa dopracovať ku konštruktívnemu riešeniu problému alebo konfliktu

5. Stratégia vyučovania – metódy a formy práce

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Špeciálne metódy:

- nadmerné zvýrazňovanie informácii
- viacnásobné opakovanie
- IVP
- algoritmizácia obsahu vzdelávania
- intenzívnej spätnej väzby
- zapojenie viacerých kanálov do prijímania informácii
- motivačné metódy
- fixačné metódy
- projektové vyučovanie
- práca s výukovými programami PC
- demonštračné metódy

Formy: individuálna forma vzdelávania

6. Učebné zdroje

Demonštračné pomôcky a IKT budú využívané podľa možností školy. Učebné zdroje predstavujú informácie pre žiakov, ich motivácie, získavanie, upevňovanie vedomostí, zručností a postojov. Môžu nimi byť rôzne učebnice, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno – technické a didaktické prostriedky, internet, ...

Program Skicár

Prezentácie v PowerPointe

Edukačné DVD a CD (Ferdova matematika, Detský kútik a iné)

7. Hodnotenie

Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Pracovné vyučovanie	
Vzdelávacia oblasť:	Človek a svet práce	
Ročník:	piaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovacia jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	4	132
ŠkVP		
Počet hodín spolu	4	132

1. Charakteristika predmetu

Pracovné vyučovanie je pre žiakov s mentálnym postihnutím najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktoré od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností a spolupôsobí na zvýšenie ich rozumovej úrovne. Žiaci v tomto predmete získavajú vedomosti z rôznych pracovných činností, vrátane elementárnych technických a výrobných poznatkov. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. V spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiakov.

V pracovnom vyučovaní získavajú žiaci základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch. Učia sa rozoznávať druhy materiálov, ich vlastnosti, poznávať konštrukciu a funkciu nástrojov, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Žiaci sa postupne primerane veku vedú k chápaniu vzťahov medzi materiálom, nástrojmi a spôsobmi práce. Postupne sa tak rozvíja ich technické myslenie a vyjadrovanie a technická pripravenosť. Pracovné vyučovanie vzbudzuje u žiakov záujem o prácu, uspokojuje ich túžbu po činnosti, zameranie práce na užitočný výsledok, vzbudzuje ich iniciatívu a pozitívny vzťah k práci, pestuje zmysel pre poriadok, cit pre krásu a vhodnosť materiálu, nástrojov a spôsobov práce. Pri práci si žiaci osvojujú kultúrne návyky. Systematicky poznávajú hlavné prvky organizácie, hygieny a bezpečnosti pri práci. Učia sa pracovať disciplinovane, starostlivo, hospodárne zaoberať sa s materiálom a nástrojmi.

Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ostatných predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacimi predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností mentálne postihnutých žiakov – spájať konkrétnu činnosť s poučením, prax s teóriou. Pracovné zaťaženie musí byť primerané fyzickým schopnostiam žiakov. Nesmie byť tak náročné, aby žiakov vyčerpano, ale ani príliš jednoduché, lebo by nedostatočne aktivizovalo ich myslenie a v dostatočnej miere ich nezamestnávalo.

Nevyhnutnou súčasťou pracovného vyučovania sú exkurzie, ktoré umožňujú žiakom už od najnižších ročníkov poznávať prácu dospelých na rozličných pracoviskách a posilňovať spojenie pracovného vyučovania so životom.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

- upevňovať zručnosti získané v nižších ročníkoch
- rozvíjať estetické cítenie
- aktívne využívať voľný čas
- vytvárať stereotyp pri základných hygienických návykoch a samoobslužných zručnostiach
- upevňovať pravidlá správneho stolovania
- rozlišovať rôzne materiály, spoznávať ich vlastnosti, rozširovať a prehľbovať základné manuálne zručnosti pri práci s nimi
- osvojiť si základné vedomosti a pracovné zručnosti pri pestovateľských prácach

3. Obsah vzdelávania

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopnosti žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke *sebaobslužné činnosti* žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

V zložke *pestovateľské práce* sa žiaci učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny. Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy tak, aby bola zachovaná časová dotácia predmetu pracovné vyučovanie podľa učebného plánu.

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
Sebaobslužné činnosti	Osobná hygiena. Pravidelne si čistiť zuby. Obviazať poranenie na ruke alebo na nohe. Stolovanie	Žiak - vie udržiavať čistotu svojich rúk - vie správne použiť zubnú kefku - vie ošetriť ľahké poranenie na ruke alebo na nohe - vie správne držať a použiť príbor a stolovať
Práce v dielni Práce s papierom a kartónom Modelovanie	Poučiť o výrobe papiera, o závislosti kvality papiera od použitého výrobného materiálu. Jednoduchšie kartonážne práce. Papier a kartón merať, strihať, rezať, narezávať podľa pravítka, ohýbať, prebíjať,... Zhotovovať zložitejšie skladačky, vytvárať priestorové kužeľovité figúrky a papierové plastiky. Zošívať listy osmičkovým a dvojslučkovým stehom. Vlepovať vložky do mäkkých obalov bez orezania. Opakovať zručnosti z predchádzajúcich ročníkov, používať formičky a profilové šablóny, farbiť a lakať výrobky. Pracovať s pilinovou kašou. Oboznamovať sa s vlastnosťami rozličných	Žiak - vie triediť, priradovať, porovnávať a ukladať predmety a rôzny materiál - vie merať, strihať, rezať, narezávať papier i kartón pomocou pravítka, ohýbať, prebíjať.. - dokáže zhotovovať zložitejšie skladačky, vytvárať priestorové figúrky i papierové plastiky - vie zošívať listy osmičkovým a dvojslučkovým stehom. - dokáže používať formičky a profilové šablóny - vie farbiť a lakať výrobky - dokáže pracovať s pilinovou kašou - vie porovnávať rozdiely medzi rozličným modelovacím materiálom
Montážne a demontážne práce Práca s drevom	modelovacích materiálov a porovnávať rozdiely medzi nimi. Zostavovať zložitejšie modely (aj pohybové) z konštrukčnej stavebnice z plastu aj z kovovej stavebnice. Zostavovať priestorové modely z kartónových vystrihovačiek. Poznať názvy pracovných nástrojov a ich funkciu.	- dokáže zo stavebnice zostavovať zložitejšie modely - vie pracovať s drevom

Práce s kovem Práce z kože alebo koženky Práce s rozličným materiálom	Oboznámiť sa so štruktúrou dreva, posúdiť podľa štruktúry dreva ako sa dá deliť, rezať, štiepať. Rozoznať mäkké a tvrdé drevo. Mäkké drevo merať, upínať, rezať, orezávať, hladiť, vŕtať, spájať klincami, moriť. Vytáhať zatĺčené klince. Oboznámiť sa s rezaním a opracúvaním tvrdého dreva. Zdokonaľiť sa v osvojených technikách z predchádzajúceho ročníka. Vytvárať meandre z drôtu podľa nákresu v skutočnej veľkosti, figúrky z drôtu a nastrihaných plechových pásikov. Pokračovať v jednoduchých prácach z kože alebo koženky. Vystrihovať, vysekávať, rezať materiál podľa kovového pravítka, zošívajúť. Náplň určí učiteľ.	- vie merať, upínať, rezať, orezávať ... mäkké drevo - dokáže vytiahnuť zatĺčené klince - vie ako sa reže a opracúva tvrdé drevo - vie pracovať s drôtom - vie pracovať s kožou alebo koženkou - dokáže pracovať podľa pokynov učiteľa
Pestovateľské práce	Ošetrovať izbové rastliny - umývať rastlinu, čistiť črepník, odstraňovať plesň a mach. Oboznámiť sa so zásadami správneho zalievania. Pracovať s kľúčidlom. Pozorovať klíčenie obilnín. Okopaniny. Oboznámiť sa s významom okopanín, najmä s druhmi, ktoré rastú v mieste školy. Pestovať zemiaky - pripraviť pozemok, pripraviť sadivo, sadiť, ošetrovať (kypriť, plieť, okopávať,	Žiak - vie ako sa má starať o izbové rastliny, ako ich má ošetrovať - dokáže podľa pokynov pracovať v domácich záhradkách, dokáže pomáhať rodičom
	obhŕňať, ochraňovať pred škodcami a burinou). Pestovať strukoviny (hrach, fazuľu, šošovicu). Oboznámiť sa s hlavnými druhmi burín, poznať ich škodlivosť a zásady boja proti nim. Založiť herbár, ukladať kvety a listy poznávaných rastlín. Siat' semená kvetín do debničiek. Presádzať kvetiny. Staráť sa o okrasné kry.	- dokáže presadiť rastlinu. Vie ako sa starať o okrasné kry

Práce v domácnosti	Hygiena domácnosti.	Žiak
	Umývať a udržiavať rôzne druhy podlahových krytín. Vysávať.	- si dokáže udržať poriadok na svojom pracovisku, vie pomáhať pri upratovaní, je samostatný pri ukladaní svojich osobných vecí
Príprava pokrmov	Urobiť jednoduchý nákup.	- dokáže urobiť jednoduchý nákup
	Pripraviť raňajky - vajíčko na mäkko, na tvrdo, miešané.	- vie pripraviť jednoduché raňajky a polievku
Šitie	Pripraviť polievku zeleninovú, zemiakovú.	
	Čistiť zeleninu a zemiaky.	- dokáže očistiť zeleninu a zemiaky, vie správne prestrieť a stolovať, po použití vie umyť a utrieť riad
	Zvládnuť základné stehy (vrátane jednoslučkového stehu).	- vie používať základné stehy, prišit' gombíky, háčiky
	Prišívanie rozličných gombíkov, spínačiek, háčikov.	
	Plátať a vykonávať jednoduché opravy odevov.	- vie zaplátaním opraviť odev
	Háčkovanie. Háčkovať retiazku, krátky stĺpik, dlhý stĺpik.	- vie háčkovať

4. Proces

Upevňovať poznatky z predchádzajúcich ročníkov. Rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci. Pozor na zranenie pri práci s pílkou, nebezpečím a plechovými pásmi.

5. Štandard kompetencií – kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie:

- žiak vie používať získané informácie v bežnom živote
- správne a vhodne zareagovať v rôznych situáciách
- vie využiť svoj vlastný názor a zrealizovať ho
- dokáže využiť svoju kreativitu, skúša nové nápady
- vie si predstaviť ako postupovať ďalej podľa priloženého návodu alebo postupu
- objavuje radosť a uspokojenie z dobre vykonanej práce
- dokáže začať riešiť problematické úlohy
- dokáže ísť premyslene a vytrvalo k cieľu
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality v ktorej žije, spoločnosti a prírody

Osobnostné kompetencie:

- dokáže ísť premyslene a vytrvalo k cieľu
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- zaujíma sa o nové veci
- dokáže spontánne vyjadrovať emócie
- je schopný odhadnúť pocity ostatných a brať ich do úvahy

Sociálne kompetencie:

- vie prispôsobiť svoje správanie, akceptuje druhých ľudí
- vie pracovať samostatne

- dokáže spolupracovať na spoločnej úlohe v skupine
- dokáže počúvať a akceptovať potreby a záujmy iných ľudí
- má úctu k živým a neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- vie rozoznať problém alebo konflikt v medziľudských vzťahoch
- dokáže sa dopracovať ku konštruktívnemu riešeniu problému alebo konfliktu

6. Stratégia vyučovania – metódy a formy práce

- motivačné metódy
- fixačné metódy
- práca vo dvojiciach, skupinová práca
- projektové vyučovanie
- didaktické hry, hry zamerané na tvorivosť
- práca s výukovými programami PC
- demonštračné metódy

7. Učebné zdroje

Na vzdelávanie budú použité pracovné listy a materiály vypracované učiteľom k jednotlivým tematickým celkom, prírodný materiál, a pod.

Veľmi dôležitou podmienkou je materiálne zabezpečenie pracovného vyučovania. Sú to najmä pracovne a dielne, sklad materiálu, pozemok, dostatok vyhovujúcich nástrojov, pracovných a učebných pomôcok a jednotného materiálu pre žiakov.

Pracovné prostredie musí vyhovovať hygienickým podmienkam (čistý vzduch, vhodné osvetlenie, čistota pracoviska, atď.). K hygienickým podmienkam patrí aj vhodné oblečenie na pracovné vyučovanie. Nevyhnutným doplnkom dielne je príručná lekárnička.

V pestovateľských prácach sa na školskom pozemku (záhrade) určí pre jednotlivé pracovné skupiny dostatočná plocha s prihliadnutím na vek a možnosti žiakov a na technickú vybavenosť školy. Na pestovateľské práce možno využiť aj kútik prírody v každej učebni.

Na hodinách pracovného vyučovania sa používajú rôzne učebné pomôcky. Zvyčajne je to vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce, ďalej sú to výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, filmy, diapozitívy a diafilmy.

8. Hodnotenie

Spôsoby hodnotenia:

- verbálne (slovné)
- neverbálne (mimika, gestá)
- Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Výtvarná výchova	
Vzdelávacia oblasť:	Umenie a kultúra	
Ročník:	piaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovacia jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

1. Charakteristika predmetu

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdzanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia.

Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života.

Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité možnosti pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnej základnej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov.

Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom výtvarnej výchovy vo vyšších ročníkoch špeciálnej základnej školy je i naďalej viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse, k výchove vkusu a k rozvoju už osvojených základných výtvarných zručností. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné neustále brať do úvahy nielen výtvarnú typológiu detí, ale hlavne druh a stupeň postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti každého žiaka.

Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

Cieľom vyučovania VV v 5.ročníku je:

- získané poznatky a výtvarné zručnosti z predchádzajúcich ročníkov ďalej zdokonaľovať, rozvíjať a dopĺňať
- rozširovať používanie farebnej škály miešaním základných farieb a učiť žiakov paletu farieb v jednotlivých oblastiach obsahu výtvarnej výchovy vhodne používať
- zdokonaľovať schopnosť kresby postavy a naučiť žiakov uplatniť ju v kompozíciách tematických prác (dynamická, statická kompozícia)

3. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
Výtvarné osvojovanie skutočnosti	Pri voľbe námetov vychádzame zo sveta blízkeho deťom, z ich priamych zážitkov a skúseností - z vychádzok, pracovných činností, zo života, v rodine, v škole, na ulici, v obchode, dopravnom prostriedku a pod., Ďalším zdrojom námetov sú ilustrácie filmových, divadelných a literárnych útvarov. Na základe priameho pozorovania predmetov dennej potreby, pozorovania prírodnín vedieme žiakov k zachyteniu reality a k jej výtvarnému stvárneniu. Upozorňujeme na proporcionálne vzťahy jednotlivých častí k celku, šírky k výške a pod. Žiakov učíme využívať kontrast svetlých a tmavých tónov, studených a teplých farieb. <i>Výtvarné techniky: kresba, maľba, kombinované a materiálové techniky - koláž, textilná aplikácia, mozaika</i> <i>Výtvarné materiály: tuš, rudka, mäkká ceruzka, akvarel, tempera, fixky, farebný papier, časopisy, textil a iné.</i>	Vedieť výtvarne vyjadriť dej a situáciu. Vedieť ohraničovať situáciu a časť deja. Výtvarne vyjadriť silný zážitok. Výtvarnou líniou vedieť vyjadriť jednoduché stroje. Vedieť výtvarne vyjadriť krajinu. Poznať niektoré ilustrácie z detských kníh. Pokúsiť sa veku primerane hodnotiť ilustrácie v knihách. Pokúsiť sa vystihnúť morf.stavbu prírodnín rôznymi technikami (rozfúkание, dotváranie, koláž) Esteticky vyjadriť svoj vzťah k farbám prírody. Pozorovať prírodu na sklonku ročných období. Vedieť vnímať a analyzovať tvar prírodním prostredníctvom pozorovania a predstáv. Výtvarne vyjadriť vzťah k lesom, k prírode. Vedieť výtvarne vyjadriť ľudské figúry v pohybe. Vedieť proporčne správne zobrazit' figúru. Proporčne správne vyjadriť časti hlavy a tváre. Vedieť vyjadriť jednoduché situácie kontrastnými farbami. Vedieť využívať aj doplnkové farby. Výtvarne vyjadriť silný zážitok.
Práca s výtvarnými prostriedkami	V kompozíciách vychádzame z osvojených základných poznatkov z predošlého ročníka. Odporúčame realizovať rastlinný, vecný, figuratívny i geometrický dekoratívny motív.	Skúšať základné princípy dekoratívnej tvorby podľa námetov z ľudovej tvorby. Využívať expresívnu farebnosť. Vedieť vhodne a esteticky zakomponovať rytmické prvky do celku.

	Používať šablónu, ktorú učíme zhotovovať samostatne. Využívať pritom zjednodušené štylizované tvary. Dbať na vhodnú jednoduchú farebnú kombináciu. Uplatňovať kontrast tmavých, svetlých, teplých a studených farieb. <i>Výtvarné techniky: maľba (akvarel), kombinované techniky - modrotlač (odkrývacia technika, vosková rezerva), batika.</i> V priestorovom vytváraní uplatňujeme a dopĺňame poznatky a výtvarné zručnosti z predošlého ročníka. Modelujeme dvoj a trojrozmerné plastiky jednoduchých štylizovaných tvarov. Námety volíme analogicky s oblasťou - výtvarné osvojovanie skutočnosti. <i>Výtvarné techniky: Modelovanie (hlina, sadra, plastelína, modurit), kašírovanie (noviny, papierová buničina, škrob, voda). Plastiky z rôzneho materiálu (látky, farebný papier, kartónové škatuľky, prírodniny, drevo...)</i>	Pokúsiť sa miešať a porovnávať zmesi farieb. Deliť farby na teplé a studené. Experimentovať s farbami, podľa vkusu vyberať tie vhodné. Poznať tvárne možnosti modelovacieho materiálu. Vedieť organizovať priestor. Vedieť využiť odpad pri vytváraní nových zaujímavých predmetov. Snažiť sa vhodne komponovať prvky v priestore.
Výtvarné umenie	Návštevy výstav výtvarných prác detí, umelcov, ľudových umelcov, remeselníkov, múzeí. Vychádzky zamerané na okolitú architektúru.	Pokúsiť sa veku primerane hodnotiť výtvarné práce iných detí, umelcov, Všimnúť si architektúru v blízkom okolí.

4. Proces

Postupne dopĺňame vedomosti žiakov v oblasti výtvarného umenia - maliarstva, sochárstva, architektúry, užitého umenia. Vychádzame z regionálnych možností.

5. Štandard kompetencií – kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie

- manipulovať s ceruzou, kriedou, mäkkou ceruzou, rudkou, suchým pastelom a voskovým pastelom
- oboznámiť sa s farbami, ich vlastnosťami, s miešaním farieb
- získavať vedomosti z oblasti výtvarného umenia – maliarstva, sochárstva, architektúry, užitého umenia
- pomenovať základné druhy umenia

Osobnostné kompetencie

- prejaviť sa cez výtvarný prejav
- spolupracovať s druhými
- aktívne tvoriť
- hodnotiť vlastný výkon, tešiť sa z vlastných výsledkov, uznávať aj výkon druhých

Sociálne kompetencie

- spolupráca pri práci
- budovať vzťah s druhými
- rešpektovať vkus iných ľudí
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície

6. Stratégia vyučovania

Formy práce:

frontálna: – pracuje sa s celou triedou spoločne

samostatná: - frontálna - celá trieda pracuje na rovnakej úlohe

-diferencovaná: - individuálna – žiaci podľa schopností pracujú na úlohách rôznej náročnosti

- skupinová – žiaci pracujú v skupinách podľa schopností

Metódy práce:

- motivačný rozhovor
- motivačné rozprávanie
- motivačný problém
- výklad učiteľa
- demonštrácia učiteľom
- zážitkové metódy učenia- hra, metódy tvorivej dramatiky, didaktická hra, tvorivé metódy

7. Učebné zdroje

ceruza, rudka, fixka, suchý pastel, voskový pastel, krieda, štetec, drievko, tampón, temperové farby, akvarelové farby, prstové farby, farby na sklo, tuš, cesto, modurit, plastelína, hlina, a pod.

8. Hodnotenie predmetu

Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Hudobná výchova	
Vzdelávacia oblasť:	Umenie a kultúra	
Ročník:	piaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovacia jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

1. Charakteristika predmetu

Hudobná výchova ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu.

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v prítlačivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových.

Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Cieľom vyučovania HV v 5.ročníku je:

- prehlbovať záujem o hudbu
- rozvíjať sluchové vnímanie spievaného slova
- rozlišovať sluchom jednotlivé hudobné nástroje v skladbe

3. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
Učenie sa piesní	Čierne oči choďte spať (ľudová); Po valašsky od zeme (ľudová); Červený kachel', biela pec (ľudová); Pri Prešporku na Dunaji (ľudová); Zjedzte ma víčky, zjedzte (ľudová); Do hory ma poslali (ľudová); Prešporská kasáreň (ľudová); Chodíme, chodíme (ľudová); Anička, dušička, kde si bola (ľudová); Tu je zima zas (O. Francisci) a iné.	Žiak - vie podľa svojich možností a schopností zaintonovať alebo zaspievať osvojené piesne (aj štátnu hymnu) - dokáže spevom uskutočňovať Hru na ozvenu a hudobný dialóg - snaží sa zjednocovať svoj spev s kolektívnym spevom žiakov a kultivovať všetky svoje hudobné prejavy (vie sa správať pri speve štátnej hymny) - dokáže vytvárať interakcie s viacerými deťmi a medzi nimi navzájom prostredníctvom hudobných aktivít, podľa individuálnych schopností a celkového charakteru skupiny
Počúvanie piesní zamerané na rôzne žánre	Hej, lepšie na doline (ľudová); Javor, javor vysoký si (ľudová) a iné.	Žiak - dokáže počúvať spev alebo hru na hudobný nástroj (aj štátnu hymnu), - dokáže rozlišovať jednotlivé spievané slová piesní, s prípadnou rytmizáciou, hrou na telo a pod.,
Počúvanie skladieb	Zázračná muzika (J. Letňan); Pochod drevených vojakov (P. Čajkovskij); Keď sa vlci zišli (E. Suchoň) a iné.	Žiak - sluchom rozlišuje rôzne melódie (smutné, veselé)

		- v inštrumentálnych skladbách sa snaží sluchom rozoznávať hru niektorých hudobných nástrojov - vie sa správať pri počúvaní štátnej hymny
Inštrumentálne činnosti	Rytmické cvičenia. Hra na nástroje Orffovho inštrumentária.	Žiak - dokáže pod vedením rytmizovať riekanky a piesne hrou na telo a rytmickými hudobnými nástrojmi, - pozná niektoré nástroje Orffovho inštrumentária a vie ich používať, - dokáže pod vedením nástrojovou hrou uskutočňovať rytmickú hru na ozvenu a hudobný dialóg, - dokáže rozlíšiť dĺžku tónov
Hudobno-pohybové hry a tance	Čížiček, čížiček (ľudová); Trebišovské dzivky (ľudová) a iné	Žiak - ovláda podľa svojich možností a schopností osvojené hudobno-pohybové hry, - je schopný podľa svojich možností a schopností pohybového prejavu pohybovať sa podľa charakteru hudby (napr. pochod, uspávanka), - dokáže podľa svojich možností a schopností pohybom stvárať jednoduché tanečné prvky

4. Proces

V 5. ročníku žiaci spevom a nástrojovou hrou uskutočňujú rytmickú a melodickú hru na ozvenu a hudobný dialóg. Hru na rytmickú ozvenu sprevádzajú pohybom a hrou na telo. Rytmizujú texty rečovníkov a vyčítaniek, spievajú ich ako popevky na 2 - 3 tónoch.

Žiaci vnímajú 4-taktovú inštrumentálnu a vokálnu melódiu. Zrakom a sluchom sledujú jej pohyb v jednoduchom notovom zápise. Všímajú si, či sledovaná melódia je smutná, veselá, žartovná, rázna, slávnostná a pod. V inštrumentálnych skladbách rozlišujú hru rozličných hudobných nástrojov.

Žiakov usmerňujeme k intonačne čistému spevu piesní interpretovaných rytmicky správne, v ucelených speváckych frázach, s mäkkým nasadením tónu a jednoduchým odstupňovaním dynamiky (slabo - silno). Spev žiakov zjednocujeme podľa taktovacích pohybov učiteľa, najmä na nástup a ukončenie. K piesňam vytvárajú žiaci jednoduché nástrojové a pohybové sprievody.

V skladbách na počúvanie žiaci sluchom rozoznávať hru rozličných hudobných nástrojov (napr. flauty, klarinetu, lesného rohu), hru dychového orchestra a cimbalovej hudby. Pohybom stvárajú najznámejšie ľudové tance (napr. karička, čardáš, odzemok).

Ľudové hudobno-pohybové hry žiaci nacvičujú v súlade so základným charakterom hudby.

5. Štandard kompetencií - kľúčové spôsobilosti

Prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení, hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých. Vie zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom.

Prostredníctvom programov (Deň matiek, Vianoce), súťaží rozvíjať komunikatívne a sociálno-interakčné kompetencie, kompetencie kritického myslenia a schopnosť riešiť problémy, upevniť sebadôveru, sebahodnotenie, samostatnosť, zmysel pre tímovú prácu, aktivizovať sa pre vyšší výkon.

Prostredníctvom poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, osvojiť si hudobný materinský jazyk a takto prispieť k rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,

Prostredníctvom slovenského zvykoslovia vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva, prostredníctvom poznania umeleckých artefaktov chápať ich ako prirodzenú súčasť života.

6. Stratégia vyučovania (organizačné formy a metódy)

Aby učiteľ hudobnej výchovy mohol poskytovať podnety pre hudobnú aktivitu žiakov, doporučujeme využívať tieto formy a metódy - skupinové, diferencované vyučovanie, návštevu hudobných podujatí, besedy zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rolí, špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno receptívna metóda, improvizácia.

Vytvorením kútika hudobnej výchovy /detské hudobné nástroje/ môžu prakticky vykonávať inštrumentálne činnosti, rozvíjať tvorivosť, kreativitu, upevniť samostatnosť ale aj zmysel pre tímovú prácu.

7. Učebné zdroje

Vyučujúci môžu používať texty, pracovné zošity a materiály, ktoré sú v súlade s cieľmi a princípmi platného školského zákona. Napr. používa pri vyučovaní :

- rytmické nástroje
- detské hudobné nástroje
- nástenné plagáty
- mg kazety
- CD s piesňami
- CD na počúvanie hudby podľa výberu
- DVD s tancami

8. Hodnotenie predmetu

Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Telesná výchova	
Vzdelávacia oblasť:	Zdravie a pohyb	
Ročník:	piaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	2	66
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	2	66

1. Charakteristika predmetu

Zo zdravotného hľadiska je významná kompenzačná, reedukačná a relaxačná funkcia telesnej výchovy, zameraná k zmierňovaniu alebo odstraňovaniu pohybových nedostatkov, nahradzovaniu chýbajúcich zručností inými a k zlepšovaniu celkového fyzického stavu.

Rozvíjanie pohybovej aktivity súvisí s rozvojom poznávacej činnosti, pretože v rámci telesnej výchovy zámerne pôsobíme na rozvoj psychických funkcií, ako je vnímanie a pozorovanie, pamäť, pozornosť, fantázia, myslenie a reč.

Pri zachovaní mnohostrannej funkcie vyučovacieho predmetu telesná výchova, odporúčame citlivý prístup k výkonnostnému chápaniu jeho procesu, hlavne v porovnávaní motorických a fyzických výkonov žiakov. Odporúčame podriaďiť motorické, ale predovšetkým fyzické výkony, ako cieľové kategórie emocionality, t.j. pre radosť z pohybu, spolupatričnosti.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele predmetu telesná výchova v špeciálnej základnej školy sledujú dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov, t.j. dosiahnutie žiadaného stupňa telesnej zdatnosti, odolnosti a pohybových zručností. U žiakov sa snažíme vypestovať hygienické návyky, pozitívny vzťah k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich obmedzených možností a rešpektovaním ich výrazných individuálnych osobitostí.

Cieľom vyučovania TV v 5. ročníku je:

- osvojiť si telesné cvičenia, základné pravidlá a organizáciu športových hier,
- upevniť zmysel pre kolektív, spoluprácu a vzájomnú pomoc,
- osvojiť si základy techniky a taktiky používaných cvičení,
- osvojiť si znalosť pravidiel, pasívnu znalosť základov odbornej terminológie,
- získať elementárne zručnosti k účinnému poskytovaniu prvej pomoci, záchrany a pomoci
- pri cvičení a k osvojovaniu zásad dodržiavania bezpečnosti cestnej premávky

3. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
Poradové cvičenia	Postoje. Obraty na mieste. Nástupové tvary družstva. Pochodové tvary družstva.	Upevňovať osvojené základné povely.
Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia	Zásady správneho držania tela. Zásady správnej techniky pohybov švihových, vodených hmitov a výdrží. Cvičenia bez náčinia, s krátkou tyčou, s plnou loptou a malými činkami (500 g), s krátky švihadlom, so švedskou lavičkou, cvičenia na rebrinách, šplh na tyči, šplhanie s prírazom, šplh na lane (dĺžka max. 5 m). Rýchly beh na vzdialenosť 60 m. Beh na vytrvalosť, beh striedavý až do 12 min. prekážková dráha.	Upevňovať správne držanie tela pri chôdzi Nacvičiť chôdzu, beh, skoky i lezenie pri jednotlivých cvičeniach Posilňovať celé telo, najmä ramená. Rozvíjať obratnosť a odvahu. Zvládnuť techniku behania. Zvýšiť úroveň základných pohybových schopností a rozvíjať cielené a koordinované pohyby
Drobné a prípravné pohybové hry	Základné pravidlá pohybových hier. Zásady úrazovej zábrany. Drobné pohybové hry - bežecké, skokanské, loptové, štafetové, hry s náčiním, bez náčinia, prekážkové hry. Prípravné pohybové hry - gymnastické, atletické, hravé.	Ovládať základné pravidlá pohybových hier. Vyjadriť pohybom konkrétnu požadovanú situáciu Zdokonaľovať pohybovú obratnosť. Rozvíjať priestorovú orientáciu. Zvládať účasť na hrových aktivitách
Športová gymnastika	Zásady organizácie práce a bezpečného cvičenia. Zásady pre poskytovanie pomoci a záchrany. <i>Akrobacia</i>	Ovládať zásady organizácie práce a bezpečného cvičenia, zásady pre poskytovanie pomoci a záchrany

	Kotúl' vpred, vzad. Kolíška vzad z rôznych postojov a polôh. Stoj na lopatkách. Stoj na rukách pri opore. Premet stranou (vľavo, vpravo). Skoky na mieste. Skoky z miesta. Preskoky (s použitím pružného mostíka alebo trampolíny). Nácvik odrazu. Skok jednoduchý. Roznožka. Výskok do vzporu drepmo na debne. <i>Trampolína</i> Cvičenie obratnosti a rovnováhy. Výskoky. Zoskoky.	Zdokonaľovať sa v kotúl'u vpred, vzad s dopomocou i bez dopomoci Rozvíjať cielené a koordinované pohyby Rozvíjať pohybovú koordináciu Zlepšiť senzomotorické schopnosti Rozvíjať obratnosť a rovnováhu.
	<i>Kladina - výška 1 m</i> Chôdza. So sprievodným pohybom paží, s obratmi. Rovnovážne polohy v postojoch. Zoskoky - priamy a prehnutý.	Zvládnuť plynulú chôdzu po schodoch i vo dvojiciach.
Rytmická gymnastika	Technika cvičenia základných pohybov. Chôdza, poklus, tanečné kroky, skoky, obraty, ktoré sú primerané pohybovej vyspelosti žiakov. Technika cvičenia z hľadiska princípov správneho držania tela. Osvojenie tanečného kroku polky, valčíka.	Zvládnuť techniku cvičenia základných pohybov. Uplatňovať rytmizáciu jednoduchých pohybov podľa melódie, rytmu. Upevňovať správne držanie tela pri tanci. Využívať komunikačné prostriedky
Ľtletika	Bežecká technika. Nízky a polovysoký štart. Beh na 60 m. Skok do diaľky, do výšky. Hod loptičkou 150 g (do diaľky, na cieľ). Hod granátom 350 g (do diaľky a na cieľ).	Rozvíjať cielené a koordinované pohyby Rozvíjať pohybovú koordináciu Zlepšiť senzomotorické schopnosti Zvládnuť techniku behania.. Rozvíjať silu, obratnosť.
Športové hry	<i>Futbal</i> - pasívna znalosť pravidiel a terminológie, pohybové činnosti	Ovládať pravidlá hry. Uplatňovať naučené prvky pri športových hrách.

	Prihrávky vnútornou stranou nohy, vnútorným členkom a priehlavkom aj v pohybe vo dvojiciach, ľavou aj pravou nohou. Vhadzovanie lopty. Streľba z miesta a po vedení lopty - ľavou aj pravou nohou. Vedenie lopty priamym smerom, zastavenie lopty zašliapnutím. Chytanie lopty v základnom postoji. <i>Pohybové činnosti</i> Prihrávka - vrchná, jednoruč, obojruč, trčením z miesta, na stojaceho alebo bežiacého spoluhráča. Streľba z krátkej vzdialenosti jednoruč, obojruč z miesta. <i>Prehadzovaná, vybíjaná</i>	Zvládnuť techniku hry s loptou, prihrávky s loptou, vedenie lopty, chytanie lopty.
Cvičenia v prírode	<i>Špecifické poznatky</i> Ochrana a tvorba životného prostredia. Zásady bezpečnosti pri turistike. <i>Pohybové činnosti</i> Chôdza a beh v teréne.	Uplatňovať zásady bezpečnosti pri turistike. Dodržiavať stanovené pravidlá Udržať rovnováhu na klzkej ploche Prekonávať prekážky v teréne.
	Dĺžka trasy 4 km s prekonávaním nízkych terénnych prekážok Lezenie, podliezanie, preliezanie. Zdolávanie prírodných a umelých prekážok šplhaním, rúčkovaním, preliezaním, preskakovaním. Cvičenie rovnováhy na prírodných a umelých prekážkach zmenou polohy tela, chôdzou s obratmi, vyháňaním vo dvojiciach, nosením (hádzaním a chytaním predmetov). Dvíhanie a nosenie predmetov (využívať kamene, polená). Hádzanie a vrhanie predmetov do diaľky, do výšky, na cieľ. Preťahovanie a pretláčanie v dvojiciach, trojiciach, skupinách. <i>Praktické precvičovanie odbornotechnických vedomostí a zručností z turistiky</i> Odhad vzdialenosti (do 100 m) a výšok do 10 m. Ochrana životného prostredia. <i>Praktické precvičovanie prvej pomoci</i> Ošetrovanie povrchového zranenia.	Rozvíjať pohybovú koordináciu a rovnováhu. Chrániť životné prostredie. Získať elementárne zručnosti k účinnému poskytovaniu prvej pomoci, záchrany a pomoci pri cvičení. Osvojiť si zásady dodržiavania bezpečnosti cestnej premávky.

	<i>Praktické precvičovanie vedomostí a zručností z dopravnej výchovy</i> Dopravné značky, riešenie dopravných situácií pri presune a na stanovištiach.	
--	---	--

4. Štandard kompetencií - kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie

- skákať, behať, liezť, chytať, hádzať, sánkovať sa, nácvik kotúľa, sánkovať sa, šmýkať sa, ...

Obsahové kompetencie

- rozvíjať rovnováhu, lateralitu, koordináciu pohybov, obratnosť a silu
- upevňovať nadobudnuté schopnosti a zručnosti

Sociálne kompetencie

- schopnosť spolupracovať na spoločnej činnosti, pracovať vo dvojici a skupine, prispôbovať správanie
- nadväzovať spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiavať s nimi harmonické vzťahy
- uvedomovať si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Špeciálne metódy:

- nadmerné zvýrazňovanie informácií
- viacnásobné opakovanie
- IVP
- Algoritmizácia obsahu vzdelávania
- Intenzívnej spätnej väzby
- Zapojenie viacerých kanálov do prijímania informácií

Formy: individuálna forma vzdelávania

6. Učebné zdroje

Na telesnej výchove sa využíva štandardné telocvičné náčinie a náradie a ďalšie vhodné pomôcky: lavička, švédka debna, rebriny, trampolína, molitanové podložky, lopty, plastové obruče, kolky, farebná lepiaca páska, farebné fólie a rôzne ďalšie telocvičné náradie. Sánky, klzák, CD s hudbou, CD prehrávač...

7. Hodnotenie predmetu

Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Slovenský jazyk a literatúra	
Vzdelávacia oblasť:	Jazyk a komunikácia	
Ročník:	ôsmy	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovaci jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	5	165
ŠkVP	1	33
Počet hodín spolu	6	198

1. Charakteristika predmetu

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celého vzdelávania a výchovy. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh slovenského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ďalších vyučovacích predmetov.

Slovenský jazyk a literatúra spája v sebe niekoľko oblastí, ktoré sa navzájom prelínajú a špecifickým spôsobom prispievajú k plneniu cieľov výchovy: rozvíjajú zmyslovú, emocionálnu, vôľovú a rozumovú stránku osobnosti dieťaťa, spoluutvárajú charakter žiaka a spolu s ostatnými predmetmi posilňujú výchovu k vlastenectvu.

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry v 1. až 9. ročníku je rozdelený do troch oblastí:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

KOMUNIKÁCIA A SLOH

ČÍTANIE A LITERATÚRA

V 6. až 9. ročníku jednotlivé oblasti obsahujú:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- zvuková rovina jazyka a pravopis
- významová rovina
- tvarová rovina
- skladobná rovina

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- sloh, komunikácia
- ústny a písomný prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania – čítanie textu, čítanie s porozumením, reprodukcia prečítaného textu, verejná prezentácia textu
- literárna výchova – všeobecné pojmy a základné literárne žánre.

• Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry je:

- naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka

- utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania
- naučiť ich rozumieť prečítanému textu
- vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre.

Cieľom vyučovania SJL vo 8. ročníku je:

- Docvičovať a utvrdzovať zručnosť správne písať „i“ a „y“ po mäkkých, tvrdých a obojakých spoluhláskach a vo vybraných slovách,
- poznávať prídavné mená tvrdého a mäkkého zakončenia, osvojovať si ich pravopis,
- poznávať číslovky,
- oboznámiť sa s písaním základných, radových a zložených čísloviek,
- cvičiť sa v tvorbe súvislých ústnych prejavov a vo formách spoločenského styku.

- **Obsah vzdelávania**

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry má 3 oblasti: *Jazyková komunikácia*, *Komunikácia a sloh*, *Čítanie a literatúra*.

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA		
Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis	<i>Podstatné mená</i> Sklňovanie podstatných mien mužského rodu. Sklňovanie podstatných mien ženského rodu. Sklňovanie podstatných mien stredného rodu. <i>Prídavné mená</i> Vlastnostné prídavné mená. Pravidelné stupňovanie prídavných mien. Sklňovanie prídavných mien tvrdého zakončenia. Sklňovanie prídavných mien mäkkého zakončenia. <i>Zámená</i> Používanie osobných zámen. <i>Slovesá</i> Minulý čas slovies. Oznamovací a rozkazovací spôsob slovies. <i>Číslovky</i> Základné číslovky a ich pisanie. Zložené číslovky a ich pisanie. Radové číslovky a ich pisanie. <i>Skladba</i> Holá veta. Rozvitá veta. Zložená veta – súvetie.	Žiak - dokáže tvoriť nové slová pomocou prípony a predpony - vie správne písať a vyslovovať slová s predponami - dokáže vyhľadať podstatné mená, určiť rod a číslo - snaží sa skloňovať podstatné mená podľa pádových otázok, určuje pády - oboznamuje sa s pravopisom podstatných mien - snaží sa vyhľadávať prídavné mená, určovať rod a číslo prídavných mien - snaží sa poznávať slovesá v oznamovacom spôsobe, v rôznych časoch - dokáže časovať slovesá - oboznamuje sa so slovesom byť
KOMUNIKÁCIA A SLOH		
Štylizácia a kompozícia	Zostavenie jednoduchej osnovy jazykového prejavu. Zostavenie jednoduchej osnovy čítankových textov.	Žiak - dokáže ústne tvoriť vety s danými slovami - dokáže písomne dopĺňať vety a obmieňať slová zvládnuté z pravopisnej stránky - snaží sa tvoriť súvislý ústny prejav - vie používať niektoré formy spoločenského

Výcvik v súvislých jazykových prejavoch	<i>Rozprávanie</i> Ústne alebo písomné rozprávanie podľa vopred pripravenej osnovy. <i>Opis</i> Opis predmetu, obrázka, osoby, krajiny, pracovného postupu. <i>Formy spoločenského styku</i> Písanie listu rodičom, listu s poďakovaním, s blahoželaním. Osvojovanie si formy a úpravy listu, obálky. Požiadanie – prosba, rozkaz, poďakovanie. Ospravedlnenie. Oslovenie a predstavenie sa. Vypĺňanie jednoduchého dotazníka. Životopis.	styku
ČÍTANIE A LITERATÚRA		
Technika čítania	Plynulé čítanie s porozumením. Používanie vhodnej sily, intonácie a zafarbenia hlasu so zreteľom na obsah čítaného textu. Pestovanie kultúry reči žiakov.	Žiak - dokáže čítať primerané texty správne a s porozumením -dokáže prirodzene intonovať
Literárna výchova	Zhrnutie poznatkov žiakov o literatúre. Orientácia v prečítanom literárnom diele, v dejí, v postavách a prostredí. Reprodukcia obsahu. Rozvíjanie záujmu žiakov o mimoškolské čítanie, knihy, časopisy, noviny. Porozumenie pojmom poviedka, román, divadelná hra, autor, básnik, prozaik, dramatik. Poezia: napr. výber z poézie pre deti M. Rúfusa, Š. Žáryho, J. Kostru, J. Smreka, V. Reisela, J. Navrátila Ľ. Feldeka , Š. Moravčíka a iných. Poviedky a romány zo života detí: napr. R. Smatanová, J. Červenková, K. Jarunková, V. Šíkula, A. Marschall, K. Jarunková, M.	- sa snaží vnímať literárne texty - prehľbuje si vzťah k prírode a k ľuďom -dokáže spájať obsah čítaného textu s príslušnou ilustráciou - osvojuje si niektoré literárne pojmy a výrazy

	Jančová, J. Tužinský, Max von der Grün. Dobrodružné poviedky a romány: napr. R. Arthur, J. Swift, J. Verne, J. London, M. Twain, J. Curwood. Povesti a historická próza: napr. E. Zúbek: Moja Bratislava; Š. Moravčík: Záhorácke povesti, V. Ferko: Tisíc násobný dukát a iné. Náučná literatúra: napr. Veľká kniha otázok a odpovedí, L. Švihran: 1000 plus 1 slovenských naj, C. Varleyová-I. Milesová: Zemepisná encyklopédia, H. Škodová – E. Škoda: Už viem prečo, T. Šipöcz: Ako je to možné?, C. Valšík: Farebná detektívka. Ukážky divadelných hier: napr. J. G. Tajovský: Ženský zákon; J. Zeyer: Radúz a Mahuliena a iné.	
--	--	--

• Proces

Žiaci si precvičujú oslovenie, predstavenie sa, požiadanie, poďakovanie, ospravedlnenie, privítanie návštevy a rozlúčenie sa. Učia sa vyplniť podľa predtlaču dotazník. Pri čítaní a prednese literárnych ukážok pestujeme kultúru reči žiakov, obohacujeme ich slovnú zásobu a rozvíjame schopnosť súvisle sa vyjadrovať. Učíme ich porozprávať svoje zážitky zrozumiteľným spôsobom.

• Štandard kompetencií – kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie:

- žiak vie používať získané informácie v bežnom živote
- vie využiť svoj vlastný názor a zrealizovať ho
- dokáže využiť svoju kreativitu, skúša nové nápady
- objavuje radosť a uspokojenie z dobre vykonanej práce
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie
- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce

Osobnostné kompetencie:

- dokáže ísť premyslene a vytrvalo k cieľu
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- zaujíma sa o nové veci
- dokáže spontánne vyjadrovať emócie
- je schopný odhadnúť pocity ostatných a brať ich do úvahy

Sociálne kompetencie:

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',
- vie samostatne písomne komunikovať

- vie prispôbiť svoje správanie, akceptuje druhých ľudí
- dokáže spolupracovať na spoločnej úlohe v skupine, dokáže pracovať aj samostatne
- dokáže počúvať a akceptovať potreby a záujmy iných ľudí
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu

• **Stratégia vyučovania – metódy a formy práce**

Využitie hlavne zážitkových foriem vyučovania, objavovať učivo so žiakmi formou hier, využitie názoru pri vyučovaní. Dôležitou súčasťou vyučovacieho procesu je vhodný výber a použitie metód a foriem práce. Výber a použitie metód a foriem práce je výlučne v kompetencii učiteľa, ktorý daný predmet vyučuje.

Formy:

- frontálna: – pracuje sa s celou triedou spoločne
- samostatná: - frontálna - celá trieda pracuje na rovnakej úlohe
 - diferencovaná – individuálna – žiaci podľa schopností riešia úlohy rôznej náročnosti
 - skupinová – žiaci pracujú v skupinách podľa schopností

Metódy práce:

- výklad učiteľa
- zážitkové metódy učenia- hra, metódy tvorivej dramatizácie, didaktická hra, tvorivé metódy
- nadmerné zvýrazňovanie informácii
- viacnásobné opakovanie
- IVP
- algoritmizácia obsahu vzdelávania
- intenzívnej spätnej väzby
- zapojenie viacerých kanálov do prijímania informácii
- motivačné metódy
- fixačné metódy
- projektové vyučovanie
- práca s pracovnými listami, s výukovými programami PC
- demonštračné metódy

• **Učebné zdroje**

- učebnice: Belanský: Slovenský jazyk pre 7.roč.ŠZŠ
Pavlis, Barancová: Čítanka pre 7.roč.ŠZŠ
- pracovné zošity a listy: Belanský: Pracovný zošit zo SJ pre 7. roč.ŠZŠ
- detské knihy a časopisy

Konečné rozhodnutie sa ponecháva na učiteľa, pretože je podmienené viacerými činiteľmi (napr. aj materiálnym vybavením školy).

• **Hodnotenie predmetu**

Na hodinách sa bude hodnotiť:

- čítanie sa porozumením,
- technika čítania,
- písomný prejav,
- ústny prejav,
- komunikačné zručnosti
- aktivita žiaka

Spôsoby hodnotenia:

- verbálne (slovné)
- neverbálne (mimika, gestá)
- známka (žiaci sú hodnotení podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Fyzika	
Vzdelávacia oblasť:	Človek a príroda	
Ročník:	ôsmy	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovacia jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

1. Charakteristika predmetu

Učivo fyziky je zamerané na objasnenie základných pojmov a javov z odboru fyziky. Štruktúru obsahu fyziky tvoria tematické celky, v ktorých si žiaci osvojujú sústavu vybraných faktov, javov a pojmov. Učia sa fyzikálne javy pozorovať, opísať, odmerať hodnoty fyzikálnych veličín a meranie vyhodnotiť. Osvojujú si zavedenú terminológiu a symboliku, základné vzťahy medzi fyzikou, matematikou a ostatnými prírodnými vedami. Žiaci si osvojujú dôležité hodnoty, postoje a návyky, správanie sa k prírode a k sebe.

Pri vyučovaní fyziky je potrebné opierať sa o zmyslové vnímanie predmetov a javov ako o základ pre utváranie predstáv a pojmov u mentálne postihnutých žiakov. Názornosť je najdôležitejšia zásada pri vyučovaní fyziky. Nové učivo učiteľ vysvetľuje najmä demonštračnou metódou, pri ktorej sa žiaci učia slovne opísať pozorovaný jav. Žiaci merajú, vážia, pripravujú podmienky pre pokusy a vykonávajú také činnosti, ktoré využívajú v praktickom živote.

Všetky činnosti robia žiaci v malých skupinách alebo vo dvojiciach. Učia sa spolupracovať, dorozumieť sa pri práci a spoločne niesť zodpovednosť za jej výsledok.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania fyziky vo 8. ročníku je:

- Vedieť opísať stav pokoja a pohybu telies ,
- vedieť charakterizovať silu ako vzájomné pôsobenie telies,
- vedieť opísať príčinu pádu telies,
- vedieť zmerať silu silomerom,
- vedieť vysvetliť polohovú a pohybovú energiu na konkrétnych príkladoch,
- opísať javy: odraz, lom a rozklad svetla,
- opísať vznik zvuku a jeho vlastnosti na jednoduchom príklade,
- vedieť prezentovať výsledky práce za skupinu.

• **Obsah vzdelávania**

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
Pohyb a sila <i>Pohyb telies</i> <i>Sila</i> <i>Trenie</i> <i>Jednoduché stroje</i>	Pokoj a pohyb telies. Dráha pohybu, rovnomerný a nerovnomerný pohyb, rýchlosť pohybu telies. Gravitačná sila. Silomer, meranie sily silomerom, jednotka sily 1 N. Účinky sily. Deformačné účinky sily. Tlak. Škodlivé a užitočné trenie. Naklonená rovina, páka, kladka.	Žiak
Energia <i>Teplo</i> <i>Svetlo</i> <i>Zvuk</i>	Zdroje energie. Energia a vykonávanie práce. Premena polohovej energie a pohybovú energiu. Odovzdávanie a prijímanie tepla. Vedenie tepla rôznymi látkami. Teplo, práca, energia. Zdroje svetla, odraz svetla, lom svetla. Šošovky a okuliare. Ako vzniká dúha. Svetlo a teplo. Vznik zvuku. Šírenie a rýchlosť zvuku. Vnímanie zvuku. Vplyv slnečného svetla na rast rastlín.	

• **Proces**

Cez riešenie úloh a pokusmi vedieme žiakov k porozumeniu javov a fungovaniu vecí. Učíme ich robiť potrebné merania a skúmať príčiny fungovania vecí. Experimentom sa žiaci učia vykonávať dôkaz jednoduchých vlastností svetla, zvuku. V závere školského roka sa učia porovnávať fyzikálne vlastnosti rastlín.

• **Štandard kompetencií – kľúčové spôsobilosti**

Kognitívne kompetencie

- žiak dokáže využiť získané základné poznatky na riešenie rôznych pracovných úloh z praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti
- vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi
- má vytvorené vedomie o ekológii

- je zodpovedný voči prírode
- chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie
- vie využiť svoj vlastný názor a zrealizovať ho
- dokáže využiť svoju kreativitu, skúša nové nápady
- objavuje radosť a uspokojenie z dobre vykonanej práce
- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce

Osobnostné kompetencie:

- dokáže ísť premyslene a vytrvalo k cieľu
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- zaujíma sa o nové veci
- dokáže spontánne vyjadrovať emócie
- je schopný odhadnúť pocity ostatných a brať ich do úvahy

Sociálne kompetencie:

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- vie prispôbiť svoje správanie, akceptuje druhých ľudí
- dokáže spolupracovať na spoločnej úlohe v skupine, dokáže pracovať aj samostatne
- dokáže počúvať a akceptovať potreby a záujmy iných ľudí
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu

• **Stratégia vyučovania**

Formy práce:

frontálna: – pracuje sa s celou triedou spoločne

samostatná: - frontálna - celá trieda pracuje na rovnakej úlohe

-diferencovaná: - individuálna – žiaci podľa schopností pracujú na úlohách rôznej náročnosti

- skupinová – žiaci pracujú v skupinách podľa schopností

Metódy práce:

- výklad učiteľa
- zážitkové metódy učenia- hra, metódy tvorivej dramatizácie, didaktická hra, tvorivé metódy
- nadmerné zvýrazňovanie informácií
- viacnásobné opakovanie
- IVP
- algoritmizácia obsahu vzdelávania
- intenzívnej spätnej väzby
- zapojenie viacerých kanálov do prijímania informácií
- motivačné metódy
- fixačné metódy
- projektové vyučovanie
- práca s pracovnými listami, s výukovými programami PC
- demonštračné metódy

• **Učebné zdroje**

- učebnice: Brestenská a kol.: Fyzika pre 7.roč.ŠZŠ
- pracovné zošity: Brestenská a kol.: Pracovný zošit z fyziky pre 7. roč.ŠZŠ
- rôzne encyklopédie, knihy, časopisy, názorné pomôcky a ukážky

• **Hodnotenie predmetu**

Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie

Predmet:	Biológia
Vzdelávacia oblasť:	Človek a príroda
Ročník:	ôsmy
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	slovenský

Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	1	33
Počet hodín spolu	2	66

1. Charakteristika predmetu

Učivo biológie nadväzuje na poznatky, ktoré si žiaci osvojili vo vlastivede. Žiaci získavajú základné poznatky o živej a neživej prírode a prírodných procesoch vo vzájomných súvislostiach. Oboznamujú sa so základnou stavbou tela a spôsobom života živočíchov, rastlín a iných organizmov, s podmienkami ich zdravého vývinu, s ochranou a tvorbou životného prostredia. Učia sa chápať prírodu ako zdroj trvale udržateľného života na Zemi. Učia sa o škodlivosti fajčenia, alkoholu, toxikománie a dôsledkoch na ľudský organizmus.

Vyučovanie biológie je nevyhnutné realizovať najmä v prirodzenom prostredí, v konkrétnych podmienkach prírodného prostredia v danom regióne prostredníctvom vychádzok, exkurzií a názorného materiálu v súčinnosti s praktickou skúsenosťou mentálne postihnutých žiakov.

Konkrétne druhy rastlín a živočíchov a ich počet si môže vyučujúci určiť podľa regiónu, v ktorom sa škola nachádza.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania biológie vo 8.ročníku je:

- Získať základné poznatky o stavbe jednotlivých sústav ľudského tela, o ich základných činnostiach,
- vedieť ako sa prenášajú nákazlivé choroby a ako im predchádzať,
- pochopiť dôsledky škodlivosti užívania alkoholu, drog a fajčenia na ľudský organizmus,
- získať vedomosti o príčinách šírenia pohlavných chorôb a ich škodlivých dôsledkoch na ľudský organizmus,
- vedieť prakticky poskytnúť prvú pomoc.

3. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
Človek ako súčasť živej prírody	Pôvod a vývoj človeka. Ľudské rasy. Ľudský organizmus ako celok.	Žiak -

Oporná a pohybová sústava	Kosť, vývin a druhy kostí, spojenie kostí. Kostra človeka. Pohybová (svalová) sústava. Význam telesnej práce a športu pre vývin kostí a svalov. Prvá pomoc pri zlomeninách.	
Obehová sústava	Krvné cievy. Krv. Krvné skupiny. Srdce. Krvný obeh. Vplyv práce a športu na srdce a krvný obeh. Poranenia ciiev. Vonkajšia masáž srdca	
Dýchacia sústava	Dýchanie, stavba a činnosť dýchacej sústavy. Pľúca. Starostlivosť o dýchacie orgány. Prvá pomoc pri zastavení dýchania.	
Tráviaca sústava	Ústna dutina, starostlivosť o chrup. Choroby tráviacich orgánov.	
Vylučovanie	Močová sústava, choroby močových orgánov.	
Kožná sústava	Koža. Starostlivosť o kožu. Zásady prvej pomoci pri poraneniach kože.	
Nervová sústava	Mozog, miecha, nervy. Zmyslové orgány. Duševné zdravie, závislosť od drog. Prvá pomoc pri úrazoch mozgu, chrbtice a pri šoku. Rozmnožovanie, vývin jedinca, vnútromaternicový vývin jedinca. Jednotlivé obdobia života človeka.	
Prenášače a pôvodcovia rozličných ochorení	Mucha domová, šváb obyčajný, ploštica posteľná, voš detská, svrabovec kožný. Ochrana pred škodlivým hmyzom a jeho ničenie.	
Účinky rastlín na ľudský organizmus	Liečivé rastliny. Jedovaté a zdraviu škodlivé rastliny.	

4. Proces

K správnej životospráve, stravovaniu, dennému režimu vedieme žiakov cez pochopenie základnej činnosti jednotlivých orgánov ľudského tela. Učíme ich, že za svoje zdravie sú sami zodpovední. Vysvetľujeme im, že neviazaný pohlavný život vedie k narušeniu citového života človeka a je príčinou šírenia pohlavných chorôb a AIDS. Poučíme ich o hygiene tela, bielizne a bytu ako najúčinnnejšej ochrane pred šírením nákazlivých ochorení.

5. Štandard kompetencií – kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie

- žiak vie používať získané poznatky z prírodných vied v bežnom živote
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti
- vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi
- má vytvorené vedomie o ekológii
- je zodpovedný voči prírode
- chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie
- vie využiť svoj vlastný názor a zrealizovať ho
- dokáže využiť svoju kreativitu, skúša nové nápady
- objavuje radosť a uspokojenie z dobre vykonanej práce
- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce

Osobnostné kompetencie:

- dokáže ísť premyslene a vytrvalo k cieľu
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- zaujíma sa o nové veci
- dokáže spontánne vyjadrovať emócie
- je schopný odhadnúť pocity ostatných a brať ich do úvahy

Sociálne kompetencie:

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',
- vie prispôbiť svoje správanie, akceptuje druhých ľudí
- dokáže spolupracovať na spoločnej úlohe v skupine, dokáže pracovať aj samostatne
- dokáže počúvať a akceptovať potreby a záujmy iných ľudí
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu

6. Stratégia vyučovania

Formy práce:

frontálna: – pracuje sa s celou triedou spoločne

samostatná: - frontálna - celá trieda pracuje na rovnakej úlohe

-diferencovaná: - individuálna – žiaci podľa schopností pracujú na úlohách rôznej náročnosti

- skupinová – žiaci pracujú v skupinách podľa schopností

Metódy práce:

- výklad učiteľa
- zážitkové metódy učenia- hra, metódy tvorivej dramatizácie, didaktická hra, tvorivé metódy
- nadmerné zvýrazňovanie informácií
- viacnásobné opakovanie
- IVP
- algoritmizácia obsahu vzdelávania
- intenzívnej spätnej väzby
- zapojenie viacerých kanálov do prijímania informácií
- motivačné metódy
- fixačné metódy
- projektové vyučovanie

- práca s pracovnými listami, s výukovými programami PC
- demonštračné metódy

7. Učebné zdroje

- učebnice: Melišková, Mošková: Prírodopis pre 8.roč.ŠZŠ
- pracovné zošity: Melišková: Prírodopis pre 8.roč.ŠZŠ - Pracovný zošit
- rôzne encyklopédie, knihy, časopisy, internet

8. Hodnotenie predmetu

Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Dejepis	
Vzdelávacia oblasť:	Človek a spoločnosť	
Ročník:	ôsmy	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

1. Charakteristika predmetu

Cieľom predmetu dejepis je vytvárať a formovať historické vedomie žiakov, na základe ktorého by boli schopní pochopiť minulosť a prítomnosť krajiny, v ktorej žijú, situáciu Slovenskej republiky ako aj jej postavenie v Európe a zároveň si uvedomovať potrebu mierového spolunažívania národov. Vytvoriť elementárne predstavy z histórie na základe obrazového vnímania, celkového poznávania najdôležitejších období našich národných dejín so zameraním na pokrok, na najzákladnejšiu orientáciu vo vývoji spoločnosti, v slovenských dejinách, vo významných historických udalostiach, v osobnostiach, v kultúre.

Dávame prednosť obraznej prezentácii dejín s využitím kultúrno-historických pamiatok regiónu, zaujímavému rozprávaniu o udalostiach, osobnostiach, kultúrno-historických pamiatkach, efektívnemu využitiu umelecky spracovaných historických udalostí a osobností, poznávacej a emocionálnej zaangažovanosti žiakov pred pamäťovým osvojovaním historických faktov.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania dejepisu vo 8. ročníku je:

- Pochopiť príčiny a následky prvej a druhej svetovej vojny,
- vedieť využívať názorný materiál, „čítať obrázky“, časové priamky,
- vedieť nakresliť jednoduchú časovú priamku podľa vzoru,
- vedieť samostatne pracovať s pracovným zošitom.

3. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
Technické vynálezy na začiatku 20.storočia	Technické vynálezy v oblasti dopravy, energie, komunikácie, médií.	Žiak
Prvá svetová vojna	Vznik, príčiny, priebeh, koniec a dôsledky prvej svetovej vojny.	
Medzivojnové obdobie	Vznik Československa. Tomáš Garrigue Masaryk, Milan Rastislav Štefánik, Andrej Hlinka. Svetová hospodárska kríza. Nástup fašizmu v Európe. Mnichovská dohoda, rozpad Československa. Slovenská republika v rokoch 1939 – 1945.	
Druhá svetová vojna	Vznik, príčiny, priebeh druhej svetovej vojny. Slovenské národné povstanie, oslobodzovanie. Vstup USA do vojny, koniec a dôsledky druhej svetovej vojny.	
Povojnové obdobie a súčasnosť	Československo v rokoch 1945 – 1968, obdobie studenej vojny. Rok 1968, Alexander Dubček. Československo v rokoch 1968 – 1989, pád komunizmu. Vznik Slovenskej republiky.	

4. Proces

V preberanom učive objasňujeme konkrétne životné situácie, do ktorých sa ľudia dostávajú a svojim rozhodnutím môžu v dobrom alebo zlom ovplyvniť svoje prostredie. Žiaci za pomoci učiteľa odhaľujú aj to, čo je v minulosti negatívne, celý rad predsudkov, stereotypov, ktoré často pretrvávajú aj v prítomnosti.

• Štandard kompetencií – kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie

- žiak dokáže využiť získané základné poznatky na riešenie rôznych pracovných úloh z praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie
- vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi
- vie využiť svoj vlastný názor a zrealizovať ho
- dokáže využiť svoju kreativitu, skúša nové nápady
- objavuje radosť a uspokojenie z dobre vykonanej práce
- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce

Osobnostné kompetencie:

- dokáže ísť premyslene a vytrvalo k cieľu
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- zaujíma sa o nové veci
- dokáže spontánne vyjadrovať emócie

- je schopný odhadnúť pocity ostatných a brať ich do úvahy

Sociálne kompetencie:

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- vie prispôbiť svoje správanie, akceptuje druhých ľudí
- dokáže spolupracovať na spoločnej úlohe v skupine, dokáže pracovať aj samostatne
- dokáže počúvať a akceptovať potreby a záujmy iných ľudí
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície

- **Stratégia vyučovania**

Formy práce:

frontálna: – pracuje sa s celou triedou spoločne

samostatná: - frontálna - celá trieda pracuje na rovnakej úlohe

-diferencovaná: - individuálna – žiaci podľa schopností pracujú na úlohách rôznej náročnosti

- skupinová – žiaci pracujú v skupinách podľa schopností

Metódy práce:

- výklad učiteľa
- zážitkové metódy učenia- hra, metódy tvorivej dramatizácie, didaktická hra, tvorivé metódy
- nadmerné zvýrazňovanie informácii
- viacnásobné opakovanie
- IVP
- algoritmizácia obsahu vzdelávania
- intenzívnej spätnej väzby
- zapojenie viacerých kanálov do prijímania informácii
- motivačné metódy
- fixačné metódy
- projektové vyučovanie
- práca s pracovnými listami, s výukovými programami PC
- demonštračné metódy

- **Učebné zdroje**

- učebnice: Mojtovej: Dejepis pre 7.roč.ŠZŠ
- pracovné zošity: Mojtovej: Pracovný zošit z dejepisu pre 7. roč.ŠZŠ
- rôzne encyklopédie, knihy, časopisy, názorné pomôcky a ukážky

- **Hodnotenie predmetu**

Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Geografia	
Vzdelávacia oblasť:	Človek a spoločnosť	
Ročník:	ôsmy	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovacia jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

1. Charakteristika predmetu

V predmete geografia žiaci získavajú základné poznatky o svojej vlasti a o svete. Učivo nadväzuje na poznatky, ktoré si žiaci osvojili vo vlastivede. Žiaci postupujú od miestnej krajiny k poznaniu SR, jej postavenia v Európe, k základným informáciám o Európe a o svete. Súčasťou vyučovania zemepisu je práca s rôznymi druhmi máp. Práca s mapou nie je len prostriedkom, ale aj cieľom vyučovania, aby žiaci boli schopní orientovať sa podľa mapy aj v praktickom živote.

V rámci geografického učiva si žiaci osvojujú základy ochrany a tvorby životného prostredia. Žiaci si osvojujú základné vedomosti o svojej vlasti, regióne, v ktorom žijú, kultúre a národnej identite v európskom priestore. Učia sa chápať odlišnosti medzi jednotlivými kultúrami, vážiť si tradície národov, snažiť sa o spolužitie so všetkými národmi a národnosťami.

Osvojujú si poznatky o vzťahoch medzi zložkami prírodného prostredia a ľudskou spoločnosťou, zručnosti pri práci s mapou, učia sa využívať doplnujúce zdroje informácií.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania geografie vo 8. ročníku je:

- Vedieť pomenovať svetadiely a oceány,
- získať geografické poznatky o polohe, prírodných pomeroch, obyvateľstve a hospodárstve jednotlivých svetadielov,
- vedieť charakterizovať obyvateľstvo svetadielov podľa rás,
- vedieť pracovať s rôznymi druhmi máp a vyhľadávať v nich požadované informácie.

3. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
Zem a jej zobrazenie na mape	Druhy máp. Poludníky a rovnobežky. Podnebné pásma Zeme. Svetadiely a oceány.	Žiak
Svetadiely <i>Afrika</i>	Poloha, členitosť, povrch. Podnebie, vodstvo. Rastlinstvo, živočíšstvo. Obyvateľstvo. Štáty severnej, strednej a južnej Afriky.	
<i>Ázia</i>	Poloha, členitosť, povrch. Podnebie, vodstvo.	

<i>Amerika</i>	Rastlinstvo, živočíšstvo. Obyvateľstvo. Štáty juhozápadnej, strednej, východnej, južnej a juhovýchodnej Ázie.	
<i>Austrália a Oceánia</i>	Poloha, členitosť, povrch. Podnebie, vodstvo. Rastlinstvo, živočíšstvo. Obyvateľstvo. Štáty severnej, strednej a južnej Ameriky.	
<i>Antarktída</i>	Poloha, podnebie, povrch. Rastlinstvo, živočíšstvo, obyvatelia.	
<i>Oceány</i>	Tichý, Atlantický, Indický a Severný ľadový oceán.	

4. Proces

Dostatočný priestor venujeme práci s mapami a ďalšími doplňujúcimi informáciami. Oboznamujeme žiakov s hlavnými problémami súčasného sveta spojenými s rýchlym rastom obyvateľstva, urbanizáciou, s etnickými a náboženskými rozdielmi v jednotlivých častiach sveta, s rozdielmi v hospodárskej úrovni oblastí sveta, rozložením bohatých a chudobných oblastí.

5. Štandard kompetencií – kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie

- žiak dokáže využiť získané základné poznatky na riešenie rôznych pracovných úloh z praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti prírodných vied
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti
- vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi
- má vytvorené vedomie o ekológii
- je zodpovedný voči prírode
- chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie
- vie využiť svoj vlastný názor a zrealizovať ho
- dokáže využiť svoju kreativitu, skúša nové nápady
- objavuje radosť a uspokojenie z dobre vykonanej práce
- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce

Osobnostné kompetencie:

- dokáže ísť premyslene a vytrvalo k cieľu
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- zaujíma sa o nové veci
- dokáže spontánne vyjadrovať emócie
- je schopný odhadnúť pocity ostatných a brať ich do úvahy

Sociálne kompetencie:

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- vie prispôbiť svoje správanie, akceptuje druhých ľudí
- dokáže spolupracovať na spoločnej úlohe v skupine, dokáže pracovať aj samostatne
- dokáže počúvať a akceptovať potreby a záujmy iných ľudí

- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo

6. Stratégia vyučovania

Formy práce:

frontálna: – pracuje sa s celou triedou spoločne

samostatná: - frontálna - celá trieda pracuje na rovnakej úlohe

-diferencovaná: - individuálna – žiaci podľa schopností pracujú na úlohách rôznej náročnosti

- skupinová – žiaci pracujú v skupinách podľa schopností

Metódy práce:

- výklad učiteľa
- zážitkové metódy učenia- hra, metódy tvorivej dramatizácie, didaktická hra, tvorivé metódy
 7. nadmerné zvýrazňovanie informácii
 8. viacnásobné opakovanie
 9. IVP
 10. algoritmizácia obsahu vzdelávania
 11. intenzívnej spätnej väzby
 12. zapojenie viacerých kanálov do prijímania informácii
 13. motivačné metódy
 14. fixačné metódy
 15. projektové vyučovanie
 16. práca s pracovnými listami, s výukovými programami PC
 17. demonštračné metódy

18. Učebné zdroje

- učebnice: Mojtovej a kol.: Zemepis pre 7.roč.ŠZŠ
- pracovné zošity: Mojtovej: Pracovný zošit zo zemepisu pre 7. roč.ŠZŠ
- rôzne encyklopédie, knihy, časopisy, názorné pomôcky, mapy

19. Hodnotenie predmetu

Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Občianska náuka	
Vzdelávacia oblasť:	Človek a spoločnosť	
Ročník:	ôsmy	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovacia jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

1. Charakteristika predmetu

Občianska výchova cieľavedome ovplyvňuje poznanie a konanie žiakov v duchu humanity, morálky a demokracie. Vedie žiakov k tomu, aby svojimi postojmi a činmi prejavovali občiansku aktivitu, vlastenectvo, pozitívny vzťah k práci a jej výsledkom. Vplýva na žiakov v tom smere, aby si uvedomovali zodpovednosť k sebe, svojim blízkym, národu a celej spoločnosti, aby si uvedomovali svoju národnú a štátnu identitu.

Obsah vyučovacieho predmetu je založený na uplatňovaní väzieb výchovy a vzdelávania, na spájaní teoretických poznatkov s osobnou praxou, so životnými zážitkami a skúsenosťami žiakov. Získané poznatky poskytujú žiakovi vhodnú orientáciu pre budúci občiansky život.

Občianska výchova prináša žiakovi základné právne a ekonomické informácie, ktoré v inom predmete nedostane. Pozornosť venuje i rozvoju citovej a vôľovej sféry osobnosti žiaka. Integruje poznatky z iných predmetov. Najúžšie medzipredmetové vzťahy ju viažu s dejepisom, geografiou, etickou výchovou, materinským jazykom a literatúrou a biológiou.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania občianskej náuky vo 8. ročníku je:

- Poznať úlohu štátu v spoločnosti,
- oboznámiť sa s ústavou Slovenskej republiky,
- poznať základné práva a slobody občana Slovenskej republiky,
- vedieť sa orientovať vo vzťahoch kamarátstva, priateľstva a lásky,
- poznať a pochopiť úlohy rodiny pre človeka a štát.

3. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
Charakteristika štátneho zriadenia Slovenskej republiky	Vznik Slovenskej republiky, štátne symboly, štátne sviatky a pamätné dni. Hlavné mesto Slovenskej republiky. Funkcie štátu, orgány štátnej moci, orgány miestnej správy. Národnostné zloženie obyvateľstva SR, slovenské štátne občianstvo. Ústava, základné práva a slobody občana SR. Medzinárodné postavenie Slovenskej republiky.	Žiak
Kamarátstvo, priateľstvo,	Dospievanie: kamarátstvo,	

láska, manželstvo	priateľstvo, láska. Manželstvo: vznik a funkcie manželstva. Rodičovstvo: úlohy a poslanie rodiny, hospodárenie v rodine, zachovanie potomstva. Rozvod: jeho príčiny, dôsledky a prevencia. Základné práva detí.	
--------------------------	---	--

4. Proces

Pri preberaní učiva prvého tematického celku nadväzujeme na poznatky žiakov, ktoré získali vo vlastivede, dejepise a zemepise, orientujeme žiakov na budúci občiansky život. Učivo druhého tematického celku orientuje žiaka ako budúceho zakladateľa rodiny. Pri preberaní jednotlivých tém odporúčame zaradiť besedy s lekárom, sexuológom, psychológom, právnikom. Vhodné je aj spoločné sledovanie filmov, filmových ukážok a rozhovor o nich.

5. Štandard kompetencií – kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie

- žiak dokáže využiť získané základné poznatky na riešenie rôznych pracovných úloh z praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie
- vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi
- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému
- chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie
- vie využiť svoj vlastný názor a zrealizovať ho
- dokáže využiť svoju kreativitu, skúša nové nápady
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu)
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka a rešpektuje vkus iných ľudí
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr
- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce

Osobnostné kompetencie:

- dokáže ísť premyslene a vytrvalo k cieľu
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- zaujíma sa o nové veci
- dokáže spontánne vyjadrovať emócie
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom
- je schopný odhadnúť pocity ostatných a brať ich do úvahy

Sociálne kompetencie:

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- vie prispôbiť svoje správanie, akceptuje druhých ľudí
- dokáže spolupracovať na spoločnej úlohe v skupine, dokáže pracovať aj samostatne
- dokáže počúvať a akceptovať potreby a záujmy iných ľudí
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo

6. Stratégia vyučovania

Formy práce:

frontálna: – pracuje sa s celou triedou spoločne

samostatná: - frontálna - celá trieda pracuje na rovnakej úlohe
 -diferencovaná: - individuálna – žiaci podľa schopností pracujú na úlohách rôznej náročnosti
 - skupinová – žiaci pracujú v skupinách podľa schopností

Metódy práce:

- motivačný rozhovor
- motivačné rozprávanie
- motivačný problém
- výklad učiteľa
- demonštrácia učiteľom
- zážitkové metódy učenia- hra, metódy tvorivej dramatiky, didaktická hra, tvorivé metódy

7. Učebné zdroje

- učebnice: Rejková a kol.: Občianska výchova pre 7.roč.ŠZŠ
- rôzne encyklopédie, knihy, časopisy, názorné pomôcky a ukážky

8. Hodnotenie predmetu

Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Matematika	
Vzdelávacia oblasť:	Matematika a práca s informáciami	
Ročník:	ôsmy	
Forma štúdia:	Denná	
Vyučovacia jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	Týždenne	ročne
ŠVP	4	132
ŠkVP	1	33
Počet hodín spolu	5	165

1. Charakteristika predmetu

Poňatie vyučovania matematiky v špeciálnej základnej škole je v súlade s poňatím vyučovania matematiky na základnej škole.

Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života a pracovného pomeru.

Matematické vedomosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka, systematicky sa uplatňuje zásada názornosti. Pri opakovaní a upevňovaní učiva sa žiaci učia využívať svoje matematické poznatky pri riešení problémov praxe predovšetkým prostredníctvom riešenia úloh, ktorých námety zodpovedajú skúsenostiam a úrovni poznania žiakov špeciálnej základnej školy i pri riešení rôznych problémov v ostatných vyučovacích predmetoch. Spojeniu vyučovania matematiky s praxou prispieva i to, že sa žiaci naučia používať rôzne pomôcky umožňujúce geometrické konštrukcie.

Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručností a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôsobuje individuálnym schopnostiam žiaka.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného a štruktúrovaného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím.

Cieľom vyučovania matematiky vo 8. ročníku je:

- Poznať algoritmus písomného delenia jednociferným deliteľom so zvyškom a vedieť ho používať,
- poznať algoritmus písomného delenia dvojciferným deliteľom písomne alebo pomocou kalkulačky,
- poznať a vedieť využívať spôsoby kontroly správnosti výpočtu súčtu alebo rozdielu,
- správne chápať pojem zlomok, vedieť čítať a zapisovať zlomok,
- získať zručností v rysovaní a meraní uhlov,
- vedieť vypočítať obsahy štvorca, obdĺžnika a kruhu,
- chápať matematiku ako zdroj prostriedkov na riešenie praktických úloh.

3. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
ARITMETIKA		
Písomné násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 10 000	Písomné násobenie a delenie prirodzených čísel číslami 2 až 9.	Žiak - pozná algoritmus písomného násobenia a delenia prirodzených čísel číslami 2 až 9
Číselný obor do milióna	1. Čítanie, písanie a porovnávanie prirodzených čísel v obore do milióna. 2. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do milióna.	- vie pomenovať čísla podľa počtu číslic, zapísať číselné rady pridaním tisícok, desaťtisícok a stotisícok - dokáže hľadať zobrazenie viacciferného čísla na číselnej osi, pomocou číselnej tyče sa vie presvedčiť o veľkosti čísla, porovnať čísla znakmi rovnosti a nerovnosti - dokáže urobiť skúšku správnosti pri sčítaní a odčítaní, vie sčítať spamäti násobky čísla 1000, 10 000, 100 000, správne zapísať čísla pod seba v písomnom sčítaní i odčítaní. - vie rozložiť čísla a určiť ich pozíciu v desiatkovej sústave - snaží sa riešiť jednoduché slovné úlohy so zápisom a odpoveďou - dokáže používať kalkulačku na sčítanie a odčítanie
	Delenie so zvyškom číslami 2 až 9.	

Delenie viacciferných čísel jednociferným deliteľom so zvyškom Písomné delenie viacciferných čísel dvojcifernými deliteľmi aj pomocou kalkulačky Písomné násobenie viacciferných čísel dvojcifernými činiteľmi aj pomocou kalkulačky	Písomné násobenie číslami 10 až 99. 1. Pojem zlomku, delenie celku na zlomky, čítanie a písanie zlomkov. 2. Výpočet zlomku z čísla. Názorné uvedenie rovnosti dvoch zlomkov. 3. Desatinný zlomok, rovnosť desatinných zlomkov.	- vie využiť vedomosti z násobenia a delenia číslami 10, 100 a 1 000 pri premene jednotiek hmotnosti, dĺžky, objemu, ukázať význam matematiky v reálnej praxi - vie využiť vedomosti z násobenia trojciferných čísel v reálnej praxi. Hra s imitáciami peňazí s cieľom automatizácie násobkov - trénuje si správnosť výpočtu skúškou správnosti - dokáže nájsť v učebnici informáciu o správnom matematickom postupe delenia - pozná význam delenia pre bežný život - učí sa sebakontrolu - vie vysvetliť princíp spravodlivého delenia - vie pomenovať čísla podľa počtu číslíc, zapísať číselné rady pridaním tisícok, desaťtisícok a stotisícok - dokáže hľadať zobrazenie viacciferného čísla na číselnej osi, pomocou číselnej tyče sa vie presvedčiť o veľkosti čísla, porovnať čísla znakmi rovnosti a nerovnosti, napísať znak zaokrúhľovania a ovládať jeho význam a princíp
Zlomky	1. Zápis desatinného zlomku ako desatinného čísla. 2. Čítanie a písanie, porovnávanie, zaokrúhľovanie desatinných čísel. 3. Sčítanie desatinných čísel. 4. Odčítanie desatinných čísel. 5. Násobenie desatinných čísel (násobenie číslami 10, 100, 1000; násobenie prirodzenými číslami; násobenie desatinnými číslami). 6. Delenie desatinných čísel (delenie dvoch prirodzených čísel - podiel je desatinné číslo; delenie desatinných čísel prirodzeným číslom; delenie desatinných čísel číslami 10, 100, 1 000; delenie desatinných čísel desatinnými číslami)	
Desatinné čísla		
GEOMETRIA		
Uhol	1. Meranie uhla danej veľkosti 2. Vyznačovanie uhla danej veľkosti	
Obsahy rovinných útvarov	1. Jednotky obsahu 2. Obsah štvorca 3. Obsah obdĺžnika	
Obvod a obsah kruhu	1. Dĺžka kružnice, obvod kruhu 2. Obsah kruhu	
Geometrické telesá	1. Ihlan – popis základných vlastností 2. Kužeľ – popis základných vlastností	

4. Proces

Geometrické učivo odporúčame preberať priebežne s ostatným učivom počas celého školského roka. Základné spoje sčítania, odčítania, násobenia a delenia spamäti a písomne utvrdzujeme priebežne formou „päťminútoviek“. Učíme žiakov riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy. Pri zadávaní samostatných prác uplatňujeme diferencovaný prístup.

5. Štandard kompetencií – kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie:

- žiak vie používať získané informácie v bežnom živote
- vie využiť svoj vlastný názor a zrealizovať ho
- dokáže využiť svoju kreativitu, skúša nové nápady
- vie si predstaviť ako postupovať ďalej podľa priloženého návodu alebo postupu
- objavuje radosť a uspokojenie z dobre vykonanej práce
- dokáže začať riešiť problematické úlohy
- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pritom konkrétne a abstraktné myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky
- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa
- vie používať vyučovacie programy

Osobnostné kompetencie:

- dokáže ísť premyslene a vytrvalo k cieľu
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- zaujíma sa o nové veci
- dokáže spontánne vyjadrovať emócie
- je schopný odhadnúť pocity ostatných a brať ich do úvahy

Sociálne kompetencie:

- vie prispôbiť svoje správanie, akceptuje druhých ľudí
- vie pracovať samostatne
- dokáže spolupracovať na spoločnej úlohe v skupine
- dokáže počúvať a akceptovať potreby a záujmy iných ľudí
- má úctu k živým a neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- vie rozoznať problém alebo konflikt v medziľudských vzťahoch
- dokáže sa dopracovať ku konštruktívnemu riešeniu problému alebo konfliktu

6. Stratégia vyučovania – metódy a formy práce

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Špeciálne metódy:

7. nadmerné zvýrazňovanie informácii
8. viacnásobné opakovanie
9. IVP
10. algoritmizácia obsahu vzdelávania
11. intenzívnej spätnej väzby
12. zapojenie viacerých kanálov do prijímania informácii
13. motivačné metódy
14. fixačné metódy
15. projektové vyučovanie
16. práca s výukovými programami PC
17. demonštračné metódy

Formy: individuálna forma vzdelávania

18. Učebné zdroje

- učebnice: Melišková: Matematika pre 8. ročník ŠŽŠ
- pracovný zošit: Melišková: Matematika pre 8. ročník ŠŽŠ – Pracovný zošit
- didaktické prostriedky, programy IKT

19. Hodnotenie predmetu

Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Informatická výchova	
Vzdelávacia oblasť:	Matematika a práca s informáciami	
Ročník:	ôsmy	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovacia jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	0,5	16,5
ŠkVP	0,5	16,5
Počet hodín spolu	1	33

1. Charakteristika predmetu

Predmet informatická výchova má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci môžu pomocou rôznych aplikácií precvičovať napr. učivo z matematiky, slovenského jazyka a iných predmetov. Získavajú vedomosti za podpory edukačných programov napr. z vlastivedy

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Cieľom predmetu je zoznámiť sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote, získať základné zručnosti v používaní počítača primerane individuálnym schopnostiam žiaka s mentálnym postihnutím.

Cieľom vyučovania INF vo 8. ročníku je:

- Vedieť samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore,
- vedieť pracovať s USB kľúčom,
- rozšíriť zručnosti v práci s textom, vedieť používať nástroje na úpravu textov,
- vedieť používať e- mail, Internet,
- vedieť si samostatne nájsť a prečítať informáciu na Internete,
- vedieť narábať s multimediálnou informáciou – prehrať video, zvuk, spustiť, zastaviť,
- vedieť vytvoriť oznam, plagát,
- vedieť prezentovať výsledky svojej práce.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- **Informácie okolo nás**
- **Komunikácia prostredníctvom IKT**
- **Postupy, riešenie problémov**
- **Princípy fungovania IKT**
- **Informačná spoločnosť**

Informácie okolo nás – žiaci sa učia pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby vedeli základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou, získali prvé zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí, porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí.

Komunikácia prostredníctvom IKT – sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie sa. Žiaci by sa mali naučiť pracovať s elektronickou poštou, mali by pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete, uvedomovať si bezpečnostné riziká pri práci s internetom

Postupy, riešenie problémov – žiaci sa zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako program, programovanie.

Princípy fungovania IKT – sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť s možnosťami vstupných a výstupných zariadení, so získavaním základných zručností pri práci so súbormi a priečinkami.

Informačná spoločnosť – tematický okruh sa zaoberá s etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Žiaci by sa mali oboznámiť s ukážkami využitia IKT v bežnom živote, pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám, viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
Informácie okolo nás	<i>Zvuk, zvukový súbor, prehrávač, nahrávanie, efekty.</i> Prehrávanie, ukladanie zvukového záznamu. <i>Rozširovanie zručnosti v práci s textom (dodržiavanie základných zásad písania textu).</i> Kombinácia textu a obrázka. Ukladanie informácií do súborov (text, obrázok, zvuk). Práca s dvoma oknami- kopírovanie z jedného do druhého. Počítačové didaktické hry, ktoré obsahujú rôzne typy informácií (hlavolamy s číslami, slovami, písmenami, dopĺňovanie do máp).	Žiak - vie v predtlačenom formulári vyplniť svoje základné údaje o sebe a svojej rodine - snaží sa dodržiavať gramatické pravidlá, veľkosť a tvary písma. - vie zostaviť vlastný obrázok, kopírovať, mazať, presúvať, vytvoriť priečinok
Komunikácia prostredníctvom IKT	<i>e- mail, poštový program, e- mailová adresa, adresár</i> Samostatné posielanie a prijímanie jednoduchých listov. Tvorba a využitie adresára. Bezpečné a etické správanie v e- mailovej komunikácii, ochrana osobných údajov. <i>www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie</i> Vyhľadávanie informácií a obrázkov na Internete a ich správne použitie. Výber vhodnej informácie, triedenie informácií. Práca s kľúčovým slovom. Detské webové stránky, on-line hry, zásady správania sa na portáloch. Školské portály.	- vie si vytvoriť svoju e-mailovú adresu, zistiť a zapísať adresy školy, priateľov a rodiny do adresára, napísať a poslať e-mail - vie zistiť kontaktné údaje na svoju školu, web, e-mail, telefón. - vie otvoriť webové stránky pre deti, informačné stránky: www.cp.sk, www.mhd.sk, www.mapy.sk, www.slovakrail.sk, www.zachranari.sk.

Postupy, riešenie problémov	<i>Detský programovací jazyk, elementárne príkazy</i> Návody, recepty z bežného života (návod na opravu, kuchársky recept). Riešenie hlavolamov, bludiská, obrázkové stavebnice. Samostatné ovládanie výučbového softvéru. Používanie vyučovacích programov pre žiakov, ktoré rozvíjajú logické myslenie.	- dokáže zostaviť a správne napísať kľúčové slová a vybrať si z ponuky prehliadača - vie pracovať s programom Skicár, LogoMotion a inými
Princípy fungovania IKT	<i>Tlačiareň, skener</i> Zapínanie, vypínanie, vkladanie papiera, tlačenie, skenovanie textu, obrázka. <i>CD mechanika</i> Ovládanie CD mechaniky, spustenie CD, DVD, USB- pamäťový kľúč. Samostatné ukladanie informácií (súbor, meno súboru, vytváranie priečinkov, ukladanie do priečinkov). <i>Mikrofón, slúchadlá</i> Práca so slúchadlami - zapojenie, hlasitosť.	- vie používať vybrané klávesy - dokáže obsluhovať tlačiareň - dokáže umiestniť CD v PC, spustiť CD, hudobné, výukové, hry, rozprávky a filmy -vie vytvoriť nový dokument, napísať, opraviť a uložiť informácie do súboru do PC, na USB kľúč - oboznamuje sa s ukázkami využitia IKT v bežnom živote
Informačná spoločnosť	<i>Informačné technológie v škole</i> Využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety. Bezpečnosť počítača - prečo a pred kým treba chrániť počítač. <i>Voľný čas a IKT</i> Počítačové hry, hudba, filmy.	- dokáže používať výukové CD na precvičenie učiva - vie si vybrať stránky s hrami, orientovať sa na stránke s hrami, vhodný výber hier a hudby

4. Proces

Žiaci získavajú zručnosti prostredníctvom aplikácií, ktoré sú primerané obsahom aj ovládaním ich veku a mentálnym schopnostiam. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo zo slovenského jazyka, matematiky, prírodovedných i spoločenskovedných oblastí. V rôznych grafických editoroch rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenie.

Učíme ich využívať možnosti IKT pri riešení projektových úloh a ich prezentácii.

5. Štandard kompetencií – kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie:

- žiak vie používať získané informácie v bežnom živote
- vie správne a vhodne zareagovať v rôznych situáciách
- vie využiť svoj vlastný názor a zrealizovať ho
- dokáže využiť svoju kreativitu, skúša nové nápady
- vie si predstaviť ako postupovať ďalej podľa priloženého návodu alebo postupu
- objavuje radosť a uspokojenie z dobre vykonanej práce
- dokáže začať riešiť problematické úlohy
- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa
- vie používať vyučovacie programy
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu

Osobnostné kompetencie:

- dokáže ísť premyslene a vytrvalo k cieľu
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- zaujíma sa o nové veci
- dokáže spontánne vyjadrovať emócie
- je schopný odhadnúť pocity ostatných a brať ich do úvahy

Sociálne kompetencie:

- vie prispôbiť svoje správanie, akceptuje druhých ľudí
- vie pracovať samostatne
- dokáže spolupracovať na spoločnej úlohe v skupine
- dokáže počúvať a akceptovať potreby a záujmy iných ľudí
- má úctu k živým a neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- vie rozoznať problém alebo konflikt v medziľudských vzťahoch
- dokáže sa dopracovať ku konštruktívnemu riešeniu problému alebo konfliktu

6. Stratégia vyučovania – metódy a formy práce

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Špeciálne metódy:

7. nadmerné zvýrazňovanie informácií
8. viacnásobné opakovanie
9. IVP
10. algoritimizácia obsahu vzdelávania
11. intenzívnej spätnej väzby
12. zapojenie viacerých kanálov do prijímania informácií
13. motivačné metódy
14. fixačné metódy
15. projektové vyučovanie
16. práca s výukovými programami PC
17. demonštračné metódy

Formy: individuálna forma vzdelávania

18. Učebné zdroje

Demonštračné pomôcky a IKT budú využívané podľa možností školy. Učebné zdroje predstavujú informácie pre žiakov, ich motivácie, získavanie, upevňovanie vedomostí, zručností a postojov. Môžu nimi byť rôzne učebnice, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno – technické a didaktické prostriedky, internet, ...
 Program Skicár, LogoMotion a iné
 Prezentácie v PowerPointe
 Edukačné DVD a CD (Ferdova matematika, Detský kútik a iné)

19. Hodnotenie

Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Pracovné vyučovanie	
Vzdelávacia oblasť:	Človek a svet práce	
Ročník:	ôsmy	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovacia jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	4	132
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	4	132

1. Charakteristika predmetu

Pracovné vyučovanie je pre žiakov s mentálnym postihnutím najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktoré od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností a spolupôsobí na zvýšenie ich rozumovej úrovne. Žiaci v tomto predmete získavajú vedomosti z rôznych pracovných činností, vrátane elementárnych technických a výrobných poznatkov. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. V spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiakov.

V pracovnom vyučovaní získavajú žiaci základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch. Učia sa rozoznávať druhy materiálov, ich vlastnosti, poznávať konštrukciu a funkciu nástrojov, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Žiaci sa postupne primerane veku vedú k chápaniu vzťahov medzi materiálom, nástrojmi a spôsobmi práce. Postupne sa tak rozvíja ich technické myslenie a vyjadrovanie a technická pripravenosť. Pracovné vyučovanie vzbudzuje u žiakov záujem o prácu, uspokojuje ich túžbu po činnosti, zameranie práce na užitočný výsledok, vzbudzuje ich iniciatívu a pozitívny vzťah k práci, pestuje zmysel pre poriadok, cit pre krásu a vhodnosť materiálu, nástrojov a spôsobov práce. Pri práci si žiaci osvojujú kultúrne návyky. Systematicky poznávajú hlavné prvky organizácie, hygieny a bezpečnosti pri práci. Učia sa pracovať disciplinovane, starostlivo, hospodárne zaobchádzať s materiálom a nástrojmi.

Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ostatných predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacimi predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností mentálne postihnutých žiakov – spájať konkrétnu činnosť s poučením, prax s teóriou. Pracovné zaťaženie musí byť primerané fyzickým schopnostiam žiakov. Nesmie byť tak náročné, aby žiakov vyčerpalo, ale ani príliš jednoduché, lebo by nedostatočne aktivizovalo ich myslenie a v dostatočnej miere ich nezamestnávalo.

Nevyhnutnou súčasťou pracovného vyučovania sú exkurzie, ktoré umožňujú žiakom už od najnižších ročníkov poznávať prácu dospelých na rozličných pracoviskách a posilňovať spojenie pracovného vyučovania so životom.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania pracovného vyučovania vo 8.ročníku je:

- Zdokonaľovať sa v ručnom obrábaní dreva a kovu,
- vedieť používať posuvné meradlo,
- učiť sa robiť pracovný náčrt, zostaviť pracovný postup,
- naučiť sa čítať náčrty a jednoduché technické výkresy,
- naučiť sa hodnotiť výsledok svojej práce,
- poznať potraviny, ktoré sú dôležité pre zdravie,
- rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci.

3. Obsah vzdelávania

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopnosti žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke *sebaobslužné činnosti* žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Obsahom zložky *práce v domácnosti* je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručnosti potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

V zložke *práce v dielni* si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.

V zložke *pestovateľské práce* sa žiaci učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny. Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy tak, aby bola zachovaná časová dotácia predmetu pracovné vyučovanie podľa učebného plánu.

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
Sebaobslužné činnosti		Žiak
<i>Osobná hygiena</i>	Opakovanie zásad osobnej hygieny. Intímna hygiena dievčat a ženy.	- vie udržiavať čistotu svojich rúk, dokáže sa starať o nechty
<i>Hygiena domácnosti</i>	Veľké upratovanie domácnosti. Ručné pranie bielizne. Pranie bielizne v práčke (podľa možností školy). Žehlenie podľa značiek na textile.	- vie čo obsahuje domáca lekárnička - vie umývať okná, dvere, čistiť odev a obuv

Práce v dielni <i>Práce s drevom</i>	Zdokonaľovanie sa v ručnom obrábaní dreva, hobľovanie, povrchové natieranie. Tmelenie, brúsenie. Spájanie dreva čapmi a rozperami. Práca podľa technického výkresu. Rezanie rámovou pilou. Napúšťanie hydrovoskom a leštenie. <i>Príklady výrobkov: stojan na obrúsky, sušič na utierky, polička, rám čapovaním.</i>	-sa dokáže zdokonaľovať v osvojených technikách -vie zošívateľ, merať, orezávať, rezať, lepiť a používať určitý materiál a pomôcky
<i>Práce s kovem</i>	Obrysovanie, sekanie, rezanie ručnou pilkou, vŕtanie, pilovanie, spájkovanie, rezanie vnútorného a vonkajšieho závitu. Vyklepávanie. Používanie posuvného meradla. <i>Príklady výrobkov: svietnik, ozdobný vešiak, lopatka na smeti a iné.</i>	vie pracovať s drevom - vie spájať drevo klincami, skrutkami - vie používať dláto
<i>Práce s plastmi</i>	Oboznámenie sa s rozličnými druhmi plastov. Význam recyklácie plastov. Pílenie, vŕtanie, tvarovanie, lámanie, spájanie, lepenie, brúsenie, leštenie organického skla, novoduru. Rezanie závitov. Tvarovanie novoduru. <i>Príklady výrobkov: obuvák, kliešte na cukor, držiak na zubné kefký a iné.</i>	
<i>Práca s kožou a koženkou</i>	Meranie, rezanie, prerážanie, šitie, nitovanie kože. <i>Príklady výrobkov: púzdro na nôž, šľapky.</i>	
<i>Práce s rozličným materiálom</i>	Náplň určí vyučujúci.	

<i>Háčkovanie</i>	Zdokonaľovanie techniky háčkovania. <i>Výrobok: napríklad jednoduchý odev pre bábiku.</i>	- dokáže háčkovať - snaží sa pliesť
<i>Pletenie</i>	Zdokonaľovanie techniky pletenia. <i>Výrobok: rukavice, ponožky.</i>	
<i>Starostlivosť o dojča</i>	Oboznamovanie sa s detskou výbavičkou. Prebaľovanie dojčat'a, udržiavanie dojčat'a v čistote, kúpanie. Príprava mlieka. Denný režim dieťat'a. Hygiena ženy a matky.	
Základy technického kreslenia	Učivo základov technického kreslenia aplikujeme v súlade s konkrétnym výrobkom, na ktorom žiaci pracujú. Rysovanie uhlov, kolmíc: - základné vlastnosti rôznobežiek, - kolmica, - pravý uhol, - druhy uhlov, označenie uhlov. Rovinné obrazce: - pomenovanie obrazcov, rozlišovanie na základe vlastností (obdĺžnik, štvorec, kruh) - kosoštvorec, kosodĺžnik (rysovanie, rozlišovanie). Kótovanie rovinných obrazcov: - kótovanie v technickej praxi, - význam a úloha kótovania, objekt kótovania, - základné pojmy: kótovacie čiary, vynášacie čiary, hraničenie, - šípky, šikmé čiary, písanie kót a ich význam, - kótovanie rovinných obrazcov, - kótovanie uhlov. Zhotovovanie náčrtov rovinných obrazcov.	-pozná rysovacie potreby a vie s nimi pracovať

4. Proces

Odporúčame podľa miestnych možností exkurziu do stolárskej a zámočnickej dielne so zameraním na ručné opracovanie dreva a kovu.

Pri preberaní učiva o plastoch odporúčame zaradiť vychádzku orientovanú na pozorovanie odpadových materiálov z plastov vo vzťahu k životnému prostrediu. Oboznamujeme žiakov s významom triedenia odpadkov a využitia odpadového materiálu z domácnosti pre ďalšie spracovanie. Pri práci s materiálmi upriamujeme

pozornosť žiakov na efektívnu prácu – racionálnu prácu s materiálmi a nástrojmi. Snažíme sa využívať tímovú prácu, viesť žiakov ku vzájomnej komunikácii v tíme, vedieť uplatniť svoj názor pri riešení problému, učiť sa niest zodpovednosť za prácu celého tímu. Pri príprave jedál podľa receptov poučíme žiakov, že pôsobením vyššej teploty ako aj dlhším zohrievaním sa v rastlinných olejoch, ale aj iných druhoch tukov ničia cenné látky. V rámci medzipredmetových vzťahov s učivom biológie ich poučíme o ukladaní cholesterolu v stenách tepien.

5. Štandard kompetencií – kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie:

- žiak vie používať získané informácie v bežnom živote
- správne a vhodne zareagovať v rôznych situáciách
- vie využiť svoj vlastný názor a zrealizovať ho
- dokáže využiť svoju kreativitu, skúša nové nápady
- vie si predstaviť ako postupovať ďalej podľa priloženého návodu alebo postupu
- objavuje radosť a uspokojenie z dobre vykonanej práce
- dokáže začať riešiť problematické úlohy
- dokáže ísť premyslene a vytrvalo k cieľu
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality v ktorej žije, spoločnosti a prírody

Osobnostné kompetencie:

- dokáže ísť premyslene a vytrvalo k cieľu
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- zaujíma sa o nové veci
- dokáže spontánne vyjadrovať emócie
- je schopný odhadnúť pocity ostatných a brať ich do úvahy

Sociálne kompetencie:

- vie prispôbiť svoje správanie, akceptuje druhých ľudí
- vie pracovať samostatne
- dokáže spolupracovať na spoločnej úlohe v skupine
- dokáže počúvať a akceptovať potreby a záujmy iných ľudí
- má úctu k živým a neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- vie rozoznať problém alebo konflikt v medziludských vzťahoch
- dokáže sa dopracovať ku konštruktívnemu riešeniu problému alebo konfliktu

6. Stratégia vyučovania – metódy a formy práce

- motivačné metódy
- fixačné metódy
- práca vo dvojiciach, skupinová práca
- projektové vyučovanie
- didaktické hry, hry zamerané na tvorivosť
- práca s výukovými programami PC
- demonštračné metódy

7. Učebné zdroje

Na vzdelávanie budú použité pracovné listy a materiály vypracované učiteľom k jednotlivým tematickým celkom, prírodný materiál, a pod.

Veľmi dôležitou podmienkou je materiálne zabezpečenie pracovného vyučovania. Sú to najmä pracovne a dielne, sklad materiálu, pozemok, dostatok vyhovujúcich nástrojov, pracovných a učebných pomôcok a jednotného materiálu pre žiakov.

Pracovné prostredie musí vyhovovať hygienickým podmienkam (čistý vzduch, vhodné osvetlenie, čistota pracoviska, atď.). K hygienickým podmienkam patrí aj vhodné oblečenie na pracovné vyučovanie. Nevyhnutným doplnkom dielne je príručná lekárnica.

V pestovateľských prácach sa na školskom pozemku (záhrade) určí pre jednotlivé pracovné skupiny dostatočná plocha s prihliadnutím na vek a možnosti žiakov a na technickú vybavenosť školy. Na pestovateľské práce možno využiť aj kútik prírody v každej učebni.

Na hodinách pracovného vyučovania sa používajú rôzne učebné pomôcky. Zvyčajne je to vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce, ďalej sú to výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, filmy, diapozitívy a diafilmy.

8. Hodnotenie

Spôsoby hodnotenia:

- verbálne (slovné)
- neverbálne (mimika, gestá)
- známku (žiaci sú hodnotení podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Svet práce	
Vzdelávacia oblasť:	Človek a svet práce	
Ročník:	ôsmy	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovacia jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	0,5	16,5
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	0,5	16,5

1. Charakteristika predmetu

Cieľom predmetu je pripraviť žiakov s mentálnym postihnutím na život v praxi, na to, aby sa v budúcnosti dokázali uplatniť na trhu práce, aby dokázali dodržiavať pravidlá, povinnosti a záväzky, aby sa dokázali adaptovať na zmenené pracovné podmienky.

Vzdelávanie v tejto oblasti vedie žiakov s mentálnym postihnutím k poznaniu pracovných činností, ktoré napomáhajú k vytváraniu možných záujmov a využitiu voľného času, k orientácii v rôznych odboroch ľudskej činnosti a k osvojeniu si potrebných poznatkov.

Žiaci sa oboznamujú s právami a povinnosťami zamestnancov a zamestnávateľov, v modelových situáciách sa učia prezentovať seba pri uchádzaní sa o zamestnanie, oboznamujú sa s možnosťami využitia poradenskej pomoci v prípade neúspešného hľadania zamestnania. V predmete sa využívajú poznatky z pracovného vyučovania a občianskej náuky.

Súčasťou vyučovania sú vychádzky a exkurzie, pri ktorých žiaci získavajú konkrétne poznatky z rôznych odborov pracovnej činnosti, prehľad o učebných odboroch na konkrétnych odborných učilištiach. Pri plánovaní exkurzií odporúčame spolupracovať s výchovným poradcom.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania vo 8. ročníku je:

- Poznať pracovné činnosti vybraných profesií,
- mať prehľad o učebných odboroch,
- vedieť posúdiť svoje možnosti v oblasti profesie,
- využiť profesijné informácie a poradenské služby pre výber ďalšieho vzdelávania.

3. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
Voľba profesijnej orientácie	Osobné záujmy a ciele. Telesný a zdravotný stav. Osobné vlastnosti a schopnosti. Vplyvy na voľbu profesijnej orientácie. Práca s profesijnými informáciami a využívanie poradenských služieb.	Žiak - vie porozprávať o povolaniach v jednotlivých oblastiach - vie čo je práca - rozumie pojmu pracovné podmienky - pozná podmienky vykonávania určitej práce (kvalifikačné predpoklady - dôležitosť učenia sa)
Možnosti ďalšieho vzdelávania	Náplň učebných odborov. Informácie o ďalšom vzdelávaní.	

4. Proces

Nadväzujeme na poznatky, ktoré získali žiaci v siedmom ročníku o trhu práce (povolaniach ľudí, druhoch pracovísk, charaktere a druhoch pracovných činností, kvalifikačných požiadavkách). Vedeť žiakov k poznávaniu pracovných činností, ktoré napomáhajú vytvárať ich osobné záujmy a ciele. Učíme ich orientovať sa v informáciách a využívať poradenské služby. Oboznamujeme ich s možnosťami ďalšieho vzdelávania a charakteristikou učebných odborov.

5. Štandard kompetencií - kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie

- žiak vie používať získané informácie v bežnom živote
- správne a vhodne zareagovať v rôznych situáciách
- vie využiť svoj vlastný názor a zrealizovať ho
- dokáže využiť svoju kreativitu, skúša nové nápady
- vie si predstaviť ako postupovať ďalej podľa priloženého návodu alebo postupu
- objavuje radosť a uspokojenie z dobre vykonanej práce
- dokáže začať riešiť problematické úlohy
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce

Osobnostné kompetencie:

- dokáže ísť premyslene a vytrvalo k cieľu
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- zaujíma sa o nové veci
- dokáže spontánne vyjadrovať emócie
- je schopný odhadnúť pocity ostatných a brať ich do úvahy

Sociálne kompetencie:

- vie prispôbiť svoje správanie, akceptuje druhých ľudí
- vie pracovať samostatne
- dokáže spolupracovať na spoločnej úlohe v skupine
- dokáže počúvať a akceptovať potreby a záujmy iných ľudí

- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu
- vie rozoznať problém alebo konflikt v medziľudských vzťahoch
- dokáže sa dopracovať ku konštruktívnemu riešeniu problému alebo konfliktu

6. Stratégia vyučovania

Formy práce:

frontálna: – pracuje sa s celou triedou spoločne

samostatná: - frontálna - celá trieda pracuje na rovnakej úlohe

-diferencovaná: - individuálna – žiaci podľa schopností pracujú na úlohách rôznej náročnosti

- skupinová – žiaci pracujú v skupinách podľa schopností

Metódy práce:

7. motivačný rozhovor

8. motivačné rozprávanie

9. motivačný problém

10. výklad učiteľa

11. demonštrácia učiteľom

12. zážitkové metódy učenia- hra, metódy tvorivej dramatiky, didaktická hra, tvorivé metódy

13. Učebné zdroje

Odporúčaná literatúra: Kolektív autorov: *Úvod do sveta práce*, Bratislava: Logos, 2000 + 15 publikácií *Svet práce*, Bratislava: Logos, 2000.

názorné ukážky, pomôcky, encyklopédie, knihy, časopisy....

14. Hodnotenie predmetu

Spôsoby hodnotenia:

- verbálne (slovné)
- neverbálne (mimika, gestá)
- známku (žiaci sú hodnotení podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Výtvarná výchova	
Vzdelávacia oblasť:	Umenie a kultúra	
Ročník:	ôsmy	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

1. Charakteristika predmetu

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdzanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia.

Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života.

Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité možnosti pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnej základnej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov.

Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom výtvarnej výchovy vo vyšších ročníkoch špeciálnej základnej školy je i naďalej viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse, k výchove vkusu a k rozvoju už osvojených základných výtvarných zručností. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné neustále brať do úvahy nielen výtvarnú typológiu detí, ale hlavne druh a stupeň postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti každého žiaka.

Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

Cieľom vyučovania VV vo 8. ročníku je:

- Prehlbovať získané poznatky a zručnosti v základných výtvarných technikách dopĺňaním zložitejších foriem výtvarného vyjadrovania,
- kultivovať výtvarný prejav žiakov hlbším poznávaním výrazových prostriedkov,
- rozvíjať cit a pochopenie pre estetickú a praktickú funkciu trojrozmerných foriem a ich vzťah k priestoru a vzájomnému usporiadaniu,
- prehľbovať vzťah žiakov k výtvarnému umeniu a k estetickým hľadiskám a hodnotám životného prostredia.

3. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
Výtvarné osvojovanie skutočností	Čerpanie námetov zo skutočnosti, ktorá zodpovedá záujmom žiakov, ich zážitkom. Kompozície s postavou a menšou skupinkou postáv jednoducho rozmiestnených v priestore. Voľné vyjadrenie proporcie a pohybu ľudskej postavy na základe poznania, pozorovania a poučenia. Zjednodušovanie typických predmetov a tvarov do grafickej podoby. Detaily v kresbe (postavy, tváre a pod.) <i>Výtvarné techniky:</i> kresba, grafika (tlač z výšky, tlač z hĺbky – suchá ihla, sadroryt, linoryt. <i>Výtvarný materiál:</i> volíme podľa výberu výtvarnej techniky.	Vedieť výtvarne vyjadriť dej a situáciu. Vedieť ohraničovať situáciu a časť deja. Výtvarne vyjadriť silný zážitok. Výtvarnou líniou vedieť vyjadriť jednoduché stroje. Vedieť výtvarne vyjadriť krajinu.

	Výtvarné vyjadrovanie tvarových, farebných a priestorových javov, prehlbovanie poznatkov perspektívneho zobrazovania. <i>Príklady námetov:</i> Svet pod lupou a mikroskopom, kryštály, nerasty. Motív krajiny – blízke okolie školy, tiché zákutia ulíc a parkov. <i>Výtvarné techniky:</i> široká škála základných, čistých i aplikovaných a kombinovaných techník. <i>Výtvarný materiál :</i> volíme podľa výberu výtvarnej techniky.	Výtvarne vyjadriť vzťah k lesom, k prírode. Vedieť vyjadriť jednoduché situácie kontrastnými farbami. Vedieť využívať aj doplnkové farby. Výtvarne vyjadriť silný zážitok.
Práca s výtvarnými prostriedkami	Prehlbovanie poznatkov žiakov o zákonitostiach úžitkového umenia, výtvarnej výrobe prostredníctvom dekoratívnych prác a výtvarných činností spojených s experimentovaním. Informačná, myšlienková a výtvarno-estetická funkcia grafiky. Uplatňovanie spojenia motívu a písma na ploche v kompozíciách. Výrazové možnosti písma v hravých a experimentálnych činnostiach s použitím hotového typografického písma. <i>Výtvarné techniky:</i> využívame širokú paletu výtvarných techník podľa záujmu žiakov; ako novú naučíme žiakov viacfarebnú voskovú batiku. <i>Výtvarné materiály:</i> volíme podľa výberu výtvarnej techniky Prehlbovanie poznatkov o vzťahu výtvarných a technických princípoch architektúry, možnosti architektonického a urbanistického riešenia, práca s trojrozmerným materiálom. Poznávanie vzťahu funkcie a formy objektu a jeho priestorový výraz na základe experimentovania pri ich vytváraní. Námety čerpáme zo súčasnej bytovej a nábytkovej kultúry.	Skúšať základné princípy dekoratívnej tvorby podľa námetov z ľudovej tvorby. Využívať expresívnu farebnosť. Vedieť vhodne a esteticky zakomponovať rytmické prvky do celku. Pokúsiť sa miešať a porovnávať zmesi farieb. Deliť farby na teplé a studené. Experimentovať s farbami, podľa vkusu vyberať tie vhodné.

	Vytváranie architektonických objektov s doplnením životného prostredia – prírody <i>Výtvarné techniky:</i> modelovanie, asambláž a všetky vhodné techniky pre výtvarno-konštruktívne činnosti. <i>Výtvarný materiál:</i> využitie rôznych odpadových materiálov a farieb.	
Výtvarné umenie	Poznávanie umenia cez umelecké reprodukcie, filmy, fotografie. Súčasná architektúra a urbanizmus. Bytová kultúra – funkčné a estetické požiadavky. <i>Zátišie v dielach umelcov – J. Mudroch, M. Medvecká, L. Guderna, V. Špála, J. Šturdík, porovnať s tvorbou P. Picassa, H. Matissa.</i>	Snažiť sa o zapojenie do výtvarných súťaží. Pokúsiť sa veku primerane hodnotiť výtvarné práce iných detí, umelcov, Všimnúť si architektúru v blízkom okolí.

4. Proces

Na vystihnutie prostredia volíme typické predmety a tvary, ktoré učíme žiakov zjednodušovať do grafickej podoby. Uprednostňujeme vlastné kompozičné riešenia žiakov, vyhýbame sa vnucovaniu vlastných predstáv. Vhodnými formami a metódami práce upozorňujeme na jednotu informačnej, myšlienkovej a výtvarno-estetickú funkcie grafiky. Odporúčame zaradiť aj grafické operácie na počítači: typograficko-textové, s kreslami a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).

5. Štandard kompetencií – kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie

- manipulovať s ceruzou, kriedou, mäkkou ceruzou, ručkovou, suchým pastelom a voskovým pastelom
- oboznámiť sa s farbami, ich vlastnosťami, s miešaním farieb
- získavať vedomosti z oblasti výtvarného umenia – maliarstva, sochárstva, architektúry, užitého umenia
- pomenovať základné druhy umenia

Osobnostné kompetencie

- prejavovať sa cez výtvarný prejav
- spolupracovať s druhými
- aktívne tvoriť
- hodnotiť vlastný výkon, tešiť sa z vlastných výsledkov, uznávať aj výkon druhých

Sociálne kompetencie

- spolupráca pri práci
- budovať vzťah s druhými
- rešpektovať vkus iných ľudí
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície

6. Stratégia vyučovania

Formy práce:

frontálna: – pracuje sa s celou triedou spoločne

samostatná: - frontálna - celá trieda pracuje na rovnakej úlohe

-diferencovaná: - individuálna – žiaci podľa schopností pracujú na úlohách rôznej náročnosti

- skupinová – žiaci pracujú v skupinách podľa schopností

Metódy práce:

- motivačný rozhovor
- motivačné rozprávanie
- motivačný problém
- výklad učiteľa
- demonštrácia učiteľom
- zážitkové metódy učenia- hra, metódy tvorivej dramatiky, didaktická hra, tvorivé metódy

7. Učebné zdroje

ceruza, rudka, fixka, suchý pastel, voskový pastel, krieda, štetec, drievko, tampón, temperové farby, akvarelové farby, prstové farby, farby na sklo, tuš, cesto, modurit, plastelína, hlina, a pod.

8. Hodnotenie predmetu

Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Hudobná výchova	
Vzdelávacia oblasť:	Umenie a kultúra	
Ročník:	ôsmy	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

1. Charakteristika predmetu

Hudobná výchova ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu.

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v prítlačivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových.

Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vybrané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionálnu, rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej

a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie cieľavedome zameraný na psychickú a somatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobilosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Cieľom vyučovania HV vo 8. ročníku je:

- Spievať čisto a rytmicky správne s výraznou výslovnosťou a zmenami dynamiky, dychovo úsporne a so správnou rezonanciou,
- usilovať sa o výrazný prednes zodpovedajúci žánru piesne a jej charakteru,
- prehlbovať schopnosť rozoznávať hru jednotlivých známych nástrojov,
- vedieť rozoznať zvuk fagota v inštrumentálnych skladbách,
- vedieť rozlišovať modernú hudbu 20. storočia od staršej hudby.

3. Obsah vzdelávania

Rozoznávanie zvuku fagota v osvojovaných inštrumentálnych skladbách, sledovanie hry známych nástrojov, nástrojových skupín a súborov.

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
Piesne na spev	Ej, padá, padá rosička (ľudová); Tancujem, tancujem (ľudová); Horela lipka, horela (ľudová); Zasadil som tri stromčeky (ľudová); Trenčín, dolinečka (ľudová); Mala som milého (ľudová); Hore Hron, dole Hron (ľudová); Ej, čo koho do toho (ľudová); Horička, hora, zelená hora (ľudová); Nebola som veselá (ľudová); Tam okolo chotára (ľudová); Prídi ty šuhajko (ľudová); Cez zelené žitko (ľudová); Staviame máje (ľudová); Ej, Jáne, Jáne (ľudová); Dobré ráno (A. Čobej); Hej, pod Kriváňom (S. Tomášik); Slovenčina moja (J. Valašťan-Dolinský); Moja rodná zem (A. Čobej); Zvončeky (M. Žikavská); Narodil sa Kristus Pán (koleda); V slzách matička sedela (K. Ruppeldt)	Žiak - vie podľa svojich možností a schopností zaintonovať alebo zaspievať osvojené piesne - dokáže spevom uskutočňovať Hru na ozvenu a hudobný dialóg - snaží sa zjednocovať svoj spev s kolektívnym spevom žiakov a kultivovať všetky svoje hudobné prejavy - dokáže vytvárať interakcie s viacerými deťmi a medzi nimi navzájom prostredníctvom hudobných aktivít, podľa individuálnych schopností a celkového charakteru skupiny

Piesne a skladby na počúvanie	Kvetinový valčík (P. I. Čajkovskij); Slovenská sonatina (M. Schneider-Trnavský); Kto za pravdu horí (K. Kuzmány); Hoj, vlast' moja (M. Schneider-Trnavský); Pieseň o rodnej zemi (G. Dusík); Uspávanka (J. Brahms); Tance z Pohronia (A. Moyzes); Peter a vlk (S. Prokofiev); Vodník (Z. Fibich); Spi, duša, spi (M. Schneider-Trnavský)	Žiak - dokáže počúvať spev alebo hru na hudobný nástroj - dokáže rozlišovať jednotlivé spievané slová piesní, s prípadnou rytmizáciou, hrou na telo a pod.,
Hudobno-pohybové hry a tance	Okolo Súče vodička tečie (ľudová); Pod tým našim okienčkom (ľudová); Štrnka, brnka (ľudová); Vtáčkovia (ľudová)	Žiak - ovláda podľa svojich možností a schopností osvojené hudobno-pohybové hry, - je schopný podľa svojich možností a schopností pohybového prejavu pohybovať sa podľa charakteru hudby (napr. pochod, uspávanka), - dokáže podľa svojich možností a schopností pohybom stvárniť jednoduché tanečné prvky

4. Proces

Pri práci s piesňami čardášového charakteru si žiaci osvojujú tanečný krok čardáša. Jednoduchým spôsobom využívajú klasické hudobné nástroje na inštrumentálny sprievod piesní základnými harmonickými funkciami (tónika, dominanta, subdominanta).

Pri oboznámení žiakov s muzikálom odporúčame ukážky z My Fair Lady (F. Loewe) alebo Cyrano z predmestia (Hamel – Varga). Oboznámime ich tiež s muzikálom pre mládež - podľa výberu učiteľa.

Výber piesní na spev a piesní a skladieb na počúvanie možno doplniť regionálnou hudbou alebo hudbou podľa výberu učiteľa.

V tesnom spojení s osvojovanými skladbami získavajú poznatky o S. Prokofievovi a A. Moyzesovi.

5. Štandard kompetencií - kľúčové spôsobilosti

Prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení, hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých. Vie zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom.

Prostredníctvom programov (Deň matiek, Vianoce), súťaží rozvíjať komunikatívne a sociálno-interakčné kompetencie, kompetencie kritického myslenia a schopnosť riešiť problémy, upevniť sebadôveru, sebahodnotenie, samostatnosť, zmysel pre tímovú prácu, aktivizovať sa pre vyšší výkon.

Prostredníctvom poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, osvojiť si hudobný materinský jazyk a takto prispieť k rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,

Prostredníctvom slovenského zvykoslovia vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva, prostredníctvom poznania umeleckých artefaktov chápať ich ako prirodzenú súčasť života.

6. Stratégia vyučovania (organizačné formy a metódy)

Aby učiteľ hudobnej výchovy mohol poskytovať podnety pre hudobnú aktivitu žiakov, doporučujeme využívať tieto formy a metódy - skupinové, diferencované vyučovanie, návštevu hudobných podujatí, besedy zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rolí, špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno receptívna metóda, improvizácia.

Vytvorením kútika hudobnej výchovy /detské hudobné nástroje/ môžu prakticky vykonávať inštrumentálne činnosti, rozvíjať tvorivosť, kreativitu, upevniť samostatnosť ale aj zmysel pre tímovú prácu.

7. Učebné zdroje

Vyučujúci môžu používať texty, pracovné zošity a materiály, ktoré sú v súlade s cieľmi a princípmi platného školského zákona. Napr. používa pri vyučovaní :

- rytmické nástroje
- detské hudobné nástroje
- nástenné plagáty
- mg kazety
- CD s piesňami
- CD na počúvanie hudby podľa výberu
- DVD s tancami
- učebnice: Žikavská a kol.: Hudobná výchova pre 7. roč. ŠZŠ

8. Hodnotenie predmetu

Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	Telesná výchova	
Vzdelávacia oblasť:	Zdravie a pohyb	
Ročník:	ôsmy	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	2	66
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	2	66

1. Charakteristika predmetu

Zo zdravotného hľadiska je významná kompenzačná, reedukačná a relaxačná funkcia telesnej výchovy, zameraná k zmierňovaniu alebo odstraňovaniu pohybových nedostatkov, nahradzovaniu chýbajúcich zručností inými a k zlepšovaniu celkového fyzického stavu.

Rozvíjanie pohybovej aktivity súvisí s rozvojom poznávacej činnosti, pretože v rámci telesnej výchovy zámerne pôsobíme na rozvoj psychických funkcií, ako je vnímanie a pozorovanie, pamäť, pozornosť, fantázia, myslenie a reč.

Pri zachovaní mnohostrannej funkcie vyučovacieho predmetu telesná výchova, odporúčame citlivý prístup k výkonnostnému chápaniu jeho procesu, hlavne v porovnávaní motorických a fyzických výkonov žiakov. Odporúčame podriaadiť motorické, ale predovšetkým fyzické výkony, ako cieľové kategórie emocionality, t.j. pre radosť z pohybu, spolupatričnosti.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele predmetu telesná výchova v špeciálnej základnej škole sledujú dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov, t.j. dosiahnutie žiadaného stupňa telesnej zdatnosti, odolnosti a pohybových zručností. U žiakov sa snažíme vypestovať hygienické návyky, pozitívny vzťah k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich obmedzených možností a rešpektovaním ich výrazných individuálnych osobitostí.

Cieľom vyučovania TV vo 8. ročníku je:

- Osvojiť si zložitejšie pohybové zručnosti základných športových disciplín, telovýchovnej terminológie a poznatkov z telesnej kultúry,
- vedieť súperiť, kooperovať a tolerovať súperov,
- vedieť prijímať a dodržiavať normy a pravidlá kolektívu,
- poznať základné pravidlá vybraných športových hier.

3. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Obsahový štandard	Očakávané vzdelávacie výstupy
Poradové cvičenia	Upevňovanie poznatkov z poradových povelov a povelovej techniky.	-uplatňovať osvojené základné povely, určené poradové cviky - dokáže podať hlásenie
Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia	Cvičenia k upevňovaniu správneho držania tela. Zvyšovanie pohyblivosti kĺbov. Rozvoj obratnosti a rovnováhy. Zdokonaľovanie chôdze, behu, lezenia, plazenía, podliezania, preliezania, vystupovania, zostupovania, zoskakovania, rúčkovania, dvíhania, nosenia, ťahania, gúľania, hádzania. Dynamické posilňovanie svalstva dolných končatín, trupu a horných končatín. Strečingové cvičenia.	-zdokonaľovať sa v cvičení s náčiním i bez neho -relaxovať pri cvičení - rozvíjať brušné a hrudné dýchanie - rozvíjať obratnosť, odvahu, vytrvalosť - posilňovať svalstvo jednotlivých končatín - rozvíjať rýchlosť a dynamickú silu - upevňovať správne držanie tela - nacvičiť chôdzu, beh, skoky i lezenie pri jednotlivých cvičeniach a v rôznych podmienkach - rozvíjať priestorovú pamäť - rozvíjať koordinačné schopnosť

Športová gymnastika Akrobacia. <i>Hrazda</i> <i>Kladina (alebo lavička)</i> <i>Šplh</i>	Kotúl' letmo. Stoj na rukách. Premet bokom. Samostatná akrobatická zostava. Preskoky (koza, debna, kôň, stôl) Rúčkovanie. Krúženie vo zvisle. Zhyby. Zhyb zo zvisu stojmo. Výmyk odrazom jednonož, prešvih únožmo, záves a vzopretie závesom v podkolení. Zoskok zákmihom. Náskoky, chôdza, prísunná chôdza, obraty, zmeny polôh tela (dievčatá) váha predkloňmo Šplh bez prírazu (chlapci)	-zdokonaľovať sa v kotúl'u vpred, vzad s dopomocou i bez dopomoci -rozvíjať cielené a koordinované pohyby -rozvíjať pohybovú koordináciu -rozvíjať obratnosť a rovnováhu - zdokonaľovať sa v stoj na hlave - cvičiť preskoky - rozvíjať odvahu - posilňovať dolné končatiny - rozvíjať špeciálnu obratnosť a osvojiť si akrobatické cviky v uplatňovaní estetického pohybového prejavu
Rytmická gymnastika a tanec	Jednoduchý krajový tanec v $\frac{3}{4}$ takte – trojdup. Jednoduché varianty diskotancov.	-uplatňovať rytmizáciu jednoduchých pohybov podľa melódie, rytmu -upevňovať správne držanie tela pri tanci -využívať komunikačné prostriedky - uplatňovať estetický pohybový prejav a rytmické cítenie vo vzťahu k priestoru a času - rozvíjať schopnosť jednoduchej pohybovej improvizácie
Atletika <i>Beh</i> <i>Skok do diaľky</i> <i>Skok do výšky</i> <i>Hod granátom</i> <i>Vrh guľou</i> <i>Prekážkový beh</i>	Rozložené rovinky. Beh na 100 metrov. Nízky štart z blokov. Výtrvalostný beh na 600 – 1000 metrov. Skok do diaľky skrčmo Skok technikou obkročmo flop z 3 krokov, zo skráteného rozbehu. Držanie granátu, hod z miesta, z bočného postavenia. Vrh guľou z miesta. Prekážkový beh cez prírodné	-rozvíjať cielené a koordinované pohyby -rozvíjať pohybovú koordináciu -zlepšiť senzomotorické schopnosti -zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky, skoku do výšky, hodu loptičkou... - rozvíjať odvahu - prehlbovať a zdokonaľovať základy techniky pohybových zručností - rozvíjať základné pohybové schopnosti, najmä rýchlosť, výtrvalosť, pohybovú silu a obratnosť

<i>Štafetový beh</i>	prekážky Nízky štart so štafetovým kolíkom. Štafetový beh 4 x 60 m.	
Športové hry <i>Basketbal a hádzaná</i> <i>Futbal</i> <i>Volejbal</i>	Dvojtakt, strelba po dvojtakte, doskakovanie lopty (basketbal). Obranné činnosti jednotlivca. Útočné kombinácie. Hra na jeden kôš (jednu bránu). Hra s upravenými pravidlami basketbalu a hádzanej. Hra s upravenými pravidlami futbalu, sálového futbalu. Nahrávka, hra na zmenšenom ihrisku s upravenými pravidlami.	-ovládať pravidlá hry -uplatňovať naučené prvky pri športových hrách -zvládnuť techniku hry s loptou, prihrávky s loptou, vedenie lopty, chytanie lopty - zdokonaľovať sa v základných herných zručnostiach s loptou, uplatňovať ich pri hre so zjednodušenými pravidlami - zdokonaľovať sa v lokomočných a špecifických herných zručnostiach - formovať kladné vlastnosti - rozvíjať pohybové schopnosti, najmä rýchlosť, obratnosť a vytrvalosť
Cvičenia v prírode <i>Pešia turistika</i> <i>Cykloturistika</i>	Orientácia v teréne. Mierka mapy. Kompas, buzola. Práca s nožom, sekerou a pílou. Stavba stanu. Ochrana prírody. Chôdza so záťažou. Orientačný pretek s úlohami. Jazda so záťažou.	-uplatňovať zásady bezpečnosti pri turistike -dodržiavať stanovené pravidlá -udržať rovnováhu na klzkej ploche -prekonávať prekážky v teréne -rozvíjať pohybovú koordináciu a rovnováhu -chrániť životné prostredie a formovať kladný vzťah k aktívnej ochrane prírody -získať elementárne zručnosti k účinnému poskytovaniu prvej pomoci, záchrany a pomoci pri cvičení
	Odporúčame plávanie, lyžovanie, korčuľovanie a iné pohybové aktivity ako joga, tenis, stolný tenis, badminton, nohejbal, florbal, jazda na skateboarde, lezenie na umelej horolezeckej stene (podľa podmienok a možností školy).	- zdokonaľovať sa v technike plávania - osvojovať si lyžiarske pohybové zručnosti

4. Proces

Hodiny športových hier rozdelíme na nácvičné, opakovacie a zdokonaľovacie. Snažíme sa zdokonaľovať herné činnosti jednotlivca. Učíme žiakov preukazovať pozitívny vzťah k súperovi, dodržiavať prijaté zásady v rámci skupiny. Počas presunu žiakov pri cvičeniach v prírode so žiakmi upevňujeme a precvičujeme pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.

5. Štandard kompetencií - kľúčové spôsobilosti

Kognitívne kompetencie

- skákať, behať, liezť, chytať, hádzať, sánkovať sa, nácvik kotúľa, sánkovať sa, šmýkať sa, ...

Obsahové kompetencie

- rozvíjať rovnováhu, lateralitu, koordináciu pohybov, obratnosť a silu

- upevňovať nadobudnuté schopnosti a zručnosti

Sociálne kompetencie

- schopnosť spolupracovať na spoločnej činnosti, pracovať vo dvojici a skupine, prispôbovať správanie
- nadväzovať spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiavať s nimi harmonické vzťahy
- uvedomovať si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času

6. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Špeciálne metódy:

7. nadmerné zvýrazňovanie informácii
8. viacnásobné opakovanie
9. IVP
10. Algoritmizácia obsahu vzdelávania
11. Intenzívnej spätnej väzby
12. Zapojenie viacerých kanálov do prijímania informácii

Formy: individuálna forma vzdelávania

13. Učebné zdroje

Na telesnej výchove sa využíva štandardné telocvičné náčinie a náradie a ďalšie vhodné pomôcky: lavička, švédka debna, rebriny, trampolína, molitanové podložky, lopty, plastové obruče, kolky, farebná lepiaca páska, farebné fólie a rôzne ďalšie telocvičné náradie. Sanky, klzák, CD s hudbou, CD prehrávač...

14. Hodnotenie predmetu

Predmet je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED - 1 (MŠVVŠ SR, č. 2011-5237/11861:2-914).

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA		
Predmet:	Jazyk a komunikácia	
Vzdelávacia oblasť:	deviaty	
Ročník:	denná	
Forma štúdia:	slovenský	
Vyučovací jazyk:		
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	5	183
ŠkVP	1	33
Počet hodín spolu	6	216

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra má v systéme školského vzdelávania centrálnu postavenie, pretože vytvára predpoklady pre zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov. Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry spája v sebe niekoľko zložiek, ktoré sa navzájom prelínajú

a špecifickým spôsobom prispievajú k plneniu cieľov výchovy – rozvíjajú zmyslovú, emocionálnu, vôľovú a rozumovú stránku osobnosti dieťaťa. Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry tvoria 3 oblasti: jazyková komunikácia, komunikácia a sloh, čítanie a literatúra. V oblasti jazykovej komunikácie žiaci nadobúdajú schopnosti, vedomosti, zručnosti a kompetencie potrebné na osvojenie si spisovnej podoby slovenského jazyka. V oblasti komunikácia a sloh sa žiaci učia vnímať a chápať rozličné jazykové informácie, čítať s porozumením, písať, rozprávať na základe prečítaného alebo počutého textu, samostatne sa rozhodovať, analyzovať text a hodnotiť. V oblasti literárnej nadobúdajú čitateľské zručnosti a schopnosti reprodukovat' prečítaný text.

CIELE PREDMETU:

- Docvičovať a utvrdzovať zručnosť správne písať „i“ a „y“ po mäkkých, tvrdých a obojakých spoluhláskach a vo vybraných slovách,
- precvičiť si pravopis podstatných a prídavných mien,
- upevniť si pravopis slovies, najmä v minulom čase a v rozkazovacom spôsobe,
- osvojiť si ústne a písomné vykanie,
- učiť sa vyplňať úradné tlačivá,
- cvičiť sa v kompozícii a štylizácii,
- osvojiť si ústne i písomné formy spoločenského styku,
- rozvíjať čitateľskú gramotnosť.

STRATÉGIE VYUČOVANIA:

Z hľadiska jazykového prejavu si žiaci precvičujú správanie sa v praktických životných situáciách, napríklad na pošte, v reštaurácii, v obchode, na návšteve, u lekára, v cudzom meste, v holičstve a kaderníctve. Učia sa napísať oznam, jednoduchú správu, SMS správu. Ústne i písomne si precvičujú opis predmetu a pracovného postupu, upevňujú formy spoločenského styku. Prečítaný text reprodukovujú podľa otázok učiteľa a podľa osnovy.

KOMPETENCIE:

Žiaci by si mali rozšíriť svoje vedomosti o jednotlivých slovných druhoch (podstatné mená, prídavné mená, zámená, slovesá, číslovky), mali by nadobudnúť zručnosť pri písaní „i“ a „y“ po mäkkých, tvrdých, obojakých spoluhláskach, vo vybraných slovách, v podstatných menách, v prídavných menách, v číslovkách. Osvojiť si správnu techniku čítania, porozumieť prečítanému textu, zlepšiť si súvislý ústny prejav. Vedieť a používať formy spoločenského styku (pozdrav, privítanie návštevy, telefonický rozhovor, ...) a praktické písomnosti (podací lístok, žiadanka, životopis a iné).

UČEBNÉ ZDROJE:

Učebnica, pracovný zošit, čítanka, časopisecké a knižné literárne pramene, internet, obrázkový materiál, rôzne audio nahrávky rozprávok a pod.

Odporúčaná literatúra:

Poézia: napr. výber z poézie M. Rúfusa, V. Reisela, J. Navrátila, J. Bottu, S. Chalupku, J. Kostru, A. Plávku, J. Smreka a iných.

Poviedky a romány zo života detí: napr. E. Kästner: Lujza a Lotka; M. Jančová: Prvá láska; J. Tužinský: Straka nekradne; Max von der Grün: Krokodíli z predmestia; N. Tánska: S dievčiskom sa nehráme; B. Němcová: Babička; H. Zelinová: Jakubko; A. Reiner: Dedko, babka a ja; a iných.

Dobrodružné poviedky a romány: napr. R. Móric: Rozprávky z lesa, Volanie divočiny; D. Defoe: Robinson Crusoe; E. Kästner: Emil a detektívi; Dan Clark: Slepacia polievka pre dušu; a iných.

Báje, balady, povesti a historická próza: napr. od autorov S. Chalupku, J. Bottu, J. Poliaka, M. J. Husku, M. Ďuričkovej, M. Ferku, R. Morica, J. Štiavnického a iných.

Náučná literatúra: napr. od autorov M. Labudu, M. Šurinovej, L. Švihrana, J. Galatu, E. Majzlanovej, B. Škárku, I. Čajdu, A. Lanngleja, S. Parkera a iných.

Divadlo, rozhlas, film a televízia v živote človeka:

oboznámenie žiakov s dramatickými dielami slovenských a zahraničných autorov.

HODNOTENIE:

Predmetom klasifikácie sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v súlade s požiadavkami stanovenými v učebných osnovách a vzdelávacích štandardoch v rámci jednotlivých zložiek predmetu: jazyková, slohová a literárna. Pri hodnotení učiteľ využíva ústne skúšanie individuálne alebo skupinovú formou, písomné kontrolné práce, hodnotenie školských úloh – aktivita, iniciatíva, pohotovosť.

TEMATICKÝ CELOK	POČET HODÍN	OBSAH VZDELÁVANIA
Aktivizácia poznatkov z 8. ročníka	8	Slovné druhy. Precvičovanie pravopisu podstatných mien. Porekadlo. Pranostika. Precvičovanie pravopisu prídavných mien. Precvičovanie pravopisu slovies. Precvičovanie pravopisu osobných zámen. Precvičovanie pravopisu čísloviek. Opis. Hádanka. Príslovie. Rozprávanie.
JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis		
Predložky	12	Písanie predložiek. Predložky a pádové otázky.
Podstatné mená	20	Určovanie podstatných mien. Pravopis životných podstatných mien mužského rodu. Pravopis neživotných podstatných mien mužského rodu. Pravopis podstatných mien ženského rodu. Pravopis podstatných mien stredného rodu. Stupňovanie prídavných mien. Pravopis vlastnostných prídavných mien. Privlastňovacie prídavné mená. Používanie osobných zámen. Písanie osobných zámen, tykanie, vykanie.
Prídavné mená	18	Slovesá v prítomnom, minulom a budúcom čase.
Zámená	12	Základné číslovky a radové číslovky. Jednoduchá veta a zložená veta.
Slovesá	14	
Číslovky	14	
Skladba	10	
KOMUNIKÁCIA A SLOH Štylizácia a kompozícia		
Výcvik v súvislých jazykových prejavoch	2	Zostavenie jednoduchej osnovy jazykového prejavu.
Rozprávanie	4	Ústne alebo písomné rozprávanie podľa vopred pripravenej osnovy, podľa prečítaného textu, podľa série obrázkov.
Opis	4	Opis (ústne i písomne) osoby, predmetu, pracovného postupu.
Formy spoločenského styku	13	Oslovenie, pozdrav, požiadanie, poďakovanie, ospravedlnenie sa, privítanie návštevy a rozlúčenie sa, požiadanie o informáciu, podanie informácie, telefonický rozhovor, pozdrav, blahoželenie, prejavenie sústrasti, list.
Praktické písomnosti	13	Podací listok, poštová poukážka, poštová sprievodka na balík, žiadanka, dotazník, prihláška na pobyt, životopis, oznámenie, pozvánka, objednávka a iné.
ČÍTANIE A LITERATÚRA		

Technika čítania	36	Výcvik čítania a ústneho vyjadrovania. Upevňovanie čitateľských zručností na primerane náročných náučných a umeleckých textoch, orientácia v prečítanom texte a reprodukovanie jeho obsahu.
Literárna výchova	36	Vzbudzovanie záujmu o mimoškolské čítanie kníh, časopisov, novín, o sledovanie vhodných programov rozhlasu a televízie, podľa miestnych možností aj o návštevy divadelných a filmových predstavení. Vyjadrovanie vlastných citových zážitkov zrozumiteľným spôsobom.

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	FYZIKA	
Vzdelávacia oblasť:	Človek a príroda	
Ročník:	deviaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovacia jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Učivo je zamerané na objasnenie základných pojmov a javov z fyziky. Žiaci budú skúmať magnetické a elektrické javy, budú sa zaoberať energiou v prírode a v technike, k porozumeniu sa dopracujú cez riešenie úloh a pokusmi.

CIELE PREDMETU:

- Vedieť opísať stav pokoja a pohybu telies,
- vedieť charakterizovať silu ako vzájomné pôsobenie telies,
- vedieť opísať príčinu pádu telies,
- vedieť zmerať silu silomerom,
- vedieť vysvetliť polohovú a pohybovú energiu na konkrétnych príkladoch,
- opísať javy: odraz, lom a rozklad svetla,
- opísať vznik zvuku a jeho vlastnosti na jednoduchom príklade,
- vedieť prezentovať výsledky práce za skupinu.

STRATÉGIE VYUČOVANIA:

Žiaci sa učia určovať póly a vlastnosti magnetu, určujú svetové strany podľa kompasu. Poznávajú praktické využitie elektromagnetu.

V manuálnych činnostiach zostavujú elektrický obvod, zapájajú elektrický zvonček do elektrického obvodu, v praktických činnostiach používajú voltmeter a ampérmetr, zapisujú si namerané hodnoty.

Precvičujú si manuálne činnosti ako výmena žiarovky, zapojenie elektrického spotrebiča, výmena monočlánku.

KOMPETENCIE:

Žiaci by mali poznať vlastnosti magnetu. Naučiť sa pracovať s kompasom. Porozumieť elektrickým javom. Poznať využitie elektriny v domácnosti a pravidlá bezpečnosti pri zaobchádzaní s elektrickými zariadeniami. Poznať zdroje energie a vedieť racionálne hospodáriť s energiou.

UČEBNÉ ZDROJE:

Aktuálne učebnice, pracovné zošity, rôzne moderné demonštračné pomôcky a kvalitná didaktická technika (počítač, spätný projektor, DVD, CD, modely telies...). Na spestrenie vyučovacích hodín využíva časopisy, internetové zdroje, knihy a iné zdroje.

HODNOTENIE:

Predmetom hodnotenia sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v súlade s požiadavkami stanovenými v učebných osnovách a vzdelávacích štandardoch. Pri hodnotení učiteľ využíva ústne skúšanie individuálne alebo skupinovú formu, písomné kontrolné práce, hodnotenie školských úloh – aktivita, iniciatíva, pohotovosť.

TEMATICKÝ CELOK	POČET HODÍN	OBSAH VZDELÁVANIA
Magnetické javy	4	Magnet a jeho vlastnosti. Magnetické póly Zeme. Kompas.
Elektrické javy	16	Elektrické vlastnosti látok. Blesk. Elektrický obvod a jeho časti: elektrický článok, batéria elektrických článkov, žiarovka, spínač, spojovacie vodiče. Elektrické vodiče a izolanty. Vedenie elektrického prúdu v kvapalinách. Sériové a paralelné zapojenie žiaroviek. Meranie veľkosti elektrického prúdu ampérmetrom. Jednotka veľkosti el. prúdu 1 A. Meranie veľkosti elektrického napätia. Jednotka napätia 1 V. Elektromagnet. Elektrický zvonček. Elektrické spotrebiče v domácnosti. Pravidlá bezpečnosti pri zaobchádzaní s elektrickými zariadeniami. Premena energie elektrického prúdu.
Energia v prírode	6	Slnko ako zdroj energie. Jednotka energie. Potrava ako zdroj energie. Vznik fosílnych palív. Energia, ktorú nevieme využiť- elektrický výboj pri búrke, sopečná činnosť, zemetrasenie.

Energia v technike	10	Tradičné zdroje energie: využívanie fosílnych palív; tepelné, vodné a jadrové elektrárne. Netradičné zdroje energie: využitie slnečnej energie, geotermálnej energie a energie vetra. Zákon zachovania energie. Spotreba a racionálne hospodárenie s energiou.
--------------------	----	---

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	CHÉMIA	
Vzdelávacia oblasť:	Človek a príroda	
Ročník:	deviaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Vyučovací predmet chémia podáva žiakom základné vedomosti o niektorých prvkoch, zlúčeninách a chemických reakciách s dôrazom na ich praktické využitie.

Žiaci získavajú elementárne poznatky o chemických prvkoch a vybraných okruhoch anorganických a organických látok, o ich význame a použití v každodennom živote.

Žiaci si osvojujú základné činnosti súvisiace s pozorovaním a pokusom a pritom si osvojujú pravidlá bezpečnej práce.

CIELE PREDMETU:

- Spoznávať vybraný okruh anorganických a organických látok, ich význam a využitie v každodennom živote,
- oboznámiť sa so zložením a vlastnosťami niektorých chemických látok,
- chápať horenie ako chemickú reakciu,
- vedieť uviesť na praktických príkladoch spôsoby oddeľovania zložiek zmesí,
- vedieť dodržiavať zásady bezpečnej práce s kyselinami a hydroxidmi,
- uvedomovať si nebezpečenstvo výbuchu pri unikaní plyných palív v uzavretom priestore,
- oboznámiť sa so základnými zdravotnými a environmentálnymi dôsledkami pôsobenia chémie v živote človeka.

STRATÉGIE VYUČOVANIA:

Učíme žiakov poznávať symboly (výstražné značky) na nálepkách látok, ktoré poškodzujú zdravie, napríklad: jedy, žieraviny, horľaviny, výbušniny.

Významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese sú (žiacke aj demonštračné) chemické pokusy a laboratórne práce.

Žiakov učíme využívať poznatky z chémie pri činnostiach v bežnom živote.

KOMPETENCIE:

Žiaci by mali poznať vlastnosti látok, kovov a nekovov, ktoré nás obklopujú. Ovládať zloženie vody a vzduchu a ich ochranu. Chápať vznik anorganických a organických zlúčenín a ich význam pre život človeka.

UČEBNÉ ZDROJE:

Aktuálne učebnice, pracovné zošity, rôzne moderné demonštračné pomôcky a kvalitná didaktická technika (počítač, spätný projektor, DVD, CD, modely telies...). Na spestrenie vyučovacích hodín využíva časopisy, internetové zdroje, knihy a iné zdroje.

HODNOTENIE:

Predmetom hodnotenia sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v súlade s požiadavkami stanovenými v učebných osnovách a vzdelávacích štandardoch. Pri hodnotení učiteľ využíva ústne skúšanie individuálne alebo skupinovú formou, písomné kontrolné práce, hodnotenie školských úloh – aktivita, iniciatíva, pohotovosť.

TEMATICKÝ CELOK	POČET HODÍN	OBSAH VZDELÁVANIA
Úvod do chémie	8	Chemické laboratórium. Vlastnosti látok. Skupenstvá látok. Zloženie a štruktúra látok. Zmesi. Oddelovanie zložiek zmesí.
Chemické prvky	10	Kovy (železo, hliník, meď, zinok, zlato striebro). Korózia kovov. Nekovy (kyslík, dusík, vodík, uhlík, síra).
Voda a vzduch	4	Chemické zloženie vody, úprava povrchovej vody, čistenie odpadovej vody. Chemické zloženie vzduchu, znečisťovanie vzduchu. Ochrana čistoty vody a vzduchu.
Anorganické zlúčeniny	6	Oxidy - vznik, význam a použitie. Kyseliny – vlastnosti, použitie. Hydroxidy – vlastnosti, použitie. Soli – vznik solí, použitie. Soli ako priemyselné hnojivá. Stavebné spojivá. Keramický a sklársky priemysel.

Organické zlúčeniny	8	Organické látky. Hlavné skupiny organických zlúčenín. Uhl'ovodíky (zemný plyn, metán, propán, bután). Deriváty uhl'ovodíkov (alkoholy, organické kyseliny). Ropa: vlastnosti, ťažba, spracovanie. Plasty. Bezpečnosť pri práci s ropnými produktmi. Prírodné látky (cukry, tuky bielkoviny).
---------------------	---	--

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	BIOLÓGIA	
Vzdelávacia oblasť:	Človek a príroda	
Ročník:	deviaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	1	33
Počet hodín spolu	2	66

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

V predmete sa žiaci oboznamujú s vývojom zemskej kôry, života na nej, stavbou Zeme, minerálmi a horninami na Slovensku, ochranou prírody svojho regiónu.

CIELE PREDMETU:

- získať základné poznatky o stavbe Zeme, vývoji života na Zemi a vývoji človeka
- poznať najdôležitejšie minerály a horniny Slovenska a ich využitie
- poznať spôsoby ťažby minerálov a hornín
- poznať typy pôdy a spôsoby ochrany pôdy
- poznať chránené krajinné oblasti, národné parky, prírodné rezervácie na Slovensku a vo svojom regióne
- vedieť, aké činnosti človeka poškodzujú životné prostredie
- pochopiť dôsledky znečisťovania životného prostredia a možnosti jeho ochrany

STRATÉGIE VYUČOVANIA:

Motivovať žiakov ku učeniu pochvalou a povzbudzovaním. Osvojené učivo opakovať. Záujem vzbudzovať pestrými formami organizácie vyučovania. Na hodinách využívať individuálny prístup a kvalitnú didaktickú techniku.

KOMPETENCIE:

- poznať závislosť živej a neživej prírody
- chápať vznik a vývoj Zeme
- naučiť sa minerály a horniny
- poznať vznik, druhy a význam pôdy
- naučiť sa ochraňovať okolitú prírodu

UČEBNÉ ZDROJE:

Na vyučovacích hodinách sa využívajú moderné demonštračné pomôcky a kvalitná didaktická technika (počítač, spätný projektor, DVD, CD a pod.). Pri práci pedagóg používa aktuálne učebnice, pracovné zošity a na spretrenie vyučovania využíva časopisy, internetové zdroje, knihy a iné zdroje.

HODNOTENIE:

- podľa klasifikačného poriadku
- individuálne a skupinové hodnotenie
- ústne hodnotenie
- písomné kontrolné práce
- hodnotenie školských úloh (aktivita, iniciatíva, pohotovosť)

TEMATICKÝ CELOK	POČET HODÍN	OBSAH VZDELÁVANIA
Okruhy.	36	Vzájomná závislosť živej a neživej prírody.
		Vznik a vývoj Zeme, stavba Zeme. Dejiny zemskej kôry.
		Základné stavebné jednotky zemskej kôry. Minerály a horniny, ich vznik.
		Geologické procesy. Vnútorne a vonkajšie geologické procesy. Premena a premenené horniny. Ťažba minerálov a hornín.
		Pôda. Vznik pôdy, zloženie pôdy. Druhy a význam pôdy.
		Životné prostredie človeka. Znečisťovanie životného prostredia. Ochrana prírody, chránené územia. Ochrana rastlín a živočíchov.

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	DEJEPIS	
Vzdelávacia oblasť:	Človek a spoločnosť	
Ročník:	deviaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovacia jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

V predmete sa žiaci učia chápať národné a svetové dejiny, pozitívne a negatívne príklady z histórie, orientovať sa v časovej priamke a chápať hodnoty, ktoré nám zanechali minulé generácie.

CIELE PREDMETU:

- za pomoci učiteľa odhaľovať pozitívne a negatívne príklady v histórii
- vedieť porovnať súčasnosť so situáciou v minulosti
- učiť žiakov pochopiť, aké hodnoty nám zanechali minulé generácie
- vedieť sa spoľahlivo orientovať na časovej priamke
- vedieť samostatne pracovať s pracovným zošitom

STRATÉGIE VYUČOVANIA:

Na vyučovaní využívať individuálny prístup k žiakom. Záujem vzbudzovať pestrými formami organizácie vyučovania. Osvojené učivo neustále opakovať. Motivovať žiakov k učeniu pochvalou a povzbudzovaním. Spetrovať výučbu exkurziami, besedami s historikmi. Zapájať žiakov do vedomostných súťaží.

KOMPETENCIE:

- poznať vznik a vývoj človeka
- chápať naše národné dejiny
- vedieť sa orientovať v časovej priamke
- naučiť sa svetové dejiny
- využívať obrázky, mapy, IKT v procese vyučovania

UČEBNÉ ZDROJE:

Na vyučovaní využívať moderné demonštračné pomôcky novú didaktickú techniku (počítač, projektor, DVD, CD a pod.). Pri práci používať aktuálnu literatúru a internet.

HODNOTENIE:

- podľa klasifikačného poriadku
- individuálne a skupinové hodnotenie
- ústne hodnotenie

TEMATICKÝ CELOK	POČET HODÍN	OBSAH VZDELÁVANIA
Pravek.	2	Vznik a vývoj človeka.
Starovek.	4	Riečne civilizácie, Staroveké Grécko a Rím. Na úsvite našich národných dejín.
Na úsvite našich národných dejín.	2	Najstaršie národy na území Slovenska.
Kresťanský letopočet.	9	Príchod Slovanov. Veľkomoravská ríša, kultúra Veľkomoravskej ríše. Slovensko súčasťou uhorského štátu. Vpád Tatárov. Matúš Čák Trenčiansky. Husitské hnutie. Matej Korvín. Kultúra v stredoveku.
Turecké nebezpečenstvo.	6	Obdobie humanizmu a renesancie. Bitka pri Moháči. Turecké nájazdy do Uhorska. 17. storočie – katolíci a nekatolíci. 18. storočie – storočie rozumu.
Slovenské národné obrodenie.	3	Revolučný rok 1848. Postavenie Slovákov v Rakúsko-Uhorsku.
Novovek.	10	Prvá svetová vojna Vznik Československa Vznik fašizmu Druhá svetová vojna Slovensko v období druhej svetovej vojny Koniec druhej svetovej vojny Povojnové obdobie a súčasnosť

- písomné hodnotenie

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	GEOGRAFIA	
Vzdelávacia oblasť:	Človek a spoločnosť	
Ročník:	deviaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Predmet sa zameriava na čítanie z máp, využitie IKT v procese, získavaní základných informácií o vzniku a vývoji Zeme, o svetadieloch a regióne, v ktorom žiaci žijú.

CIELE PREDMETU:

- utvrdiť základné poznatky o vzniku a vývoji Zeme
- utvrdiť základné poznatky o jednotlivých svetadieloch
- utvrdiť základné informácie o Európe
- poznať základné informácie o jednotlivých krajoch Slovenska a krajských mestách
- vedieť spoľahlivo pracovať s fyzikálnou a politickou mapou

STRATÉGIE VYUČOVANIA:

Motivovať žiakov k učeniu pochvalou a povzbudzovaním. Osvojené učivo opakovať. Záujem vzbudzovať pestrými formami organizácie vyučovania. Na hodinách využívať individuálny prístup, pomôcky a kvalitnú didaktickú techniku.

KOMPETENCIE:

- poznať vznik a vývoj Zeme
- vedieť základné informácie o svetadieloch
- chápať SR v užšom kontexte
- poznať svoj región
- využívať IKT v predmete

UČEBNÉ ZDROJE:

Na vyučovaní využívať moderné demonštračné pomôcky a novú didaktickú techniku (počítač, projektor, fotoaparát, DVD, CD a pod.), používať aktuálnu literatúru, internet, mapy, atlasy, encyklopédie.

HODNOTENIE:

- podľa klasifikačného poriadku
- ústne hodnotenie
- individuálne a skupinové hodnotenie
- písomné kontrolné práce
- hodnotenie školských úloh

TEMATICKÝ CELOK	POČET HODÍN	OBSAH VZDELÁVANIA
Vznik a vývoj Zeme.	2	História vzniku a vývoja Zeme.

Svetadiely.	12	Afrika, Ázia, Amerika, Austrália, Antarktída, Európa.
Slovenská republika.	12	Poloha, rozloha, povrch, podnebie, vodstvo, rastlinstvo a živočíšstvo, chránené územia, obyvateľstvo, poľnohospodárstvo, nerastné bohatstvo, priemysel, doprava. Bratislava – hlavné mesto Slovenska. Bratislavský kraj. Trnavský kraj. Nitriansky kraj. Trenčiansky kraj. Žilinský kraj. Banskobystrický kraj. Košický kraj. Prešovský kraj.
Región, v ktorom žijem.	10	Fyzikálna a politická mapa. Regióny, mestá, obce.

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	OBČIANSKA NÁUKA	
Vzdelávacia oblasť:	Človek a spoločnosť	
Ročník:	deviaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

Vzdelávacia oblasť: Človek a spoločnosť

Vyučovací predmet: **OBČIANSKA NÁUKA**

Časový rozsah výučby: 1 hodina týždenne/36 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

V predmete sa učia žiaci o tom, ako voliť, byť volený, o základných dokumentoch občanov, o Zákonníku práce, medziľudských vzťahoch na pracovisku a záujmových organizáciách v mieste bydliska.

CIELE PREDMETU:

- poznať štátne symboly Slovenskej republiky
- oboznámiť sa so spôsobom voľby prezidenta Slovenskej republiky
- poznať podmienky aktívneho a pasívneho volebného práva
- poznať rozdiel medzi parlamentnými a komunálnymi voľbami

- viesť žiakov k uvedomovaniu si práv a povinností občanov
- získať základné vedomosti o ekonomickom fungovaní spoločnosti
- získať základné vedomosti o Zákonníku práce

STRATÉGIE VYUČOVANIA:

Motivovať žiakov k učeniu pochvalou a povzbudzovaním. Osvojené učivo opakovať. Záujem vzbudzovať pestrými formami organizácie vyučovania. Na hodinách využívať individuálny prístup, kvalitnú didaktickú techniku a rôzne druhy učebných pomôcok.

KOMPETENCIE:

- poznať základné údaje o Slovenskej republike
- chápať trhové hospodárstvo
- vedieť ako voliť a ako byť volený
- využívať informácie zo Zákonníka práce v praxi
- naučiť sa chrániť si základné doklady občana

UČEBNÉ ZDROJE:

Na vyučovaní využívať moderné demonštračné pomôcky, novú didaktickú techniku (počítač, projektor, DVD, CD, fotoaparát a pod.). Pri práci používať aktuálnu literatúru, dennú tlač, časopisy a internet.

HODNOTENIE:

- podľa klasifikačného poriadku
- ústne hodnotenie
- individuálne a skupinové hodnotenie
- písomné kontrolné práce
- hodnotenie školských úloh

TEMATICKÝ CELOK	POČET HODÍN	OBSAH VZDELÁVANIA
Slovenská republika.	12	Štátne symboly. Prezident Slovenskej republiky. Vláda Slovenskej republiky. Národná rada Slovenskej republiky. Voľby a volebné právo (voľba prezidenta, poslancov NR SR, poslancov do miestnych a regionálnych zastupiteľských orgánov). Základné práva a povinnosti občanov. Slovenská republika – demokratický štát.
Slovenské hospodárstvo.	12	Trhové hospodárstvo. Vlastníctvo v demokratickej spoločnosti. Poctivá práca občanov. Peniaze a ich vznik. Peňažné ústavy v trhovej ekonomike. Rodinný a štátny rozpočet. Podnikanie. Sociálna politika štátu.

Čo by mal občan vedieť.	12	Doklady občana. Zmenená pracovná schopnosť. Úrady štátnej správy. Zákonník práce. Medziľudské vzťahy na pracovisku. Pracovné problémy a prekážky v práci. Choroba, liečebný poriadok, nemocenské dávky. Záujmové organizácie. Odborová organizácia. Poistenie a sporenie.
-------------------------	----	--

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	MATEMATIKA	
Vzdelávacia oblasť:	Matematika a práca s informáciami	
Ročník:	deviaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	4	132
ŠkVP	1	33
Počet hodín spolu	5	165

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Matematika zahŕňa elementárne poznatky, zručnosti a činnosti v súlade s individuálnymi schopnosťami žiaka, uplatňuje zásadu názornosti a postupnosti.

CIELE PREDMETU:

Správne chápať percentá, riešiť príklady z praxe. Vedieť informatívne význam slov istina, úrok, úroková sadzba. Vedieť význam a využitie osobného bežného účtu a platobnej karty. Osvojenie si poznatkov z matematiky zameraním na prax a profesionálnu prípravu.

Vedieť vypočítať obsah štvorca, obdĺžnika a kruhu. Poznávanie geometrických telies a ich objemov.

STRATÉGIA VYUČOVANIA:

Pri vyučovaní kláď dôraz, aby žiak vedel základné spoje sčítania, odčítania, násobenia spamäti. Učíme žiakov riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy. Pri zadávaní samostatných prác uplatňujeme diferencovaný prístup.

KOMPETENCIE:

Osvojenie si základných úkonov, osvojenie si prvkov numerácie, vedieť využívať vedomosti v každodennom živote.

UČEBNÉ ZDROJE:

Učebnice, pracovné zošity, internet, metodické príručky, matematické hlavolamy.

HODNOTENIE:

Priebežné slovné hodnotenie počas vyučovania, pozitívna motivácia, priebežné odmeňovanie slovnou pochvalou, známku do žiackej knižky, známkami na vysvedčení, pochvalou triednym učiteľom alebo riaditeľom školy, diplomom alebo vecným darom.

TEMATICKÝ CELOK	POČET HODÍN	OBSAH VZDELÁVANIA
Aritmetika. Opakovanie a prehľbovanie učiva z 8.ročníka.	15	Písomné násobenie prirodzených čísel číslami 1 až 99. Písomné delenie prirodzených čísel jednocifernými deliteľmi aj pomocou kalkulačky. Písomné delenie prirodzených čísel dvojciferným deliteľmi pomocou kalkulačky. Zlomky. Desatinné čísla: sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie desatinných čísel.
Percento.	16	Pojem percento, čítanie a písanie percent. Pojem celok, základ, 100%. Výpočet percentovej časti, celku, počtu percent aj využitím kalkulačky. Riešenie jednoduchých slovných úloh z praxe.
Istina, úrok, úroková miera.	22	Istina, úrok, úroková miera, daň z úroku – informatívne.
Osobný – bežný účet.	25	Osobný účet, jeho význam a používanie. Platobná karta.
Prehľbenie poznatkov z matematiky so zameraním na prax a profesionálnu prípravu.	25	Riešenie slovných úloh a príkladov z praxe.
Geometria Opakovanie a prehľbenei učiva z 8.ročníka	18	Uhly. Obvody a obsahy rovinných obrazcov.
Geometrické telesá všeobecne	36	Kocka, sieť a povrch kocky. Kváder, sieť a povrch kvádra
Objemy telies všeobecne	24	Jednotky objemu. Objem kocky a kvádra. Riešenie úloh z praxe.

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	INFORMATICKÁ VÝCHOVA	
Vzdelávacia oblasť:	Matematika a práca s informáciami	
Ročník:	deviaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Žiaci získavajú zručnosti prostredníctvom aplikácií, ktoré sú primerané obsahom aj ovládaním ich veku a mentálnym schopnostiam.

CIELE PREDMETU:

Vedieť samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore.

Vedieť pracovať s USB kľúčom. Rozšíriť zručnosti v práci s textom, vedieť používať nástroje na úpravu textov. Vedieť používať e-mail, internet. Vedieť si samostatne nájsť a prečítať informácie na internete. Vedieť narábať s multimediálnou informáciou, prehrať video, zvuk, spustiť a zastaviť. Vedieť vytvoriť oznam, plagát. Vedieť prezentovať výsledky svojej práce.

STRATÉGIA VYUČOVANIA:

V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo zo slovenského jazyka, matematiky, prírodovedných i spoločenských oblastí.

KOMPETENCIE:

V rôznych grafických editoroch rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenie. Učíme ich využívať možnosti pri riešení projektových úloh a ich prezentácií.

UČEBNÉ ZDROJE:

Počítače, tlačiareň, CD, USB kľúč, počítačové didaktické hry.

HODNOTENIE:

Pravidelné hodnotenie počas vyučovacích hodín. Vzájomné hodnotenie žiakov medzi sebou. Možnosť ohodnotiť svoj výkon počas vyučovania. Hodnotenie a usmerňovanie počas vyučovania, zároveň učiteľ oboznamuje s kritériami hodnotenia.

TEMATICKÝ CELOK	POČET HODÍN	OBSAH VZDELÁVANIA
Informácie okolo nás.	7	Prehrávanie, ukladanie zvukového záznamu. Tvorba jednoduchých animácií. <u>Rozlišovanie zručností v práci s textom</u> Kombinácia textu a obrázka. Vkladanie obrázka do textu cez schránku. MS Word – vkladanie a formátovanie

		jednoduchej tabuľky. Ukladanie informácií do súborov (text, zvuk, obrázkov). Základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov a hier Počítačové didaktické hry.
Komunikácia prostredníctvom IKT.	8	E-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár. Samostatné posielanie a prijímanie jednoduchých listov. Posielanie príloh, hromadné odosielanie správ. Tvorba a využitie adresára. Bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii, ochrana osobných údajov. Www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie. Vyhľadávanie informácií v elektronickej encyklopédii a obrázkov na internete a ich správne použitie. Výber vhodnej informácie, triedenie informácií. Práca s kľúčovým slovom. Detské webové stránky, on-line hry, zásady správania sa na portáloch. Školské portály.
Postupy, riešenie problémov.	7	Návody, recepty z bežného života- návod na opravu, kuchársky recept.Skladanie podľa návodov. Riešenie hlavolamov, bludiská, obrázkové stavebnice. Samostatné ovládanie výučbového softvéru. Požívanie vyučovacích programov pre žiakov , ktoré rozvíjajú logické myslenie.
Princípy fungovania IKT.	7	Skener. Skenovanie textu, obrázka a ich ukladanie, upevňovanie zručností. CD mechanika. Ovládanie CD mechaniky, spustenie CD, DVD, USB – upevňovanie zručnosti. Ukladanie informácií na rôzne médiá, porovnávanie ich kapacity.
Informačná spoločnosť.	7	Informačné technológie v škole. Využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety. Bezpečnosť počítača- prečo sa pred kým treba chrániť počítač. Voľný čas a IKT. Počítačové hry, hudba, filmy.

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	PRACOVNÉ VYUČOVANIE	
Vzdelávacia oblasť:	Človek a svet práce	
Ročník:	deviaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovaci jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	4	132
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	4	132

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, v spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiaka. Učia sa zvládnuť zásady jednoduchého pracovného postupu, rešpektujú požiadavky hygieny a bezpečnosti práce.

CIELE PREDMETU:

Upevniť a prehľbovať získané zručnosti a vedomosti o základných druhoch dreva,

- vedieť pracovať s profilovým materiálom,
- zdokonaľiť sa v pracovných zručnostiach s plastmi,
- naučiť sa pracovať s kuchárskou knihou a receptom,
- vedieť pripraviť jedlá z ovocia a zeleniny,
- naučiť žiakov racionálne používať mechanizačné prostriedky v domácnosti, poznať zásady bezpečnej práce a ich bežnej údržby,
- oboznámiť sa so základmi starostlivosti o dieťa, chorých a starých ľudí.

OBSAH

Sebaobslužné

STRATÉGIA VYUČOVANIA:

Snažíme sa o zdokonaľovanie praktických činností, ktoré si osvojili v predchádzajúcich ročníkoch. V praktických činnostiach sa oboznamujú s vlastnosťami dreva a kovu, akosťou povrchu, pevnosťou, pružnosťou, vplyvom vody, nasiaknutosťou.

KOPETENCIE:

Spôsobilosti, ktoré je potrebné zvládnuť v predmete pracovné vyučovanie, schopnosť sebaobslužných prác v domácich i školských podmienkach. Vytvoriť si vzťah k prírode, záhrade a rastlinám. Osvojiť si základné pestovateľské zručnosti prác na pozemku.

UČEBNÉ ZDROJE:

Knihy z knižnice, príslušné články z časopisov, internet, návšteva kvetinárstva, školská kuchynka, školský pozemok a dielňa.

HODNOTENIE:

Ústne skúšanie, praktické skúšanie, klasické výkonné skúšky. Metóda pozorovania, slovné hodnotenie, metóda triedenia, vyhodnocovanie diagnostických údajov.

PROCES

V tomto ročníku sa zameriame na upevnenie zručností z predchádzajúcich ročníkov. Vedeť žiakov ku skvalitňovaniu práce. Praktickú činnosť zameriavame na profesijnú prípravu. Jednoduchý technický výkres žiaci zhotovujú len ku konkrétnemu výrobku. Pri príprave pokrmov poučíme žiakov o význame sacharidov pre ľudský organizmus, o dôsledkoch nadmernej konzumácie rafinovaných cukrov a sladkostí. Vedeť ich k získaniu praktických skúseností pri príprave pohostenia. V rámci exkurzií podľa miestnych možností žiaci spoznávajú tradičné technológie používané v ľudových remeslách daného regiónu, výrobky ľudových remesiel a spracovanie tradičného materiálu. V rámci

pestovateľských prác žiaci rozlišujú osivo a sadivo, poznajú ich kvalitatívne vlastnosti rozhodujúce pre rozmnožovanie a úrodu, rozpoznávajú vegetatívne časti rastlín vhodné na rozmnožovanie.

Dbáme na to, aby žiaci poznali a rešpektovali požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej pracovnej činnosti. Na hodinách je možné využívať aj iné techniky (napríklad: viazanie - macramé, frivolitkové čipky, šitá čipka, flanderská čipka, gatra, cigánske tkanice, batika, sieťovanie, krosienkovanie, tapiséria, tkanie, pletenie na stroji, aplikácia, intarzia, sútašky, reliéf, kovotepectvo, keramika, drevorezba).

TEMATICKÝ CELOK	POČET HODÍN	OBSAH VZDELÁVANIA
Sebaobslužné činnosti	16	Osobná hygiena. Opakovanie zásad osobnej hygieny. Intímna hygiena dievčaťa a ženy. Hygiena domácnosti. Veľké upratovanie domácnosti. Ručné pranie bielizne. Pranie bielizne v práčke (podľa možností školy). Žehlenie podľa značiek na textile.
Práce v dielni.	80	Práce s drevom Zdokonaľovanie sa v ručnom obrábaní dreva a povrchovej úprave. Spájanie dreva kolíčkami. Práca podľa technického výkresu. Rezanie lupienkovou pilou. Príklady výrobkov: stojan na časopisy, debničky na kvety a iné. Práce s kovaním Práca s profilovým materiálom – rezanie, sekanie, vŕtanie, pilovanie. Príklady výrobkov: kladivko, uholník a iné. Práce s plastmi Zdokonaľovanie pracovných činností s organickým sklom a novodurcom. Príklady výrobkov: maliarska paleta, polička, puzdro a iné. Údržbárske práce Praktické činnosti podľa potreby pri údržbe školského nábytku, záhradného náradia a školského areálu. Práce s rozličným materiálom Náplň určí vyučujúci.
Práce v domácnosti.	16	<i>Príprava pokrmov</i> Príprava jedál podľa kuchárskej knihy, príprava receptov. Rôzne spôsoby spracovania zeleniny a ovocia a zachovanie vitamínov. Konzervovanie ovocia a zeleniny, príprava kompótov a lekvárov. Príprava cukrárenských výrobkov. Praktické využitie moderného technického vybavenia kuchyne pri príprave pokrmov. <i>Šitie</i> Odievanie a móda: voľba materiálu, strihu, kombinácia farieb, odievanie pri rôznych príležitostiach. Práca s textilom. Zdokonaľovanie sa v šití všetkých ručných stehov. Vyšívanie gombíkovej dierky. Zhotovenie pútka obnitičovaním z látky. Práca so strihom. Strojové šitie: šitie do kruhu, štepovanie, začisťovanie látky. Žehlenie zložitých tvarov. Príklady výrobkov: jednoduchá blúzka, kruhové prestieranie a iné. <i>Pletenie</i> Zdokonaľovanie techniky pletenia. Výrobok podľa vlastného výberu. <i>Háčkovanie</i> Zdokonaľovanie techniky háčkovania. Výrobok podľa vlastného výberu. <i>Starostlivosť o dieťa</i> Informácie o narodení dieťaťa. Detská výbava. Prebaľovanie dojčťa, príprava mlieka a ďalších pokrmov pre dieťa. Hygiena matky. <i>Starostlivosť o chorých a starých ľudí</i> Oboznámenie sa s hygienickou starostlivosťou o chorých a starých ľudí, s rôznymi spôsobmi merania telesnej teploty, s prikladaním obkladov, s používaním liekov, so základnými lekárskymi vyšetreniami (röntgenové, sonografické, moču, krvi a iné).
Pestovateľské práce.	16	Obsah učiva prispôbime úrovni žiakov, regionálnym a materiálным podmienkam školy. Význam pestovania zeleniny pre zdravie človeka. Pestovanie základných druhov zeleniny. Zúžitkovanie odpadu kompostovaním. Biologická ochrana pestovaných plodín.
Základy technického kreslenia.	16	Učivo základov technického kreslenia aplikujeme v súlade s konkrétnym výrobkom, na ktorom žiaci pracujú. Osová súmernosť - využívanie osovej súmernosti v praxi (dekoratívna a ľudová tvorba) - znázorňovanie s využitím osovej súmernosti. Zhotovovanie technických náčrtov výrobkov. Rysovanie jednoduchých technických výkresov, praktické využitie.

Učebné osnovy pre žiakov s Iahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	SVET PRÁCE	
Vzdelávacia oblasť:	Človek a svet práce	
Ročník:	deviaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	0,5	16,5
ŠkVP	0,5	16,5
Počet hodín spolu	1	33

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Nadväzujeme na poznatky, ktoré získali žiaci v nižších ročníkoch. Oboznamujeme ich s možnosťami ďalšieho vzdelávania a charakteristikou učebných odborov.

CIELE PREDMETU:

Naučiť sa orientovať na trhu práce,

- vedieť, kde sa podľa miesta bydliska nachádza príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny,
- vedieť napísať svoj životopis a žiadosť o prijatie do zamestnania,
- naučiť sa (prakticky) zvládnuť prijímací pohovor,
- poznať základné všeobecné povinnosti zamestnanca v pracovnom pomere.

STRATÉGIA VYUČOVANIA:

Vedíme žiakov k poznávaniu pracovných činností, ktoré napomáhajú vytvárať ich osobné záujmy a ciele. Učíme ich orientovať sa v informáciách a využívať poradenské služby.

KOMPETENCIE:

Úlohou predmetu je sústredenie sa na to, aby žiaci dokázali pristupovať k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality ale aj funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu.

UČEBNÉ ZDROJE:

Rozhovor u učiteľom, ktorý ma na starosti poradenstvo pre žiakov na výber povolania. DVD,CD s rôznymi profesiami.

HODNOTENIE:

Celoročné rozhovory o povolaniach, ktoré by si mohli žiaci vybrať.

TEMATICKÝ CELOK	POČET HODÍN	OBSAH VZDELÁVANIA
Trh práce	9	. Prvé zamestnanie Hľadanie zamestnania Zdroje informácií (inzeráty v tlači, informácie na Internete, rodina, priatelia, známi) Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny
Ako sa uchádzať o zamestnanie	9	. Životopis Žiadosť o prijatie do zamestnania Prijímací pohovor
Pracovná zmluva	9	
Zákonník práce	9	Základné povinnosti zamestnanca v pracovnom pomere

		Pracovný poriadok
--	--	-------------------

PROCES

Učíme žiakov vyhľadávať si ponuky pracovných miest a ponuky pracovných síl, vysvetlíme im mechanizmus ponuky a dopytu. Prostredníctvom inzerátov v tlači a na Internetu (www.jobs.sk, www.praca.sk, www.hladajpracu.sk a iné) si žiaci prakticky nacvičujú vlastný prieskum trhu. V rámci medzipredmetových vzťahov so slovenským jazykom a informatickou výchovou učíme žiakov písať životopis a žiadosť o prijatie do pracovného pomeru. Prakticky nacvičujeme ako prebieha prijímací pohovor. Oboznámime ich s povinnými náležitosťami pracovnej zmluvy ako je druh práce, na ktorú sa pracovník prijíma, miesto výkonu práce, deň nástupu do práce. Oboznámime ich so Zákonníkom práce, základnými povinnosťami zamestnanca a pracovným poriadkom.

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	
Vzdelávacia oblasť:	Umenie a kultúra	
Ročník:	deviaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Hlavným cieľom predmetu je využiť esteticko- výtvarný charakter predmetu, čo znamená formovanie a zdokonaľovanie estetického cítenia vzťahu k predmetu.

Má široký záber v medzipredmetových vzťahoch v rozvoji citovej výchovy.

CIELE PREDMETU:

Formovať osobnosť a estetický vzťah žiaka ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia,

- prehľbovať získané poznatky a zručnosti v základných výtvarných technikách dopĺňaním zložitejších foriem výtvarného vyjadrovania,
- posilniť výchovno-estetické a arteterapeutické zameranie predmetu.

STRATÉGIA VYUČOVANIA:

Získané poznatky a výtvarné zručnosti z predchádzajúceho ročníka ďalej zdokonaľovať, dopĺňať a rozvíjať. Žiaci majú možnosť pracovať na viacerých technikách.

KOMPETENCIE:

Osvojovanie komunikačných kompetencií, chápať význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti. Osvojovanie si základov pre efektívnu spoluprácu v skupine.

UČEBNÉ ZDROJE:

Obrázky, príroda, vlastné pozorovania, farby, modelovacie hmoty, papier, štetce, detské knihy, ilustrácie našich umelcov, internet.

HODNOTENIE:

Hodnotenie žiackych výkonov počas vyučovania. Hodnotením učiteľ motivuje žiaka. Žiaci majú možnosť ohodnotiť sa navzájom i počas hodiny.

TEMATICKÝ CELOK	POČET HODÍN	OBSAH VZDELÁVANIA
Námety	12	Pri výbere námetu využívame témy preberané na iných vyučovacích predmetoch, prípadne využívame prvky projektového vyučovania. Zapájame žiakov do výzdoby interiéru a exteriéru školy, triedy, školskej jedálne, do výtvarných súťaží s námetmi podľa tém daných vyhlasovateľom súťaže.
Výtvarné techniky	12	Výtvarné techniky relaxačného charakteru zamerané na činnosť, rozvíjanie výtvarných zručností, estetickosť, sebavyjadrovanie, podporovanie spontánnej expresivity, vyjadrenie zážitku. Plošné, priestorové, figurálne, dekoratívne techniky. Netradičné formy práce s využitím všetkých arteterapeutických techník
Výtvarný materiál	12	. Výber materiálu je určený voľbou výtvarnej techniky.

PROCES

Vyučovacie hodiny výtvarnej výchovy v 9. ročníku majú v prevažnej miere relaxačný charakter. Využívame arteterapeutické cvičenia.

Ten istý námet môžu skupiny alebo dvojice žiakov realizovať rozličnými technikami, ktoré si osvojili v predchádzajúcich ročníkoch a rozličným výtvarným materiálom. Pri ich voľbe zohľadňujeme mieru postihnutia každého žiaka. Nevyžadujeme, aby žiaci zvládli všetky zvolené techniky súčasne. Využívame individuálne, párové, skupinové výtvarné aktivity, ktoré uvoľňujú napätie, stres a uspokojujú potrebu zmysluplnej činnosti.

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	HUDOBNÁ VÝCHOVA	
Vzdelávacia oblasť:	Umenie a kultúra	
Ročník:	deviaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	Ročne
ŠVP	1	33
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	1	33

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Predmet rozvíja u žiaka sluchové vnímanie. Žiak spoznáva a rozlišuje hudobné nástroje, osvojuje si jednoduché piesne a hudobno- pohybové hry.

CIELE PREDMETU:

Rozvíjať hudobnú a kultúrnu úroveň žiakov,

- pestovať záujem o pozorné počúvanie hudby rozličných žánrov,
- osvojovať si hudobno-kultúrne a poslucháčske návyky,
- aktívne sa oboznamovať s hudobnými nástrojmi a rozlišovať ich podľa zvuku,
- sprevádzať spev a hudbu tanečnými krokmi valčíka, polky, karičky a čardáša.

STRATÉGIA VYUČOVANIA:

Rozvíjame u žiakov prirodzenú schopnosť vyjadriť hudbu pohybom a to tak, aby sa približovali k ladnejším prejavom pohybu. Učíme rozlišovať tóny za pomoci hudobných nástrojov.

KOMPETENCIE:

Pomáhať žiakom rozvíjanie ich schopností a reálne možnosti a uplatňovať ich spolu s novými vedomosťami a zručnosťami v reálnom živote. Vzbudzovať u žiakov sebadôveru a motivovať k vyšším výkonom za pomoci rôznych speváckych súťaží.

UČEBNÉ ZDROJE:

Využívame rôzne hudobné nahrávky rôznych skladateľov, rôzne hudobné žánre. Využívame dostupné učebnice, knihy.

HODNOTENIE:

Ústne hodnotenie musí prebiehať priebežne v celom časovom období.

TEMATICKÝ CELOK	POČET HODÍN	OBSAH VZDELÁVANIA
Piesne na spev.	22	Prala som ja na potôčku (ľudová); Ja som chlapec vrtký (ľudová); Limbora, limbora (ľudová); Tam okolo Levoči (ľudová); Zaleť sokol, biely vták (ľudová); Javorník, Javorník (ľudová); Z Východnej dievčatá (ľudová); Podme bratia do Betlema (ľudová); Neďaleko mlyna (ľudová); Sobotienka ide (ľudová); Na tej Detve (ľudová); Žalo dievča, žalo trávu (ľudová); Láska, Bože, láska (ľudová); Mám ja kosu, kosičku (ľudová); Neodchádzaj slniečko (A. Čobej); Keby som mal gitaru (A. Čobej); Lúčenie, lúčenie (O. Francisci - B. Wallnerová) a iné.
Piesne a skladby na počúvanie.	10	Arie z oper (napríklad: Verdi, Bisset, Cikker a iné) Piesne z muzikálov (napríklad: West Side Story, Na skle maľované a iné) Piesne z operiet (napríklad: Strauss, Dusík, Lehár a iné) Džezové piesne, country, rock and roll (podľa výberu učiteľa)
Hudobno pohybový prejav	4	Ľudové tanečné hry a ľudové tance podľa spevu žiakov a počúvanej ľudovej hudby. Pohybová improvizácia v rytme modernej hudby.

PROCES

Pri osvojovaní piesní a v hudobno-pohybových prejavoch zohľadňujeme regionálne osobitosti. V hudobno-pohybových činnostiach môžeme uplatňovať diskotékové tance, rockovú a jazzovú hudbu s prihliadnutím na úroveň hudobných schopností a záujem žiakov. Pri vyjadrovaní hudby pohybom vychádzame z už osvojených pohybových prvkov.

Učebné osnovy pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 - primárne vzdelávanie		
Predmet:	TELESNÁ VÝCHOVA	
Vzdelávacia oblasť:	Zdravie a pohyb	
Ročník:	deviaty	
Forma štúdia:	denná	
Vyučovaci jazyk:	slovenský	
Časová dotácia predmetu v hodinách	týždenne	ročne
ŠVP	2	66
ŠkVP	0	0
Počet hodín spolu	2	66

CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Telesná výchova sleduje dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov, žiadaného stupňa telesnej zdatnosti, odolnosti a pohybových zručností, vypestovanie hygienických návykov, dobrý vzťah k pohybu, cvičeniu a športu v rámci limitovaných možností a s rešpektovaním výrazných individuálnych osobitostí žiakov.

CIELE PREDMETU:

- Osvojiť si zložitejšie pohybové zručnosti základných športových disciplín, telovýchovnej terminológie a poznatkov z telesnej kultúry,
- osvojiť si základné poznatky o poskytovaní pomoci pri cvičeniach,
- zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia,
- dodržiavať princípy fair-play.

STRATÉGIE VYUČOVANIA:

Využívame organizačné formy: hodina telesnej výchovy, ranné cvičenia, telovýchovné chvíľky, spontánne pohybové činnosti, cvičenia v prírode, športové hry, hromadné, skupinové, individuálne. Využívame všeobecné a modifikované metódy, metódy oboznámenia s cvičením, nácviku, výcviku, reedukačné, kompenzačné, rehabilitačné metódy. Dodržiavame zásady individuálneho prístupu, názornosti, aktivity.

KOMPETENCIE:

- Správne držanie tela
- Pohybová koordinácia, obratnosť, rovnováha
- Ovládať poradové povely a povelové techniky
- Ovládať základy športovej gymnastiky – akrobacia, hrazda, kladina, šplh, trampolínka
- Ovládať základy rytmických gymnastických cvičení a tanca
- Ovládať základy atletiky
- Ovládať základy športových hier
- Vedieť sa orientovať v teréne, používať kompas, buzolu, práca s nožom, sekerou a pílo, ochrana prírody

UČEBNÉ ZDROJE:

Metodický materiál, CD, DVD, internet

HODNOTENIE:

Priebežné slovné hodnotenie, pochvala, posilňovanie a zdôrazňovanie pozitívnych stránok osobnosti žiakov

TEMATICKÝ CELOK	POČET HODÍN	OBSAH VZDELÁVANIA
Poradové cvičenia	5	Upevňovanie poznatkov z poradových povelov a povelovej techniky.
Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia	10	Cvičenia k upevňovaniu správneho držania tela. - Zvyšovanie pohyblivosti kĺbov. - Rozvoj obratnosti a rovnováhy. - Zdokonaľovanie chôdze, behu, lezenia, plazenia, podliezania, preliezania, vystupovania, zostupovania, zoskakovania, rúčkovania, dvíhania, nosenia, ťahania, gúľania, hádzania.
Športová gymnastika	15	- Dynamické posilňovanie svalstva dolných končatín, trupu a horných končatín. - Strečingové cvičenia. Akrobacia: - Kotúľ letmo. - Stoj na rukách s obmenami. - Premet bokom. - Samostatná akrobatická zostava. - Preskoky (koza, debna, kôň, stôl), skrčka odrazom z mostíka. Hrazda: - Rúčkovanie. - Krúženie vo zvisle. - Zhyby. - Zhyb zo zvisu stojmo. - Výmyk odrazom jednonož, prešvih únožmo, záves a vzopretie závesom v podkolení. - Zoskok zákmihom.
Rytmická gymnastika a tanec	25	Kladina (alebo lavička): - Náskoky, chôdza, prísunná chôdza, obraty, zmeny polôh tela (dievčatá) váha predkloňmo. Šplh : - Šplh bez prírazu (chlapci). Trampolínka: - Skok prípäťmo.
Atletika	15	Jednoduchý krajový tanec v ¾ takte – trojdub. - Jednoduché varianty tancov disko a country. - Vyjadrenie rytmickej motívy improvizovaným pohybovým prejavom
Športové hry	30	Beh: - Rozložené rovinky. - Beh na 100 metrov. - Nízky štart z blokov. - Vytrvalostný beh na 600 – 1000 metrov. - Beh v zatáčke. Skok do diaľky: - Skok do diaľky skrčmo.
Cvičenie v prírode	8	

		Skok do výšky: - Skok technikou obkročmo flop z 3 krokov, zo skráteného rozbehu., z celého rozbehu. Hod granátom : - Držanie granátu, hod z miesta, z bočného postavenia, z rozbehu. Vrh guľou: - Vrh guľou z miesta, z bočného postavenia. Prekážkový beh cez prírodné prekážky Štafetový beh: - Nízky štart so štafetovým kolíkom. - Štafetový beh 4 x 60 m, 4 x 100 m Basketbal a hádzaná: - Dvojtakt, strelba po dvojтакте, doskakovanie lopty (basketbal). - Obranné činnosti jednotlivca. - Útočné kombinácie. - Hra na jeden kôš (jednu bránu). - Hra s upravenými pravidlami basketbalu a hádzanej. Futbal: - Hra s upravenými pravidlami futbalu, sálového futbalu. Volejbal: - Nahrávka, hra na zmenšenom ihrisku s upravenými pravidlami. - Spodné podanie, hra s upravenými pravidlami. Orientácia v teréne Mierka mapy. Kompas, buzola. Práca s nožom, sekerou a pílou. Stavba stanu. Ochrana prírody. Pešia turistika: - Chôdza so záťažou. - Orientačný pretek s úlohami. Cykloturistika: - Jazda so záťažou. - Súťaž v slalome, vrchárska, rýchlostná.
--	--	--

PROCES

Počas vyučovacích hodín si žiaci osvojujú základné poznatky o poskytovaní pomoci pri konkrétnych cvičeniach. Učíme žiakov poznávať účinok vykonávaných pohybových činností na svoj organizmus, primerane hodnotiť kvalitu vlastnej realizovanej pohybovej činnosti. Poznatkami z telesnej kultúry pomáhame žiakom pri utváraní vzťahu k správnej životospráve a celoživotnej pohybovej aktivite. Pri relaxačných cvičeniach dbáme na to, aby boli žiaci schopní uvoľňovať svalové skupiny a uvedomovať si ich pri polohách a pri pohybe.